The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

FEB 24 1954

LATVIJA
AMERIKĀ

10./238. SESTDIEN, 1954. G. 6. FEBRUĀRĪ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
sīkd. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

SŪTNA K. ZARIŅA NOTA BERLĪNES KONFERENCĒ

MŪSU LIKUMĪGĀS PRASĪBAS

Ārkārtējo pilnvaru nesējs K. Zariņš ir aprādījis latviešu tautas viedokli un likumīgās prasības, iesniegdams notas visos gadījumos sakarā ar pēdējā laika starptautiskām konferencēm. Tā pag. gada pavasarī, rodoties ierosinājumam par Bermudu konferenci, sūtnis iesniedza memorandu britu ārlietu ministram, lūgdams ievērot latviešu tautas prasību pēc valsts suverēnitātes atjaunošanas. Līdzīgas notas amerikāņu un franču ārlietu ministriem iesniedza mūsu sūtņi Vašingtonā un Parīzē, kā arī Igaunijas un Lietuvas diplomātiskie pārstāvji. Šī mūsu tiesību aizstāvēšana guva gandarījumu Bermudu konferences komunikē, kurā izteikta prasība atjaunot suverēnitāti Austrumeiropas valstīm.

Sanākot Berlīnes konferencei, sūtnis K. Zariņš pag. nedēļā iesniedza notu britu ārlietu ministram Idenam, aprādīdams latviešu tautas neapslāpējamo gribu atgūt brīvību un savas valsts neatkarību. Sūtnis K. Zariņš uzsver, ka latviešu tauta ar dziļu interesi seko rietumu demokratisko valstu centieniem sasniegt vienību un spēku un tā ar lielu gandarījumu ir uzņēmusi Atlantijas pakta izveidošanos un Eiropas aizsardzības vienības dzimšanu.

Gadījumā, ja Berlīnes konferencē paceltos jautājumi, kas skartu **Baltijas valstu intereses**, nota norāda, ka latviešu tauta gaida dienu, kad viņu zeme varēs būt atkal brīva un neatkarīga, lai ieņemtu savu vietu krīstīgajā pasaulē citu demokratisko valstu vidū. Latviešu tauta pieder pie pirmiem komūnisma agresijas upuriem, bet apspiešana un lielie upuri nav varējuši apslāpēt pretestības garu un gribu atgūt brīvību. Latvijas zeme un tauta ir integrāla Eiropas daļa, kas vienmēr piederējusi Vakareiropas kultūrai, tāpēc tā stiprā ticībā gaida dienu, kad atkal varēs iekļauties brīvo nāciju saimē. Nota izsaka cerību ka britu valdība kopā ar pārējām rietumvalstu valdībām, izdevīgam brīdim pienākot, izmantos savu ietekmi, lai panāktu padomju okupācijas spēku atvilkšanu no Latvijas zemes un Latvijas neatkarības atjaunošanu.

Līdzīga satura notu Francijas ārlietu ministram iesniedzis sūtnis O. Grosvalds un britu ārlietu ministram Igaunijas un Lietuvas sūtņi.

Cik domājams, Baltijas valstu jautājums Berlīnes konferencē netiks skarts, taču nav lieki arī šai gadījumā atgādināt latviešu tautas likumīgās prasības, kā to mūsu diplomātiskie pārstāvji darījuši katrreiz, kad radusies izdevība Latvijas intereses starptautiskā forumā aizstāvēt.

Molotovs „ļauj" vāciešiem izvēlēties

ČERČILS CER, FRANČI SALST UN DALLESS CĪNĀS AR MOLOTOVU

No Berlīnes ziņo, ka savā jaunākajā gājienā Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs esot licis priekšā noorganizēt balsošanas visas Vācijas apmērā, lai tad pašiem vāciešiem tiktu dota iespēja izvēlēties starp tūlītēju miera līgumu un neitrālitāti vai aliansi ar Rietumiem.

Rietumu lielvalstu ārlietu ministri šo Molotova priekšlikumu noraidīja, nosaukdami to par jaunu krievu mēģinājumu veltīgi tērēt laiku un vilkt konferenci garumā.

Konferences 9. sēdē Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs stundu garā runā uzbruka amerikāņu mēģinājumiem nodibināt armiju Eiropas aizsardzībai. Šai armijā paredzēta arī Rietumvācijas līdzdalība.

Savu runu Molotovs nobeidza šādiem vārdiem:

„Vai tad mums nebūtu jānoorganizē balsošana visas Vācijas apmērā, lai noskaidrotu, kurā pusē tad atrodas paši vācieši: vai viņi stāv par Eiropas armiju vai par miera līgumu? Tikai tad mums būtu skaidra atbilde, kura puse ir tā, kas īstenībā pārstāv šīsdienas vāciešu domas."

Bido, kas līdz šīm vienmēr ir aizstāvējis domu par Eiropas armijas dibināšanu, nekavējās Molotovam atbildēt, sacīdams, ka šāda balsošana tiktu uzspiesta Vācijas 68 milj. iedzīvotāju. Bido uzsvēra, ka Īdena plāns par Vācijas apvienošanu pēc vispārējām vēlēšanām esot visloģiskākais.

No konferences vietas vistālāk un, kā parasts, visoptimistiskākais joprojām ir Anglijas ministru prezidents Čerčils, kas, parlamentā runādams, izteicies, ka Berlīnes ārlietu ministru konferencē joprojām rodoties cerību pilnas situācijas, kas varot arī īstenoties. Neko tuvāk par savām cerībām Čerčils neizpauda, vienīgi sacīja, ka Īdena rīcība konferencē pilnīgi reprezentējot Viņas Majestātes valdību un ka Īdens esot rīkojies pilnīgi pareizi, noraidīdams Molotova priekšlikumu par piecu lielvalstu konferenci „kā labāko atrisinājumu saspīlējuma mazināšanai pasaulē". Čerčils arī vēl neesot atmetis savas cerības par satikšanos ar Maļenkovu.

Bet jo tuvāk austrumiem, jo optimisma rezerves kļūst mazākas, kamēr nonākot pašā Austrumberlīnes konferences zālē tās izzūd pavisam.

Ārlietu ministru konferences astotajā sēdē Molotovs no jauna nāca klajā ar saviem Vācijas apvienošanas priekšlikumiem un tālākajiem priekšlikumiem, kā Vāciju pārvaldīt pēc apvienošanas. Komentējot Molotova runu, Dalless ļoti vēsi aizrādīja, ka krievu priekšlikumi, tikai ar pavisam niecīgiem grozījumiem, esot tie paši, ar kuriem Padomju Savienība iepazīstinājusi Rietumus jau pirms 23 mēnešiem. Vienās domās ar Dallesu bija arī Anglijas ārlietu ministrs Īdens un Francijas ārlietu ministrs Bido.

Par vienu no Berlīnes lielākajām sensācijām līdz šim var uzskatīt Padomju Savienības konferences aukstās zāles. Telpu temperatūra esot tik zema, ka diplomāti sēžot mēteļos. Franči savējiem pat sacēluši apkakles gaisā.

Molotovs laikam sagaida, ka nosalušie Rietumu ārlietu ministri ātrāk piekāpsies.

Lietuviešu novērotājs Berlīnes konferencē

Lietuvas atbrīvošanas augstākā padome — augstākais lietuviešu organs brīvajā pasaulē, sanāca uz gadskārtējo konferenci Reitlingenā, Vācijā. Par padomes priekšsēdi nākošam gadam ievēlēts līdzšinējais priekšsēdis M. Krupavičus, bet par Atbrīvošanas komitejas prezidi — līdzšinējais priekšsēdis K. Žalkauskas. 16. janvārī pagāja 10 g. kopš Lietuvas atbrīvošanas augstākās komitejas dibināšanas Lietuvā vācu okupācijas laikā. Toreiz Atbrīvošanas komiteja darbojās pagrīdē.

Pagājušā gadā komiteja attīstījusi rosīgu darbību. Sakarā ar Berlīnes konferences sanākšanu nosūtīti raksti trīs rietumu lielvalstu ārlietu ministriem. Uz Berlīni nosūtīts lietuviešu novērotājs, lai sekotu konferences gaitai. Pie komitejas izveidota radio un propagandas nozare. Šī nozare vada lietuviešu raidījumus Vatikānā un Romas radio stacijās, un piesūta savus materiālus Amerikas balss lietuviešu valodas raidījumiem no Minchenes. Bez tam nozare sniedz informāciju Brīvās Eiropas raidītājam un amerikāņu raidītājam Berlīnē RIAS; abas šīs stacijas izmanto lietuviešu informāciju saviem raidījumiem citās valodās. Lietuviešiem Eiropā vēl darbojas divas ģimnazijas — viena Vācijā, viena Itālijā, kā arī vairākas pamatskolas.

Tālo Austrumu „Guzenko"

No Tokio ziņo, ka no Padomju Savienības pārstāvniecības Japānā esot izbēdzis kāds krievu drošības policijas virsnieks, kas tagad Okinavas amerikāņu pretizlūkošanas dienestu iepazīstinot ar Padomju Savienības spiegu darbību pret Japānu un Sav. Valstīm Tālajos Austrumos. Izbēgušais Jurijs Aleksandrovičs Rastovorovs, esot lūdzis azila tiesības Sav. Valstīs.

Līdz šim jau izdevies noskaidrot, ka Rastovorovs palīdzējis nodibināt Padomju Savienības spiegu tīklu Japānā un ka tas izdevies tik sekmīgi, ka padomju aģentiem iespējams iefiltrēties visaugstāko Japānas valdības aprindu noslēpumos.

JAUNS NEMIERU VILNIS PERSIJĀ

No Teherānas ziņo, ka Persijas Moslemiešu brālības vadītājs un pazīstamais reliģiskais fanātiķis Kašāni esot pieteicis politisko karu Persijas ministru prezidentam un viņa valdībai. Pašreiz notiekošās parlamenta un senāta vēlēšanas Kašāni atzīst par nepareizām un nelegālām.

Kašāni ārzemju žurnālistiem izteicies, ka zagļi un netīri elementi, netīri, durkļiem apsargāti angļu līdzskrējēji, persiešu tautai tagad esot jāuzņem kā savi deputāti.

Persijā tagad notiek parlamenta locekļu vēlēšanas. Apakšnamam jāizvēl 136 pārstāvji, kamēr senātam 60. Bet no šiem 60 tikai puse tiek ievēlēti, otru pusi ieceļ Persijas šachs.

Persijas valdības aprindās Kašāni draudus neņem nopietni, jo domā, ka viņa piekritēju skaits ir stipri sarucis. Kašāni bija varens un spēcīgs tagad cietumā sēdošā ministru prezidenta Mosadegha laikā, bet kopš šacha atgriešanās no īslaicīgās trimdas daudzi Kašāni piekritēji pārgājuši šacha pusē.

KERSTENA SOLĪJUMS LIETUVIEŠIEM

ASV Lietuviešu padomes pārstāvji apmeklēja Kongresa locekli C. Kerstenu un lūdza viņu neuzsākt jaunas izmeklēšanas padomju vardarbības lietā citās valstīs, iekams nav nobeigta izmeklēšana par Baltijas valstīm. Tāpat lietuviešu pārstāvji lūdza Kerstenu iesniegt ziņojumu par izmeklēšanas rezultātiem ASV delegātam Apvienotās Nāciju Lodžam, lai ierosinātu šo jautājumu AN. ASV Lietuviešu padomes ģenerālsekretāram piesūtītā vēstulē Kerstens apsolījis šo lietuviešu lūgumu ievērot.

ASV atomrūpniecības priekšgalā

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstu prezidents Eizenhauers savā runā Kongresā esot atklājis, ka Sav. Valstis, kā pirmā nācija pasaulē, esot izmēģinājusi ūdeņraža bumbu jau 1952. gadā Enivetokā. Enivetokas eksplozija bija tik varena, ka iznīcināja veselu salu. Eizenhauers uzsvēra, ka kopš 1952. gada ASV atomrūpniecība gājusi milzu soļiem uz priekšu.

Prof. A. Annusa jaunā altārgleznā „Kristus trimdinieku laivā", viens no meistara spēcīgākajiem darbiem, apskatāma katru dienu no pl. 12—20 Bruklīnā, 564 Second St., draudzes namā.

KĀ ŠODIEN IZSKATĀS AUSTRUMBERLĪNĒ?

Turpinoties četru lielvalstu ārlietu ministru konferencei Berlīnē, ārzemniekiem ir neparasta izdevība iepazīties ar kādreizējās Vācijas galvaspilsētas Austrumu joslu. Konferences laikā Austrumu josla ir izdekorēta un pārvērtusies līdz nepazīšanai, salīdzinot ar to, kāda tā bija pirms tam. Bet salīdzinājumā ar Rietumberlīni tā vēl joprojām ir noplukusi un nožēlojama, noplukušu un nožēlojamu cilvēku pilna.

Kamēr Rietumberlīne atgādina īstu, darbīgu rietumu rūpniecības pilsētu, Austrumberlīne ir tukša nabadzīga, gandrīz vai spokaina. Var pienākt diena, kad Maskava nožēlo savu neatlaidību, prasot ārlietu ministru konferences sasaukšanu kā Rietumu, tā arī Austrumu joslās. Tas, ko komūnisti var redzēt Rietumberlīnē, var izrādīties par daudz arī viena otra svēti pārliecināta partijas līnijas sekotāja acīm.

Ar to negribētos teikt, ka Rietumberlīne ir dzīves ideāls. Kādreiz aristokratiskais Kūrfirstendams ir nabagu pilns, un vismaz viena piektā daļa no visiem Rietumberlīnes iedzīvotājiem ir bez darba. Tomēr Rietumberlīnē rodas iespaids, ka pilsēta ir dzīva. Ielas ir pilnas automašīnām, lielāko tiesu pašu vāciešu ražojumiem. Tāpat ir bezgala daudz kājāmgājēju, as, kā jau cilvēki visās lielpilsētās, nepārtraukti steidzas. Veikali ir pilni precēm un pircējiem. Vēlās vakara stundās pilsētas ielas ir apgaismotas un laužu pilnas.

No Potsdamas laukuma līdz komūnistu joslai ir tikai vienas minūtes gājiens. Bet starpība ir tik liela, it kā cilvēks no tagadnes ieietu kara laika pagātnē. Cilvēki nesmaida. Vispār cilvēku uz ielām ir maz, nesalīdzināmi mazāk nekā Rietumberlīnē. Iedzīvotāju drēbes ir tumšas un noplukušas. Uz ielām mašīnu gandrīz nemaz neredz. Kaut arī Austrumberlīnes veikali uz ārlietu ministru jaunot Unter den Linden rajonu, kur kā varens padomju celtniecības meistardarbs paceļas Padomju Savienības sūtniecība. Tas ir tā saucamais Karlshorsta rajons, kur dzīvo tikai krievi un kur vācieši drīkst rādīties tikai tad, ja viņi ir tieši pie krieviem nodarbināti.

Atstājot krievu joslu, jāpaiet garam pieminēklim, kas domāts krievu karavīriem. Pie pieminekļa goda sardzē stāv divi sarkanarmieši. Sākumā esot bijis tikai viens, bet tas aizbēdzis uz rietumiem. Tādēļ tagad pieminekli sarga divi vīri, kas tai pašā laikā var uzmanīt arī viens otru. Bez tam sargi mainās katru nedēļu. Piemineklim apkārt salikti arī daudz vainagi, kas, no tālienes skatoties, atgādina dzīvus ziedus. Bet tuvāk pieejot izrādās, ka ziedi taisīti no vaska un ka rokām pieskaroties biezajā putekļu kārtā paliek pirkstu atstātie nospiedumi...

Neviena Berlīnes josla nespēj pati sevi uzturēt. Bet tā kā Berlīne zināmā mērā ir katras puses skatlogs, tad līdz ar to katra puse cenšas to uzturēt labākā kārtībā. Par šo centienu rezultātiem nav grūti spriest. Nav dzirdēts, ka pārbēdzēju skaits uz Austrumberlīni būtu liels. Jāsaka, ka vispār nav dzirdēts, ka kāds būtu aizbēdzis uz Austrumvāciju.

Rietumvācijai Rietumberlīnes uzturēšana gadā izmaksā 400 milj. dolaru, no kuriem vienu ceturto daļu sedz amerikāņi.

Katrā ziņā propagandas nolūkos šī ir lietderīgi izdota nauda. Īpaši pašreizējās ārlietu ministru konferences laikā, kad Austrumberlīnē ir sabraukuši tūkstošiem komūnistu no visdažādākām pasaules malām. Arī viņu acīs kliedzošai starpībai starp Rietumberlīni un Austrumberlīni vajadzētu atstāt vismaz tik daudz iespaida lai viņi uz acumirkli apstātos un padomātu...

OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

Ar šo paziņojam, ka Latvijas Amerikā telegrammu adrese ir LATAMERIKA. Telegrammām, kas sūtītas uz augšminēto adresi, vārdu maksa tiek aprēķināta pēc speciāla tarifa, kas ir zemāks kā parastais. LA apgāds

Pulkvedis tiekas ar saviem karavīriem

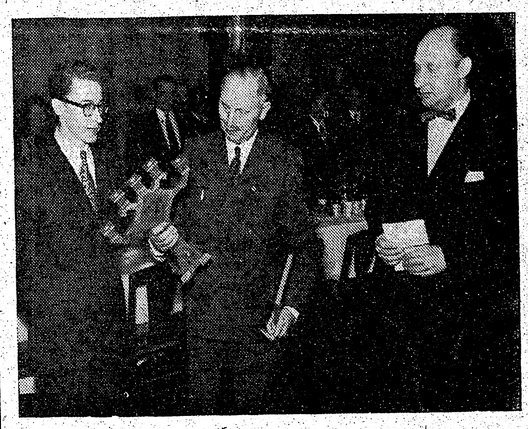

No kreisās: DV valdes ASV priekšsēdis A. Puķīte, pulkv. V. Janums ar saņemto balvu, DV Ņujorkas apv. priekšnieks H. Bagātais.

PULKV. V. JANUMA GODINĀŠANA ŅUJORKĀ

Pirmā sastapšanās ar Daugavas Vanagu saimi pēc ierašanās Amerikā pulkvedim V. Janumam bija 30. janvārī Bēthovena zālē, kur kuplā skaitā bija pulcējušies organizācijas biedri, lai DV Centrālās valdes priekšsēdim parādītu savu cieņu un apsveiktu viņu 60 gadu jubilejā. Bija pārstāvēti abi „spārni" un visi sirsnīgi sveica savu pulkvedi. „Nesaskaņas" gan tika bieži pieminētas, bet Daugavas Vanagu saime tās nemanīja, kas norāda, ka ar šīm nesaskaņām nodarbojas tikai dažas personas „augšgalā," turpretim DV saimes lielais vairums par tām negrib nekā dzirdēt.

Kad plkv. Janums DV valdes ASV priekšnieka A. Puķītes pavadībā ieradās zālē, viņu sagaidīja ar aplausiem. DV apvienības Ņujorkā priekšnieks H. Bagātais, apsveicot pulkvedi, lūdza viņu izvest DV saimi no sastarpējās neuzticības ielenkuma, jo visiem Daugavas Vanagiem ir liela pavalība pulkveža organizatora spējām. Pulkv. Januma 60 gadu jubilejas gadījumā Ņujorkas apvienības biedri pasniedza viņam glīti darinātu adresi ar biedru parakstiem. Visi nodziedāja Daugavas Vanagu dziesmu.

Uzrunājot pulkvedi, DV valdes ASV priekšsēdis A. Puķīte apliecināja, ka latvju tautas dēli ir aiz viņa tagad tāpat, kā tanīs laikos, kad pulkvedis veda tos kaujās. DV saimes vārdā A. Puķīte pasniedza pulkvedim Janumam latviskā stilā darinātu svečturi, ko gatavojis atbrīvošanas cīņu dalībnieks J. Blūms. Ellija Druva apsveica pulkvedi dāmu komitejas vārdā un pasniedza sarkanas rozes.

Savā atbildes runā pulkv. V. Janums nesa sveicienus no Daugavas Vanagiem Eiropā. Ja šeit radušās mazas nesaskaņas, tad tās ir ģimenes iekšējā lieta. Tālāk pulkvedis teica: „Ir teikts, ka es esot ass vārdos un darbos, bet tāds es esmu pret ienaidnieku, ne pret saviešiem. Mani karavīri zina, ka „vecais" nav tik briesmīgs kā izliekas. Sodīšanas varu es pielietoju ļoti reti. Gūstā man atkal bija uzdevums vienot karavīrus DV organizācijā. Tā nebija mana ideja, es tikai izlietoju savu pieredzi idejas reālizēšanā. Ja tagad Amerikas vienā stūrī mūsu organizācijas mēchanismā ir radusies kāda klaboņa, tad es esmu atbraucis to izlabot, izlīdzināt. Ja vīram ir kas uz sirds, tad vajaga izrunāties, varbūt, ka pārpratumus var novērst un saprasties. Es gribu izcelt vispirms to, kas mūs vieno, nevis to, kas šķel".

DV vīru koris nodziedāja vairākas patriotiskas dziesmas. DV mācītājs D. Grauds teica svētības vārdus. Tika teiktas vairākas galda runas. Ņujorkas latviešu biedrības priekšnieks R. Egle, kas ir arī DV biedrs, apsveica pulkvedi. DV valdes ASV pirmais priekšnieks A. Līdacis teica, ka latviešu karavīriem sava ideoloģija izveidojusies grāvjos, un apliecināja, ka viņi stāv aiz pulkveža. A. Lācis teica, ka viņš kā brīvības cīņu dalībnieks ir DV biedrs, bet līdz ar to ir arī Latviešu nacionālā centra biedrs. „Daži apgalvo, ka starp šīm organizācijām it kā esot nesaskaņas. Es neredzu tās. Abu šo organizāciju biedrus apgaro vienas un tās pašas idejas," teica runātājs.

Bez nopietnām runām bija arī tādas, kas veicināja sirsnību un omulību. Katrs gribēja aprunāties ar viesiem no Eiropas — ar plkv. Janumu un Latviešu centrālās komitejas locekli H. Zāgaru. Pieminot pulkveža 60 gadu jubileju, nodziedāja latvisko Daudz baltu dieniņu. Pulkvedim iznāca tikties arī ar sava 33. pulka karavīriem (tādu bija 7), ar kuriem tas kopā nofotografējās.

Amerikāņi, kas izvēlējās komūnismu

Amerikāņu slepenais dienests tagad sastādījis statistiku par tiem karavīriem, kas brīvprātīgi izvēlējās palikšanu pie komūnistiem pēc gūstniecības laika izbeigšanās Korejā.

No visiem komūnistu gūstā krītušiem amerikāņu karavīriem tikai 21 izvēlējās palikšanu pie saviem sagūstītājiem arī pēc daudzkārtīgiem aicinājumiem atgriezties mājās. Šo komūnistu līdzskrējēju dzīves stāsts nav nekas ārkārtīgs. Pie komūnistiem palikušo amerikāņu caurmēra vecums ir 22 gadi. Pieci no palikušajiem ir 21 gadu veci, kamēr vecākajam 32 gadi. Pirms sagūstīšanas tikai viens nodarbojies ar politiku — kādā karavīru sanāksmē aizstāvējis komūnismu. Pirms gūsta šie līdzskrējēji frontē atradušies ne ilgāk kā 4 mēneši.

Vairākiem no šiem „pārliecinātiem komūnistiem" Sav. Valstīs palikušas ģimenes. Dažiem ģimenes dzīve bijusi neciešama, kamēr vismaz kāds pusducis bijuši materiāli ļoti labi nostādīti. Izglītības ziņā tikai viens varējis lepoties ar trīs un pus universitātē pavadītiem gadiem. Kāds cits universitātē bijis sešus mēnešus. Četri no palikušajiem beiguši vidusskolu, kamēr visi pārējie ir ar zemāku izglītību. Četri no šiem 21 nekad nav bijuši nodarbināti. Pārējie strādājuši dažādus darbus, un tikai viens vai divi bijuši kvalificēta darba strādnieki.

No palikušajiem 21 amerikāņiem 18 ir baltie un trīs melnie. Gandrīz vai gribētos sacīt, ka brīvās pasaules zaudējums ir tikpat niecīgs kā komūnistu ieguvums.

Ventspils radio stacija atsaucas

Zviedru laikraksts „Dagens Nyheter" ziņo, ka padomju piekrastes radio stacija Ventspilī pirmoreiz atbildējusi zviedru lūgumam sniegt atbalstu zviedru zvejnieku meklēšanā, kas pazuduši vētras laikā Baltijas jūras austrumu daļā. Krievi atļāvuši arī somiem iebraukt krievu territoriālos ūdeņos, lai sniegtu palīdzību avarējušam vācu kuģim.

Zviedru laikraksts raksta, ka Padomju Savienība gan parakstījusi starptautisko konvenciju palīdzības sniegšanai avarējušiem kuģiem, bet līdz šim nekad nav ievērojusi šīs konvencijas noteikumus. Tagad esot cerības, ka krievi atļaušot iebraukt savos ūdeņos palīdzības sniegšanai. Līdz šim šādos gadījumos bija katrreiz jāprasa no krieviem īpaša atļauja.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Draugi grib mūs asimilēt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SVARĪGS FAKTORS MŪSU LABĀ

A. KRODERS

Liberāli sociālistiskā majoritāte Eiropā, kā arī manāma daļa Amerikas kontinentā, likusi savu karti uz šķietami būtiskām pārmaiņām Kremļa režīmā pēc Staļina nāves un pasvītroti runā par jaunu NEP'u, jaunu „ekonomisko politiku", kas normālizēšot visu Krievijas dzīvi uz ilgstoša ārēja miera pamata, minot par vienu no pārliecinātājiem argumentiem armijas vadības svara pieaugumu padomju politikas satura un virziena noteikšanā.

Ārējās pazīmes tiešām rāda, ka Maļenkovs pieteicis dažas piekāpības Krievijas patērētāju un zemnieku masai. Un Rietumu nepacietīgie liberāli un sociālisti taisa pāragrus atzinumus savu sapņu attaisnošanai par ātru un lielisku pelnīšanu no Maļenkova NEP'a. No Somijas ziņo, ka cauri somu zemei uz Padomiju plūstot barlem rietumnieku veikalu laudis, un Anglijas 30 tirgotāju delegācija devusies turp, pat nenogaidījusi Berlīnes konferences sanākšanu. Tikai šie ātrie pelņas kārie rietumnieki nedomā, kādēļ nākušas Maļenkova koncesijas un kas sekoja Ļeņina NEP'am. Kā Ļeņina NEP'u, tā Maļenkova piekāpības diktēja viens un tas pats iemesls: padomju zemes smagā krīze (kā politiskā, tā saimnieciskā). Bet Ļeņina NEP'am sekoja nepmaņu iznicināšana, privātās uzņēmības totāla sakaušana, „sociālisma celšana", kollektivizācija, kolchozi. NEP's bija tikai boļševiku atelpas laiks, vajadzīgs sava režīma iekšējai nostiprināšanai. Tagad tāpat: nekur Maļenkovs nav runājis par sociālizācijas mīkstināšanu, par kolchozu sistēmas maiņu. Ir tikai pieteikta plaša patēriņa preču pastiprināta ražošana, bet arī tā uz strādnieku virsnormu pamata, kas ir pārāk nedrošs un neaprēķināms. Sekojot nevis Maskavas deklarācijām starptautiskās konferences un ārpasaules priekšā vispār, bet attīstībai pašā padomju valstī, nav vērojamas ne mazākās pārmaiņas cilvēku idejiskās un politiskās sagatavošanas un vadības ziņā.

Jauns boļševiku tagadējā politikā ir boļševisma pastiprināta apaugļošanās ar krievu panslavismu, ko sevišķi sekmē un stiprina armijas un augstāko Maskavas ierēdņu iespaida pieaugšana. Tā nav nejaušība, tāpat kā tā nebija nejaušība Otrā pasaules kara laikā, kad tika pavēstīts — „Tēvijas karš", nevis ciņa par sociālās revolūcijas idejas uzvaru.

Kremlis ļoti labi zina, ka brīvās pasaules spēka kāpināšana jaunu ieroču u. c. ziņā nav tikai sagatavošanās aizsardzībai pret boļševismu kā sociāli politisku sistēmu, kas apdraud tā saukto kapitālistisko pasauli, bet tā ir sagatavošanās aizsardzībai pret Krievijas kā valsts draudētāju varu, kas tāda paliks arī boļševiku sistēmai sabrūkot. Un šajā gadījumā boļševisms būs tas, kas Krievijas imperijai būs panācis tādas robežas, par kādām krievu cari tikai sapņoja.

Kā to saprot Kremlis, tāpat to saprot Vašingtona, un saprot arī Bonna, Londona, Parīze. Amerikāņu mainītās attieksmes pret krievu emigrantiem ir tam netiešs apstiprinājums. Mūsu interese ir tieši šajā aspektā skatīt pasaules notikumu attīstību un būt gataviem savu aktīvitāti pārbaudīt arī šādā sakarībā.

Amerikāņu autors, kas nostājies pret Krieviju sevišķi eksponētā zemē — Austrijā, teicams Eiropas apstākļu pazinējs, grāmatas „No Taleirāna līdz Molotovam" autors — Roberts Ingrīms publicēis šīsdienas politiskās situācijas apcerējumu „Sātans negul". Viņš atgādina Vācijas centrālo stāvokli Eiropā un pasvītroti uzsver, ka Vāciju nedrīkst atstāt pirmajās pozicijās pret Maskavu, bet ka nepieciešami izlabot Hitlera lielāko kļūdu: Austrumeiropas „bufervalstu" iznīcināšanu, uz ko viņš ielaidās izlīgumā ar Maskavu 1939. gada augustā. Šīs „bufervalstis" starp Krieviju un Vāciju katrā ziņā jāatjauno, lai Eiropas miers un brīvība būtu nodrošināti, īpaši pasvītrojot, cik savstarpēji atkarīgas viena no otras ir Vācija un Polija. Nebūs brīvas Polijas, kamēr daļa Vācijas būs boļševiku, resp. Kremļa varā, un tāpat nebūs brīvas apdraudētas Vācijas, kamēr Polija būs Maskavas kolonija.

Ingrīma argumentācijas viss smagums vērsts pret — Kremli, kas runā par Vācijas un Polijas drošību, par „bufervalstu" valni starp Vāciju un Krieviju kā starp 2 ģeografiskiem faktoriem. Tātad neatkarīgi no tā, vai Kremlī sēd Staļins, Maļenkovs, Žukovs vai arī kāds jauns Jānis Briesmīgais.

Un tas ir izšķirīgi svarīgs faktors mūsu labā, kuram mums vajaga piešķirt nepieciešamo uzmanību, panākot vienošanos ar visiem mūsu likteņbrāļiem — baltiešiem, tā arī visām citām nācijām, kuras apdraud Kremlis.

Tas mūsu nacionālo politiku padara daudz sarežģītāku un arī nesalīdzināmi atbildīgāku — kategoriski pavēl mums pacelties pāri partiju biroju pretenzijām, nākošo iestāžu vadītāju „apzināšanām". Liek pacelties līdz īstai nacionālai politikai, radot šo mūsu nacionālo politiku vadītāju centrālu trimdinieku organizāciju, lai neizplūstam „kontinentālās" lokālpolitikas sacensībās, bet mērķtiecīgi darbojamies nacionālo uzdevumu vorzienā.

ATCERĒSIMIES MŪSU CĪNĪTĀJUS

KANADAS LATVIEŠU EV.-LUT. DRAUDZĒM UN MĀCĪTĀJIEM

Korejas prezidenta vēlējumi latviešiem

„Tos kapus, tos kapus pieminiet, Kur savus varoņus atstājāt!"

Marts mūsu tautai ir cīnītāju atceres mēnesis. Tajā mēs garā svētceļojam uz atbrīvošanas kara cīņu vietām pie Ventas. Rīgas tiltiem, Cēsīm un Latgalē un dziļā cieņā noliecamies cīnītāju priekšā, atceroties kritušos un domājot par dzīvajiem. Bet šinī mēnesī arī leģionu diena, un tāpēc garā pārstaigājam arī viņu cīņu ceļus no Volchovas pāri Latgalei un Vidzemei, leģendārajā Kurzemes cietoksnī un tālāk. Šo ceļu iešana prasīja sevišķu uzmanību: cīnītājiem ir vieglāki, ja cīņām tūlītēji ieguvumi; bezgala grūtāki, kad notikumi tik traģiski samezglojas, kad arī visstiprākai varonībai seko šķietami pametumi. Bet paejot gadiem, jo vairāk atklājas, cik vēsturiski nozīmīgas bijušas viņu cīņas; bez leģioniem tik liela tautas daļa nebūtu izkļuvusi no pekles garu varas, un leģioni ir stiprākais pamats, uz kuŗa no jauna pacelsies brīvās Latvijas valsts.

Tāpēc vienosimies visi arī šī gada marta mēnesī godbijībā un pateicības lūgšanās par mūsu atbrīvošanas cīņu varoņiem — kalpakiešiem un sitīem Lāčplēša gara nesējiem un mūsu saules pulku, leģionu, vīriem. (Saules pulki, kas simbolizē latvju tautas gara un sirds pacelšanos pret austrumu tumsas spēkiem). Darīsim to 14. martā, kas vidū starp Lāčplēša gara un saules pulku dienām. Lūdzu visas draudzes šinī dienā (vai tuvākajā svētdienā) sarīkot jo sevišķi svinīgus un sirsnīgus piemiņas un aizlūgšanu dievkalpojumus.

Šinīs dievkalpojumos vienosimies tikpat karstās lūgšanās vēl par trešajiem cīnītājiem, proti, par latvju dēliem, kas cīnījās vai krita tālās Korejas laukos. Arī viņi cīnījās pret to pašu tumsas varu. Lūdzot par viņiem, ievīsim lūgšanās arī viņu cīņu biedrus no Apvienoto Nāciju daļām, bet it īpaši korejiešus. Līdz ar šo lūdzu dievkalpojumos nodot visiem dievlūdzējiem un ar to visai latviešu tautai Dienvidkorejas prezidenta sveicienus un pateicību un nolasīt viņa īpašo vēstījumu latviešiem.

Šinī dienā, 14.martā, viņš un uz viņa uzalcinājumu visa Korejas tauta atcerēsies latviešu tautu un Latviju un vienosies ar mums lūgšanās par korejiešu un latviešu cīnītājiem un kritušajiem un par abu tautu nākotni un taisnības uzvaru visā pasaulē.

Dienvidkorejas prezidents starp citu raksta:

1954. g. 12 janvārī.

„Mans mīļais prāvest Skrodeli!

... Man nav sveši un nezināmi Latvijas smagie pārdzīvojumi zem komūnistiem, un tāpēc saņemiet Jūs un Jūsu tautieši manus labākos vēlējumus no tirannijas brīvu nākotni!

Nododiet visu Latvijas ev. - lut. baznīcas draudžu locekļiem Kanadā (un ASV) sekojošu manu vēstījumu marta mēneša kritušo cīnītāju piemiņas dievkalpojumos.

Apvienoto Nāciju spēki, kas pret komūnistiem cīnījās uz Korejas zemes, sastāvēja no 16 zemju (ieskaitot ASV) militārām vienībām, un tā šie cīnītāji vienoja tiešā asinsbrālībā visas zemes, kas zem saules. Prieks zināt, ka cīnītāju rindās bija arī latvieši, un es esmu pārliecināts, ka latvieši, kuriem tik svaigā atmiņā viņu tēvu zemes ciešanas no komūnistiem, bija visdrosmīgāko skaitā. Mana karstākā cerība, ka kritušie nebūs velti miruši, bet ka atmodinātā pasaule celsies atbrīvot Koreju, Latviju un citas zemes no bezdievīgās varas, kas visur apdraud brīvību. Es pateicos par jūsu visu labvēlības domām un lūgšanām par manu tautu, tās cīnītājiem un mani. Ar lūgšanām un lūgšanās mēs stiprināsim mūsu spēkus un stiprināsimies ticībā, ka Visuvarenais un Viņa taisnība uzvarēs. Latvijai, Korejai un visām zemēm, kas cieš netaisnību, vajadzīgi noteikti, drosmīgi cilvēki ar nešaubīgām sirdīm, kas gatavi apvienoties, lai reiz iznīcinātu komūnisma briesmas.

Lai atbrīvošanas diena nekavējas un nāk jo drīzi — tā ir lūgšana, kuŗā es ticu, var apvienoties visas tautas un cilvēki, kas mīl Dievu.

Mani sasildīja gars ,ko izstrāvo šī Jūsu vēstule — tai pievienotie interesantie pielikumi. Jo sevišķi man patīk Jūsu komūnistu Krievijas raksturojums, proti, ka tā ir melns traips cilvēces sejā un uz pasaules sirdsapziņas."

Sirsnībā jūsu

Singman Ri (Syngman Rhee)".

Lai Dievs dod, ka šie aizlūgšanu dievkalpojumi un šī lūgšanu diena stiprina mūs visus mūsu zaudējumos un grūtībās, nākotnes ticībā un apņēmībā izturēt un atgūt zaudēto.

Hamiltonā, 1954. g. 1. febr.

Prāv. A. Skrodelis,
Archibīskapa pārst. Kanadā.

Pulkv. V. Janums 33. puika bij. kaŗavīru vidū. 1. r. no kr.: virsn. vietn. J. Liepiņš, kar. K. Kuzulis, plkv. V. Janums, kapr. A. Skrodelis. Stāv. ltn. H. Zāgars, virsn. vietn. M. Lazdiņš, kapr. J. Pētersons, kar. J. Tomiņš. J. Prinča foto.

SADALĪTS PRESES BALLES ATLIKUMS

LPB Kanadas kopas valdes lēmumi

Ziedojumi piešķirti Kultūras fondam, LPB Pašpalīdzības fondam, Studentu stipendiju fondam, Augustdorfas ģimnazijai, bibliotēkām Kanadā, laikrakstam Trimdas Sports un dzejniecei Ilonai Leimanei.

Pirmajā sēdē pēc labi izdevušās preses balles Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valde 2. februārī tūlīt arī izlēma, kā sabiedrības uzticības radītos līdzekļus vislabāk nodot latviešu sabiedrībai atpakaļ.

Kasiere Ingrida Vīksna sniedza iepriekšēju izdevumu un ienākumu pārskatu, pēc kā preses balles atlikums sagaidāms apm. 600 dol. liels.

Atstājot nelielu summu kopas vajadzībām tekošajam gadam, valde nolēma ziedot: Apvienotajam Kultūras fondam Amerikā 100 dol., Latviešu preses biedrības Pašpalīdzības fondam 100 dolaru un Latv. Stud. centr. sav-bas Stipendiju fondam 100 dol. Pēdējam ziedojumam iet līdz vēlēšanās, šo summu piešķirot, vispirms noskaidrot latviešu studentu vajadzības Kanadā. Bez tam pa 50 dol. piešķīra: latviešu ģimnazijai Augustdorfā, latv. bibliotēkām Kanadā, lūdzot LNAK Kultūras un izgl. nozari grāmatas iegādāties un pēc sava atzinuma sadalīt bibliotēkām, un dzejniecei Ilonai Leimanei, kas patlaban ļoti grūtos apstākļos slimo Parīzē. 20 dol. atbalstam piešķīra arī laikrakstam Trimdas Sports. Pavisam kopā valde no preses balles atlikuma ziedoja 475 dol.

LPB Vācijas kopas izdoto rakstu krājumu Palikušie kopas biedri izplatījuši par 11 dol., bet valde nolēma atpirkt visus piesūtītos eksemplārus un nepārdotos izdalīt bibliotēkām. Apgāda Latvju grāmata piesūtīto Cross Road Country Latvia nolemj iegādāties un nodot Centrālai bibliotēkai Toronto.

Sēdē nolasīja LPB Centrālās valdes pr-ža O. Liepiņa rakstu, ko pieņēma zināšanai. Vēlēšanu komisija ziņoja, ka jau ienāk balsošanas aploksnes no kopas biedriem. Savā pēdējā sēdē kopas valde nolēma sapulcēties februāŗa vidū pēc vēlēšanām. Tās noslēdzas 10. februārī. Valde iepazinās arī ar jaunajām biedru kartēm un nolēma lūgt biedrus pasteigties iesūtīt biedru maksu ($2.00) par 1954. gadu un 2 ģīmetnes, lai varētu biedru kartes izsūtīt. Sēdē piedalījās Dr. H. Tichovskis, Ang. Gailīte, V. Upeslācis, I. Vīksna, B. Senkēviča un J. Deksnis.

-ik-

LASĪTĀJU VĒSTULES

PAR AVĪZES TAISĪSANU

Esmu lasītājs un reizēm arī rakstītājs. Man patiktos, ka starp laikrakstu un tā lasītāju būtu vienmēr skaidra saprašanās. Tāpēc šī vēstule redakcijai un tanī daži jautājumi.

LA 23. janvāŗa n-rā zem Ingus Nāruna recenzijas par Jāzepa Wihtola skaņdarbu koncertu redakcija likusi piezīmi par cienītā skanraža vārda rakstību. Pēc sirdsbalss es pievienojos šinī lietā Nārunam. Minētais skanradis savu vārdu tā, ar „h" gaŗumzīmes vietā rakstīja. Bet viņš to rakstīja arī ar plato W!

Ja katram ir atļauts savu darbu parakstīt ar pseudonīmu vai iniciāļiem un kāds to darījis, kāpēc lai mums nevarētu būt skanradis Wihtols?

Taču, spriežot pēc redakcijas piezīmes, redakcija tā nedomā. Bet kāpēc tad tanī pašā u. c. LA n-ros K. Sidara atmiņās par Liepājas avīžniekiem viena redaktora vārds konzekventi iespiests ar dubultu n vidū — Zonnbergs?

Esmu no saviem vecākiem kristīts par Alfredu. Tāds priekšvārds man ir arī visos dokumentos, un tā es to arī rakstu. Nespēkošos ar redaktoriem par savām spējām pareizrakstībā, bet savu vārdu uzrakstīt protu. Un tomēr redakcijās man arī to bieži pārlabo par Alfrēds! Arī LA slejās.

Tanī pašā 23. janvāŗa n-rā Lasītāju vēstuļu nodaļā Jānis Klīdzējs brīnās, kāpēc vairums rakstītāju paslēpušies aiz iniciāļiem un baidās savu domu parakstīt ar pilnu vārdu. Man gribētos sacīt, ka dažreiz tāpēc, ka ar autora vārdu parakstītajos un laikrakstā iespiestajos rakstos izsacītā doma ne katru reizi atbilst tam, ko autors rakstījis! ... LA slejās to man nav pašam gadījies piedzīvot, bet citur — sāpīgi!

Un tad par Lasītāju vēstuļu nodaļu. — Jāņa Klīdzēja raksts nāca turpinājumos, bet raksts nebija vēl galā, kad par to jau uztraucās un rakstīja pretim. Rakstīja Lasītāju vēstuļu nodaļā un ārpus tās. Man paliek nesaprotams, kāpēc autoram, kas šīs pārrunas izsauca, savs beigu vārds pašam jādod Lasītāju vēstulēs, viņš taču ir rakstītājs! — ?

Alfreds Ā.

AZIĀTISKAIS KOMŪNISMS

Mūsu laikraksta 16. janvāŗa numurā ievietotā rakstā Nākošais solis Baltijas valstu vēsturē ir pateikts, ka Baltijas valstis jau pārdzīvo boļa eju aziātiskā komūnisma pasaulē. Uz to atsaucies kāds lasītājs Toronto un atbild tā: „Ja V. L. runā par „aziātisko komūnismu," tad rodas iespaids, ka būtu vēl kādi citi komūnisti, kaut gan ir tikai viens — Kremļa komūnisms, kas dzimis Eiropā un kam klausa visas pasaules komūnisti, izņemot vienīgi Tito, kas no Kremļa atkritis personisko ambīciju dēļ."

Neatkarīgi no tā, ka komūnisms dzimis Eiropā un Kremlī sēž komūnisma pasaules diktātors, komūnisma teorija un prakse sen jau pārliecinājusi domātājus, ka komūnisma garīgais pamats un ārējā izpausme saknojas aziātiskajā jeb austrumu civilizācijā, un tādēļ komūnisms ir naidīgs Eiropai un rietumu civilizācijai vispār. Tādēļ arī Kremļa komūnisms ir aziātisks komūnisms.

Ja komūnismu vēl daudzi rietumu cilvēki uzskata par jaunu ideju vai pat reliģiju, tad komūnismu Eiropā sekmīgāki varēs apkarot arī ideoloģiski, ja atskārtīs un atzīs, ka komūnisms nes sev līdzi aziātisko civilizāciju, kas nozīmē — Eiropas bojā eju.

Saturns

JĀNIS VAI DŽONS?

Vērojot preses balles uzņēmumus jūsu laikrakstā, ieraugu vairākas pazīstamas sejas. Viens šķiet manis labs paziņa — prof. Jānis Tīdemanis. Lasu tekstu zem uzņēmuma. Nē, tas vis viņš nav, bet ir kāds Džons Tīdemanis ... Brīnos, ka viņam apbrīnojama līdzība ar manu paziņu Jāni ...

Reinh. S., Montreālā

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADA TORONTO

● Svētdien, 7. februārī, plkst. 5 p.p. TLB rīko savās telpās, 198 Osler St., rakstnieces Ingrīdas Vīksnas pēcpusdienu, kuŗā rakstniece pati būs klāt. Pēcpusdienu atklās V. Upeslācis ar ievadvārdiem „Ingrida Vīksna mūsu vidū". Tālākā programmā fragmentus no romāna „Mums jābrien jūrā" un I. Vīksnas dzejoļus lasīs Lonija Vasariņa, Dzidra Indzere un Voldemārs Pukāts. Šāda veida pēcpusdienas tēja Toronto būs pirmoreiz TLB cer, ka vērtīgais sarīkojums gūs atsaucību. Ieeja $1.25.

● 24. janvārī Toronto notika latviešu mākslinieku sanāksme. Sanāksmi bija sasaucis komponists T. Ķeniņš, sekojot vairāku mākslinieku izteiktam vēlējumam pārrunāt viņus interesējošas problēmas. Bija ieradušies pavisam 13 personu: T. Ķeniņš, A. Krūmkoks, E. Freimane, J. Dzeguze, E. Ozola-Timermane, V. Langenfelde-Leinvēbere, A. Dombrovska, Z. Pukinska, V. Krūmkoka, M. Vētra, J. Niedra, Ž. Zentiņš un H. Brēķis.

Visu vienprātīgs lēmums bija, ka jādibina Toronto latviešu mūziķu kopa. Kopas pagaidu valdē par priekšsēdi ievēlēja komp. T. Ķeniņu, par sekr. A. Krūmkoku, kasieri komp. E. Freimani un biedrzini J. Dzeguzi. Valde izstrādās kopas statūtu projektu, ko apstiprinās valdes sasauktā sapulce tuvākā laikā.

● LKKCK kultūrfilmu izrāde notiks svētdien, 7. februārī, plkst. 4 p.p., sv. Miķeļa katedrāles draudzes zālē, Bond un Shuter ielu stūri. Rādīs: Prīncese un septiņi gulbji, skati no Kanadas dzīves un dabas. Ieeja par brīvu.

● Svētdien, 7. martā, Latviešu YMCA'i reti interesantu un latviešiem vēl nedzirdētu priekšlasījumu apsolījis J. Benjamiņš: „Pasaule bez gaismas". Referents pats piedalījies daudzās zinātniskās alu pētnieciības ekspedīcijās visā pasaulē un priekšlasījumu ilustrēs uz ekrāna ar krāsu diapozitīviem. Priekšlasījums notiks Centrālā YMCA'ā plkst. 5 p.p. Priekšlasījumu varēs apmeklēt ikviens interesents.

● Baltiešu sporta federācijas sporta svētki šogad notiks Centrālās YMCA's telpās 28. un 29. maijā, bet balle būs Kolumbus zālē.

● Sv. Andreja baznīcas draudzes mācītājs A. Čops sestdien, 30. janvārī salaulāja Albertu Siliņu ar Birutu Līdumu un kristīja Gunti Reasu, Leonida un Veltas, dzim. Obraskovas dēlņu.

● 29. janvārī TLB Inženieru un techniķu kopa noturēja savu gada sapulci. Sēdi vadīja J. Švanks, bet protokolēja Pāvuls. Konspektīvu ziņojumu par kopas darbību sniedza inž. A. Podnieks. Kopas darbība galvenokārt izpaudusies priekšlasījumos, sarīkotas arī technisku filmu izrādes. Aprūpes laukā palīdzēts trūkumā nonākušām inženieŗu ģimenēm Vācijā. Kases pārskatu sniedza J. Frīšmanis, ieņemti pavisam 249.06 dol., bet izdoti 233.34, atlikums 15.82 dol. Pārrunājot kopas turpmāko darbību nolēma lielāku vērību veltīt jauno inženieŗu piesaistīšanai. Tuvākā laikā iznāks arī gaidītais LIAA žurnāls. Red. A. Spurmanis ir paspējis savākt pietiekoši lielu abonentu skaitu, un žurnāla iznākšanai nav vairs šķēršļu. Inženieŗu kopa turpinās arī iesākto palīdzības darbu, kā arī atbalstīs studējošos. Kārtējo priekšlasījumu ciklā kā nākošais paredzēts profesora V. Burkēvica priekšlasījums par Metalu rūdīšanu.

Jaunajā valdē ievēlēja par priekšsēdi inž. Albertu Černovski, kas paspējis iegūt mīģistra gradu arī Toronto.Par sekretāru ievēlēja Borisu Žukovu. Saskaņā ar statūtiem valdē pārējos locekļus deva nozares — ķīmiķi A. Sudmali, būvinženieŗi E. Skuju, elektromēchaniķi K. Jirgenu, bet techniķi H. Ozolu.

Dažādos jautājumos inž. Zoldners stāstīja par latviešu inženieŗu dzīvi Montreālā, bet inž. Jēkabsons par Nufaundlendu.

HAMILTONĀ

● Hermanis Menska atvēris Niagārā Valtera Ziedipa grāmatnīcas nodaļu. Tās adrese ir: 1715 Highland Ave Niagara Falls, Ont. tel. 1154 M. Grāmatnīcā dabūjamas visu izdevniecību jaunākās grāmatas. Pieņem abonementu pieteikumus laikrakstiem un žurnāliem.

● DV Hamiltonas nodaļas Drāmatiskās kopas pirmuzvedums V. Richtera „Trakie", kas notiks svētdien, 7. februārī, 213 James Str. N., sākies pl. 3 p.p.

NIAGĀRĀ

● DV Niagāra Falls nodaļas rīkoto Draudzīgā aicinājuma atceres dienu 30. janv. ievadīja rakstnieces Angelikas Ģailītes referāts. Referente interesantā stāstījumā uzsvēra Draudzīgo aicinājumu kā kultūras tradiciju, ko ierosinājis prez. K. Ulmanis, aizveda klausītājus tanīs laikos, kad tapa pirmās latviešu grāmatas un radās pirmie latviešu dzejnieki, rakstnieki un izdevēji. Runāja par grāmatniecību neatkarīgajā Latvijā un trimdā, kā arī par grāmatas nozīmi gara kultūrā.

Interesanto stāstījumu nobeidzot, referente saņēma ilgus aplausus un DV Niagaras nodaļas balvu — latviskų spilvenu. Tālāk brašais DV vīru koris Viesturs noskandēja četras dziesmas dirigenta komp. V. Lindes vadībā. Vakara turpmākā daļa apmeklētāji kavējās gan dejās, gan apskatot vērtīgo latviešu daiļamatniecības stendu, par ko rūpējās A. Tīruma, un literatūras stendu A. Celmas vadībā. **E. O.**

● Māc. H. Kušils 23. janvārī salaulājis Jāni Konovalovu un Austru Miķelsoni.

MONTREĀLA

● 31. janvārī Montreālas latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumā māc. A. Gaudiņš iesvētīja baznīcas valdi, kuŗas pārvēlēšana notika iepriekšējā svētdienā. Par draudzes priekšnieku aizejošā **prof. Dr. A. Taurina** vietā ievēlēts Kr. Ozols bet draudzes valdē turpmāk darbosies: G. Apinis J. Asars, E. Ankups, R. Goba, K. Lāčgalvis, Z. Lucis, I. Mazkrists, A. Mednis, A. Neimanis, K. Peize, I. Strelis un N. Zoldners. Draudzes ērģelnieks K. Hartmanis, dāmu komitejas priekšniece I. Medne. Pēc valdes konstruēšanas sēdes sakarā ar draudzes priekšnieku maiņu baznīcas blakus telpās notika dāmu komitejas rīkotais tējas vakars, kuŗā draudzes mācītājs, valde un dāmu komitejas locekļi ar piederīgiem vairākas stundas pakavējās sirsnīgās pārrunās.

● DV Montreālas nodalas slēgts biedru vakars notiks sestdien, 6. februārī plkst. 7.30 vakarā Cafē St. Jaques telpās 415 Ste. Catharines St. East. Programmā paredzēta īsa uzruna, latviskā mūzika dziesmas un dejas. Kā teikts ielūgumos, **par šī vakara īpatnējo noskaņu rūpēsies vecais, labais latviešu „tradiciju gars" ar saviem palīgiem.** Tā kā vietu skaits ir neliels, tad ierašanās iespējama tikai ar iepriekšēju pieteikšanos pa tālruni HU 8-5973. Paredzēti labprātīgi ziedojumi telpas īres segšanai.

DAUGAVAS VANAGI

TORONTO

DV Toronto nodaļas Dāmu komiteja konstruējusies šādā sastāvā: Priekšniece Mirdza Gruzīte; valdē — Emma Gailīte, Zelma Grebere, Marija Esenberga un Monika Jonāne.

HAMILTONĀ

DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu sanāksme notika svētdien 31. janvārī, 21 Foster Str. Par Hamiltonas Vanadžu priekšnieci 1954. gadam ievēlēja Vēru Immuru, 175 Wentworth Str. S., tel. 8-3137, un par priekšnieces vietnieci — sekretāri Dzidru Martinaiti, 63 Homewood Ave. Par Hamiltonas Vanadžu pārstāvi pie DV Kanadas valdes Toronto izraudzīja Martu Kuncāni, 47 Beulah Ave., tel. 8-2235. Par DV Hamiltonas nodaļas Vanadžu komitejas locekļēm izraudzīja šādas Vanadzes: Ilgu Gēbaueri, Gaidu Ieviņu, Alīdu Auzeri, Martu Kuncāni, Elfrīdu Lipsbergu, Olgu Maķi un Tamāru Gailīti. **J. Gr.**

DV HAMILTONAS NODAĻA SAŅĒMUSI SEKOJOŠAS PATEICĪBAS VĒSTULES

„Jūtos dziļi aizkustināta un nevaru atrast vārdus, kā Jums pietiekami pateikties par man piesūtīto dāvanu $10.00, kuŗus saņēmu 1953. gada 31. decembrī, kā arī par novēlējumiem svētkos un Jaunajā gadā. Lai Visuvarenais Dievs jūs svētī un piešķir jaunā gadā jums visiem veselību un labklājību."

Dziļā pateicībā Kristīne Šmits,
Vircburgā, Vācijā.

„Sirsnīgs paldies par Ziemassvētku dāvanu, kuŗu esam saņēmuši un kuŗa mums sagādāja lielu prieku. Nu mēs tiksim pie kāda drēbes gabala un apaviem, kas mums tik ļoti bija vajadzīgi. Mēs esam arī DV biedri un ievesti aprūpējamo sarakstos, bet tā kā abi esam veci, tad mums iznāk vienmēr gaidīt, un mēs maz ko saņemam. Vēl reiz sirsnīgs paldies par Jūsu atsūtītiem $30.00."

Ar cienību:

Emma un Jānis Graudiņi.
Ulmā, Vācijā.

ZIEDOJUMI

Ziedotāju saraksts, 1953. g. ar DV Londonas Ont, nod. starpniecību viņi ziedojuši grūtdienu aprūpei un Invalīdu namam:

Ūdris Alfs $24.00; Iljenkovs Evgenijs $23.00; Baķis Eduards $15; Vasariņš Pēteris $15.00; Lesiņš Otto $12.00; Ūdris Ervins $12.00; Epneris Roberts $12.00; Liepiņš Antons $12.00; Kalniņš Jānis $7; Bērziņa Ilga $5.00; Ataris Kārlis $5.00; Laipnieks Ģunars $5.00; Laipnieks Pēteris $5.00; Glinaus, A. $5.00; Daugulis Ausma $6.00 un Daugulis Vilhelms $5.00; Beitāns Arvīds $4.00; Strauts Lilija $4.00; Piterkuns $4.00; Aukmanis Eduards $3.00 un Aukmanis Andris $1.00; Banga Alfrēds $3.00; Traulinš Emīls $3.00; Radziņš Arvīds $3.00; Tampa $3.00; Simsonu ģimene $2.00; Senkēvičs Kārlis $2.00; Kalniņš Jānis $2; Zembergs A. $2.00; Daugavietis Augusts $2.00; Ebelis Osvalds $2.00; Dreimanis Aleksis $2; Rezebergs Osvalds $2.00; Gutmanis $2.00; Rieţs J. $2.00; Silenieks A. $2.00; Kraminš H. $2.00; Sviķis A. $2; Kruskops E. $2.00; Grauds H. $2; Sprūde Aleksandrs $1.50; Liepiņš Kārlis $1.00; Bite Eriks $1.00; Upīts Edgars $1.00; Zacharevičs Roberts $1.00; Grāvīts L. $1.00; Štengels Valdis $1.00; Rapa Henrijs $1.00; Stinajs P. $1.00; Stirājs V. $1.00; Caune Voldemārs $1.00; Čakarnis Jānis $1.00; Bittneris C. J. $1.00; Datavs V. $1.00; Ventenbergs P. $1.00; Pētersons N. $1.00; Šēfers Viesturs $1.00; Brikmanis Roberts $1.00; Griķis B. $1.00; Albertiņš $1.00; Blaubergs H. $1.00; Šķetris Kārlis $1.00; Bumeistars $1.00; Lukševics V. $1.00; Arnds Felikss $1.00; Brikmanis A. $1.00; Zviedrāns I. $1.00; Deņisova Jordisa $1.00; Siliņš Pēteris $1.00; Grīns M. $1.00; Grīns A. $1.00; Brikmanis G. $1.00; Lustiņš A. $1.00; Švagulis V. $1.00; Ivansons P. $1.00; Ozols Jānis $1.00; Seglenieks Imants $1.00; Klabe M. $1.00; Rudzītis $1.00; Jumars K. $1.00; Raibekazs A. $1.00; Neilands R. $1.00; Peismalietis J. $1; Haus R. $1.00; Nezināms $1.00; Volodze D. $0.50. Kopā $272.00.

Piezīmes: 1) Ja šai summai — $272.00 pieskaita Londonas nod. valdes locekļa Miķelsona tieši DV KV nosūtītos $12.00 un pašas nodaļas ziedojumus, ka to ieguvusi no sarīkojumiem un biedru naudām, tad Londonas nodaļa 1953. g. kopsummā aprūpei un namam nodevusi $600.00.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putninam 280 Wriath Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Jēkabs Porukš, bij. Nac. Operas direktors.

REITERA KORIS

Šīs rindiņas pa daļai skars laikus, ko no mūsu dienām šķir pāri par trīsdesmit gadu, kad vēl nemaz nebija Reitera koŗa, laikus, kuŗu aculiecinieku kļūst arvien mazāk. Tie paši atlikušie vairs nekad kopā nesanāks, un diezin, vai daudzi varēs papildināt manus trūcīgos atreizējos jaunekļa novērojumus, kam tieši svarīgos jautājumos nebija pietiekamu zināšanu un pamatīgas pieredzes. Bet varbūt šajās drudžainajos laikos nav par jaunu paglābt jel sīkumu no posma, kam vēlākajā dzīvē bija sava nozīme.

1914. gada rudenī mani kā jaunu Pēterpils politechnikas studentu vecākie biedri aizveda uz Podoļskajas ielu, kur profesors Vītols meklēja savam korim papildu balsis sakarā ar nodomātajiem lielajiem patriotiskajiem koncertiem. Bija Pirmā pasaules kaŗa sajūsmas uzplūdu laiks, kad visi, katrs pa savai gaumei, gaidīja jaunas, skaistas dzīves sākšanos pēc drīzas neapšaubāmas uzvaras. Arī latvieši gribēja būt aktīvi šīs dzīves iekaŗotāji, kā Saulietis toreiz dziedāja:

Par nākotni gaišu un brīvu,
Kas mūža sapņos līgo,
Par veco un jauno sauli
Lai zobens cērt un spīgo!

Ar vēlāko laiku mērauklu mērojot, jādomā, ka papildus izlase koŗī no vokāltechniskā viedokļa nebija nekāda spoža, jo mani, zēnu bez kādas mūzikālas izglītības un koŗa prakses, pēc īsas pārbaudes pieņēma. Pie klavierēm sēdēja neliela auguma vīrs melniem matiem, laipnu izturēšanos — Teodors Reiters. Viņš lika man atkārtot dažus melodiskus fragmentus un pateica, ka es būšot tenors. Ne pirms, ne pēc tam es gan nekad vispār nedomājos dziedātājs esam, ne nu vēl tenors, bet tad biju priecīgs. Ar to no toreizējās provinciālās Rīgas iekļuvu lielpilsētas mūzikas virpuļi, kas bangoja stipri augstu.

Mēģinājumi, kā visā pasaulē visos koŗos, notika vakaros pēc beigtiem dienas darbiem un bez stundu skaitīšanas. Jaunās, netrenētās balsis mēģinājuma beigās sāka aizsmakt un atlabojās tikai līdz nākamajai reizei. Jaukto koŗi vadīja pats profesors Vītols, mūsu lielākā autoritāte, kuŗas priekšā visi iesācēji drebēja. Mana pirmā iepazīšanās ar skaņradi, ko tagad saucam par mūsu mūzikas krīvu un sirmo profesoru, bet kam toreiz kuplajā melnajā bārdā bija tikai retās gaišāks mats, iznāca starpbrīdī pavisam īsā dialogā, pie kam viens sarunās partneris tēloja mēmu lomu.

Profesors, brīvi uzmetīes uz galda stūŗa un no cigāra maka izvilcis havannu vai kādu holandieti, jautā:

— Kungi, kam uguns?

Nezinu, kādā sakarā man, toreiz nesmēķētājam, bija gadījušies sērkociņi, nezinu, kā es, diezgan nevēiklā lauku zēns, biju pamanījies citiem konkurentiem pa priekšu, kā, uzvelkot sērkociņu uztraukumā drebošiem pirkstiem, nebiju to nolauzis vai apdedzinājies. Sniegdams uguni slavas aureolā tītajam dižmeistaram, jutos kā koŗa zēns, kas svinīgajā mesā drīkst apkalpot augsto priesteri. Neviena vārda neizdabūju pār lūpām.

— Paldies! pateica profesors Vītols un tai pašā brīdī aizmirsa šo vēsturisko notikumu, jo viņam tur nebija ko atcerēties. Ne tā man, jo pēc trīsdesmit trim gadiem daudz kas atmiņā pagaisis, bet ne šis mirklis, kas mani šķita ievadām jaunā, nejaustā pasaulē, kaut arī pagaidām vismazākajā mēma sulaiņa lomā. Kas no tā tālāk izrieta, neiederas šai stāstā.

Profesors Vītols mēģinājumos ik žestā tiešām bija autoritāte, attuŗīgs, pat skops ir vārdos, ir kustībās, un nemaldīgs. Viņš diriģēja tikai ar labo roku kreisās ikšķi pa laikam iebāzis vestes kabatā. Katru kļūdu katrā balsī izlaboja turpat uz vietas pats ar balsi dziedādams nevis dzejnieka tekstu, bet solfedžēdams. Man, pirmoreiz tādu lietu redzot, par to bija brīnums. Kad Karaļmeitā viss, šķiet, iet kā nākas, viņš pēkšņi aptur koŗi, ar zizli tēmē uz jaunu meiču otrā rindā un saka skarbi un mierīgi:

— Jūs turpmāk vairs nedziedāsit!

BARDZĪBA UN HUMORS

Īsa tiesa, īss spriedums, bez motīvācijas, bez apellācijas. Kauns, asaras, bet darāms nav nekas.

Ilgus gadus vēlāk vērojis mūsu mūzikas augstāko soģi darbā, esmu pārliecināts, ka arī šī tiesa un spriedums, ko toreiz nespēju novērtēt, bija tikpat taisnīgs kā daudzi citi, kuŗiem man bija jāpievienojas.

Šo bardzību profesors Vītols bieži veldzēja ar humoru, bez kuŗa mums, jauniešiem, viņa mēģinājumi varbūt šķistu pasausi, akadēmiski. Ir, piemēram, vīriem starpbrīdis, kamēr sievas mēģina Ciānas bērnus. Pie vārdiem: Un Bābeles ūdeņi, tumši un draudoši. Šņākdami veļās — vīri sāk lasīties zālē. Izceļas maza burzma un troksnis. Profesors Vītols smaidīdams uzsauc:

„Šņākdami veļas!"

Un moša oma mēģinājumam nodrošināta.

Profesora Vītola bijās, viņu cieņīja, viņa neapšaubīja, bet pēc mēģinājumiem spriežot, nevar apgalvot, ka daudz mīlētu. Citāds noskaņojums bija profesora toreizējā asistenta Teodora Reitera mēģinājumos. Reiteram tas bija pats māksliniēka karjēras sākums, viņš vēl nebija konservātoriju beidzis. Profesors bija viņu aicinājis talkā kā vīru koŗa diriģentu, vismaz galvenā darīšana viņam bija ar viņiem. Tas jāpatur vērā, jo, ja Reiters prata kori aizraut, likt acīm degt sajūsmā, tad šim koŗa kontaktam ar diriģentu, šai milestībai nebija, protams, tās ārpusmūzikālās piegaršas, kas nereti piejaucas dziedātāju — dāmu sajūsmai par savu jauno šefu.

Dziesmas, ko toreiz mācījāmies, bija jaunas: A. Kalniņa Karš, J. Zāliša Karavīru dziesma. Jau toreiz viņam tātad bija jāstāv ķūmās jaundarbiem, un šis godpilnais, bet arī ļoti atbildīgais pienākums Reiteram neskaitāmas reizes piekritis vēlāk.

(Turpinājums sekos).

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

NAV VAIRS KO SACĪT

Vērtējot pagājušā gada latviešu trimdas dzīvi, uguns vārdu teicējs, dzejnieks Andrejs Eglītis Vācijas Latvijā ievietoto rakstu Piezīmes iesāk ar šādu pesimismu: „Nav nozīmes rakstīt gaŗus stāstus, tos gan katrā gadījumā izlasa pats autors, pārējie vai nu nesāk nēmaz, vai labākā gadījumā tiek līdz pusei. Gaŗi raksti arī nav vajadzīgi — mums jau vairs nav ko sacīt, lai viens otru uzklausītu . . ." Kad šo rakstu Andrejs Eglītis ir beidzis, viņš ir uzrakstījis divi ar pus slejās 272 rindas un izteicies šajā vienā rakstā ar astoņiem svarīgiem tematiem. Šajās gaŗajās piezīmēs dzejnieks licis trimdas notikšanām atzīmes, vairumā tikai divniekus!

Redaktoŗi mēdz teikt, ka nav ne gaŗu, nedz īsu rakstu, ir tikai labi vai slikti raksti. Ar rakstiem ir tāpat kā ar ūdeņiem — jo tie dziļāki, jo mazāk zivju. Ir raksti, kas sasniedz mērķi, ja tos izlasa kaut daži cilvēki.

Andrejam Eglītim ir bijis ko sacīt. Viņa vārdi mīl vai nīst. Un tādus uzklausa līdz galam arī ar — mīlestību vai naidu. Ir labi, ka trimdas karūsu dīķī ir arī līdakas, tāpat kā zvēru pasaulē lauvas un ēzeļi.

PRESES VELNS

Cienījamais kollēga Periskops Nujorkā pievērsis savu uzmanību kādai trimdas autoritātei, kas labojot „gudros rakstītājus." Tas esot preses velniņš, kuŗa „izteicieniem" nu Periskops velta uzmanību un, likts saprast starp rindiņām, ticamību.

Preses velns apstājis arī Saturnu, un izdarījis apcerē Taisnie un līkie visai pārdrošu izlabojumu ar vienu vienīgu mazu vārdiņu, kas var sacelt lielu vētru tādā pilsētā kā Stokholma. Teikumā „Bet redz, tūlīt liberālu laikraksts Stokholmā Latvju Ziņas, kas arī ved nesaudzīgu cīņu p r e t komūnismu un cildina „taisnos" — un tātad dara labu darbu — nikni uzbrūk tam pašam Alfrēdam Bērziņam," preses velns p r e t vietā ir ielicis p a r

Saturns nu tam nekādi nevar piekrist un korīģē velna korīģējumu, neskatoties uz to, ka Latviju Ziņas savā laikā bez kādiem sirdsapziņas pārmetumiem ir izteikušas smagus apvainojumus vairākiem sabiedriskiem darbiniekiem, it kā tie, piem., bijuši čekas slepenie zinotāji vai vācu koloboranti. Arī tā ir bijusi tikai preses velna „patiesība." Starpība ir tikai tā, ka toreiz preses velns nesēdēja vis spiestuvē, bet pašā redakcijā, vai vēl pareizāki — politiskō partiju birojā.

Saturns

E. ŽEBRANSKA GODA VIESU VIDŪ PĒC KONCERTA TORONTO

1. r. no kr. Edite Haidere, diriģents Dr. H. Ungeru, Elza Žebranska, ģenerālkonsuls R. Braisons un pianists P. Maijers. H. Kliģera foto.

KERSTENA KOMITEJA GATAVO ZIŅOJUMU

Kerstena komiteja pašlaik nodarbināta ar ziņojuma sagatavošanu Tautas vietnieku namam par līdz šim veikto darbu. Ziņojums iedalīts divi daļās. Pirmā aptver pārskatu par Baltijas valstu nodibināšanos, satversmi, ārpolitiku neatkarības laikā, Padomju Savienības agresiju Baltijas valstīs sākot ar 1939. gadu un Baltijas valstu inkorporāciju 1940. g. Šīs daļas sastādīšanā pieaicināti arī daži latvieši, lietuvieši un igauņi, kas strādā ASV Kongresa bibliotēkā. Šī daļa aptvērs 200 lappuses un būs gatava martā. Ziņojuma otrā daļā būs ievietotas liecības, kas iegūtas komitejas sesijās Vašingtonā, Ņujorkā, Detroitā un Čikāgā.

Komiteja paredz drīzumā atjaunot atklātās sēdes liecinieku noklausināšanai. Nākošā sēde, cik zināms, notiks Hartfordā, Conn., lai noskaidrotu kādus zaudējumus ASV apdrošināšanas biedrības cietušas sakarā ar Baltijas valstu inkorporāciju un īpašumu nacionālizāciju.

PATEICĪBA

Izsaku savu sirsnīgāko pateicību B. Senkēviča kundzei par pūlēm un rūpēm mana koncerta priekšdarbu veikšanā, TLB par koncerta rīkošanu, J. Benjamiņa kungam ar kundzi par laipno uzņemšanu savā mājā un lielisko pieņemšanu pēc koncerta, kā arī radiem un draugiem par skaistajiem ziediem, kā arī visiem tiem daudzajiem apmeklētājiem, kas ar savu klātieni pagodināja manu koncertu.

Elza Žebranska

PIEDALĪSIMIES VĒSTURES RADĪŠANĀ

KĀ DARBOSIES LATVIEŠU DZĪVES ARCHĪVS

Kā jau zināms, pie ALA's Kultūras biroja pastāv un darbojas Latviešu dzīves archīvs. Tā uzdevums ir vākt un kārtot materiālus un dokumentus par latviešu dzīvi un darbu Amerikā un iespējamību robežās arī citur brīvajā pasaulē. Nav noliedzams, ka ar laiku šiem materiāliem būs ārkārtīga kultūrvēsturiska nozīme. Vēl vairāk — tā būs Amerikas latviešu dzīves un darba vēsture. Un tāpēc ir svarīgi, lai Latviešu dzīves archīvā ieplūst arvien vairāk dokumentu un liecinājumu par latviešu darbību Amerikā.

Tāpēc ALA's Kultūras birojs aicina visas latviešu organizācijas Amerikā, draudzes un latviešu kopas un ikvienu latvieti Latviešu dzīves archīvam sūtīt informāciju, kas raksturotu latviešu dzīvi Amerikā. Nav iespējams uzskaitīt visus materiālus, kas būtu nozīmīgi uzglabāšanai, bet raksturojumam minēsim dažus, ko katrā ziņā vēlētos Latviešu dzīves archīvs uzglabāt liecinājumam par latviešu darbību Amerikā. Starp šiem materiāliem varētu būt organizāciju protokoli, gada pārskati, apkārtraksti, draudžu biļetēni. Tāpat noderētu pārskati par sarīkojumiem, kā arī šo sarīkojumu programmas. Latviešu dzīves archīvs vēlētos uzglabāt arī izgriezumus no amerikāņu laikrakstiem, kur minēti latvieši un viņu darbība. Ļoti vēlami arī fotogrāfiski uzņēmumi, diapozitīvi un filmas, kā arī grāmatas un žurnāli. Visi šie materiāli sūtāmi Amerikas Latviešu dzīves archīva valdes priekšsēdim M. Šleseram: American Latvian Association, Inc., 3220 Seventeenth Str., N. W. Washington, D.C.

PULKV. V. JANUMS APCEĻO

SAVIENOTĀS VALSTIS UN KANADU

DV valde ASV saziņā ar plkv Janumu izstrādājusi pulkveža viesošanos programmu, apceļojot latviešu centrus Amerikas kontinentā, kas gan vēl var tikt grozīta, sevišķi viesošanās pēdējā posmā. Izmantojot savu uzturēšanās laiku Ņujorkā, plkv. Janums piedalīsies DV valdes ASV sēdē 2. februārī, 3. februārī piedalīsies Baltijas veterānu organizāciju sanāksmē (šinī organizācijā ieiet DV un igauņu un lietuviešu bij. karavīru organizācijas) un pēc tam ieradīsies Vudro Vilsona piemiņas vakarā. Baltijas brīvības namā. 7. februārī plkv. Janums Betlēmes baznīcā pēc dievkalpojuma iepazīstinās tautiešus ar latviešu dzīvi Vācijā. 13. februārī pulkvedis viesosies pie Daugavas Vanagiem Filadelfijā, 14. februārī — Vašingtonā un 19. februārī — Baltimorā. 21. februārī pulkvedis piedalīsies ALAs sēdē Ņujorkā, kur pārrunās Latviešu vispasaules apvienības jautājumu. 25. februārī viņš ieradīsies Čikāgā, no kurienes dosies uz Milvokiju un Mineapoli. Pēc tam dosies uz Kolorado Springu, kur uzturēsies dažas dienas pie sava brāļa. Atceļā viņš apmeklēs Daugavas Vanagus Linkolnā. No šejienes pulkvedis dosies uz Kanadu un atceļā no Kanadas apmeklēs DV apvienību Bostonā. Pēc tam viņš atgriezīsies Ņujorkā, no kurienes izbrauks atpakaļ uz Eiropu aprīļa vidū.

PLKV. JANUMS ATSAUC

Ņujorkas latviešu laikrakstā „Laiks" ievietota saruna ar plkv. V. Janumu pirms viņa izbraukšanas no Vācijas. Šinī rakstā starp citu minēts, ka domstarpību iemesls Daugavas Vanagu organizācijā esot tas apstāklis, ka A. Valdmanis „pa aplinkus ceļiem mēģinājis panākt DV organizāciju pakļaut sev." Plkv. V. Janums mūsu līdzstrādniekam paskaidroja, ka tie neesot viņa vārdi un šādu paskaidrojumu viņš minētam laikrakstam neesot devis.

PAZIŅOJUMS

Jelgavas 5. skautu vienības 2 g. svētki notiks 6. febr. plkst. 19.00, Ukraiņu namā, 177 Niagara St. St Katarīnēs. Svētkos vienība saņems karogu, ko iesvētīs skautu māc. A. Lūsis.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKĀ

● Nujorkas lietuviešu laikraksts „Vienībe", informējot savus lasītājus par latviešu nama projektu Ņujorkā, aizrāda, ka latviešu kolonija, kaut gan mazāka par lietuviešu koloniju Ņujorkā, izrādot lielāku rosību. Laikraksts novēl latviešiem sekmes iecerētā projekta reālizēšanā.

FILADELFIJA (PA)

● Šad tad latviešu laikrakstos varam lasīt sludinājumus, kuŗos uzņēmīgi tautieši piedāvā rupjo rudzu maizi, saldskābo maizi un dažādus cepumus latviskā gaumē. Vairums no tiem atrodas Kanadā, kur iespējas noorganizēt cepšanu un izredzes atvērt veikalus ir lielākas nekā Sav. Valstīs. Tomēr arī šeit noorganizēti pasākumi un kā viens no tādiem minams Baltic Rye Bread Filadelfijā, kuŗas īpašnieki ir Kārlis Neimanis un Kārlis Dannenbergs. Uzņēmums darbu sācis 1950. g. rudenī ar 3 darbiniekiem, atverot ceptuvi 1101 N. Marlborough St. austrumu Filadelfijā. Nedēļas cepums bijis pāris simti klaipu. Tagad ceptuve trīs gados paplašinājusies, cepjot stipri lielāku klaipu skaitu. Ceptuves vadītāja Neimane informē, ka sākumā pie iecienītās rudzu maizes nav bijis tik vienkārši tikt. Pieprasījumi bijuši lieli, bet nav bijuši dabūjami rudzu milti, sevišķi rupjāka maluma. Rakstot, zvanot un taujājot pēc miltiem rudzu audzētāju valstīs, beidzot ar grūtībām šādi milti atrasti. Bet ar to nav bijušas pārvarētas visas grūtības. Miltu transports, raugs, cepējs, maizes īstais skābums un cietums iegūts tikai pēc negulētām naktīm, sviedriem un nepelnītiem pārmetumiem. Tagad Baltic Rye Bread savu stāvokli nostiprinājusi un var pakalpot visiem tautiešiem, kas vēlas baudīt īstu rudzu maizi.

V. Z.

GRAND RAPIDOS

● Korporāciju kopas prezidija Grand Rapidos ievēlēti: priekšsēdis T. Paegle, vietnieks Arv. Jansons, sekretārs A. Valdmanis, kasieris J. Jansons. Kopa regulāri notur sanāksmes, kuŗās tiek holasīti referāti un pārrunāti dažādi jautājumi.

● Baznīcas virsvaldes sekretārs prāvests A. Birznieks devies Misuri sinodes rīcībā uz Misisipi un turpmāk darbosies kā mācītājs Senatobijas latviešu draudzē, vadot garīgo aprūpi arī latviešiem Memfisas pilsētā Teksasā.

● Plašāku kultūras dienu sarīkojumu organizē Grand Rapidu latviešu biedrība 7. februārī, pl. 5.30 pēc pusdienas biedrības namā. Paredzēts E. Grīnvaldes referāts — Vēsturiskas parallēles, deklamācijas un solo dziesmas. Notiks arī grāmatu izstāde un darbosies grāmatu galds.

● Latviešu ev. - lut. Vienības draudzes gadskārtējā pilnsapulce notika 23. janvārī jauniepirktās baznīcas apakšējā zālē. Sapulci vadīja baznīcas priekšnieka vietnieks H. Ritums, protokolēja M. Stagars. To atklāja draudzes mācītājs ar īsu svētbrīdi un lūgšanu. Viņš sniedza arī ziņojumu par pagājušā gada darbību un izcilākiem notikumiem draudzes dzīvē. Izsmeļoši padomes darbību raksturoja H. Ritums, svētdienas skolas darbu — A. Lapsiņš, ziņojumus sniedza arī citi atsevišķo nozaŗu vadītāji. Savu atzinumu deva revizijas komisija. Padomes locekļu sastāvā no jauna ievēlēja K. Krūmiņu un A. Redlichu. Līdzšinējās revizijas komisijas un dāmu komitejas prezidija pilnvaras sapulce pagarināja vīsam 1954. gadam. Pieņēma budžeta projektu tekošam darbības gadam: to apspriežot, izraisījās diezgan intensīvas debates. Atzīmējams, ka Iekšmisijas pārvalde, pretēji draudzes lūgumam un sinodes atbalstam, mācītāja algas pabalstam par 1954. g. nav piešķīrusi lūgto summu 2100 dol., bet tikai 1680. Baznīcas priekšnieks griezies ar rakstu pie sinodes prezidenta un misijas pārvaldes sekretāra, lūdzot šo jautājumu revidēt. Šinī sakarā gaidāma minēto personu ierašanās Grand Rapidos. Dzīvas pārrunas izcēlās arī par svētdienas skolas atbalstīšanu un darbu, pie kam bija vērojams, ka mēs, latvieši, dolaru sākam vērtēt augstu, ja tas domāts sabiedriskām vajadzībām, skolai vai baznīcai, bet personisku labumu iegūšanai no tā šķīramies ar vieglu roku. Neapšaubāmi, Vienības draudzei šis gads sakarā ar dievnama iegādi būs zināmā mērā pārbaudes gads saimnieciskajā ziņā, un tas rādīs, cik draudzes locekļi būs atsaucīgi pret savām vajadzībām un pasākumiem, kas iecerēti diezgan pamatoti. Sapulcē no 185 plintiesīgiem draudzes locekļiem bija ieradušies 40.

V. Z.

ROČESTRA (N.Y.)

● Daugavas Vanagu apvienības līdzšinējais priekšnieks A. Vilks apvienības ārkārtējā saeimā atteicies no amata. Viņa vietā ievēlēts līdzšinējais apvienības pr-ka vietnieks K. Serdāns (1861/6 Alexander St), bet viņa vietā H. Aizstrauts. Apvienības valde paplašināta ar valdes locekli A. Karlsonu.

INDIĀNAPOLE, IND.

● Augustdorfas latviešu ģimnazijai Vācijā $6.00 ziedojis Indiānāpoles latviešu skautu vienības Vāveru kops.

● 23. janvārī Indiānāpolē viesojās prof. Teodors Celms, Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes baznīcas pagraba telpās sniegdams interesantu referātu — Pašreizējais pasaulvēsturiskais stāvoklis. Referāts bija pulcinājis prāvu klausītāju saimi.

● Indiānāpoles baltiešu koncertu apvienības 1953.-54. g. sezonas 3. koncerts, ar pianistu māsu Ingridas un Karinas Gütbergu piedalīšanos, notiks svētdien, 14. februārī, plkst. 19.30, Indiana World War Memorial auditorijā, 341 N. Meridian St.

● Svētdien, 24. janvārī, Ridika auditorijā savas klavieru studijas audzēkņu 2. atklāto vakaru rīkoja pianists brīvmāklsinieks Valdemārs Meļķis. Sarīkojums uzskatāms par visumā izdevušos.

● Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes mācītājs Pēteris Nesaule (2228 N. Park Ave, tel. HI 0110) lūdz viņam turpmāk regulāri ziņot par visiem nopietnākiem saslimšanas gadījumiem draudzes locekļu ģimenēs.

— Tev jāzina, mans dēls, ka **pieklājība prasa arī dziļi dekoltētu dāmu dejojot tai kādreiz paraudzīties acīs.**

LATVIEŠU AVĪŽNIECĪBA LAIKMETU MAIŅĀS

III

Latviešu presi galīgi nolikvidēja bolševistiskais režīms, kad to pilnīgi iekļāva bolševiku propagandas mašinērijā. No Jaunākām Ziņām, kā jau minēts, iztaisīja Padomju Latviju, no Brīvās Zemes — Brīvo Zemnieku, kam sekoja vēl daudzi citi komūnistu periodiskie izdevumi, kas savas gaitas izbeidza līdz ar baigo gadu, Vācu okupācijas laikā, pēc Rīgas atbrīvošanas, pirmajās dienās savas gaitas mēģināja atjaunot Brīvā Zeme, bet okupācijas varai tas nepatika, un tā visus četrus gadus Rīgā iznāca dienas laikraksts Tēvija. Jelgavas avīžnieki, pēc komūnistu padzīšanas, Zemgales Komūnista vietā sāka iespiest savu laikrakstu ar spēcīgo nosaukumu Nacionālā Zemgale. Bet arī šis nosaukums vāciem nebija pa prātam un laikraksta galvā atstāja tikai Zemgali vien. Savu veco nosaukumu vēl spēja paturēt vienīgi Liepājas Kurzemes Vārds, kuŗa nosaukums nebija tik pretenciozs. Jaunums bija karavīru frontes laikraksts Daugavas Vanagi. Laikraksti oficiāli bija padoti okupācijas iestāžu cenzūrai, bet tā visumā bija diezgan mīksta. Kaŗa pēdējā posmā Berlīnē iznāca Latviešu Balss, kas savas gaitas izbeidza līdz ar Berlīnes ielenkumu.

Šis īsais atskats būtu noslēdzams ar mūsu trimdas presi, kuŗas sākums meklējams jau ar pirmajām pēckaŗa dienām Vācijā. No rotētiem nometņu biļeteniem Vācijas nometņu gados izauga tik plaši laikraksti, kā Tēvzeme Hanavā, Eslingenas Ziņas Eslingenā, bet vēlāk šo laikrakstu rezultātā radās Latvija, kas turpina savas gaitas vēl tagad. Angļu joslā tad sāka iznākt šīs joslas latviešu nedēļas laikraksts Apskats. Pirmajos trimdas gados iznāca vēl Lībekas Vēstnesis Lībekā un kādu laiku arī žurnālista V. Baltkāja Latviešu Ziņas amerikāņu okupācijas joslā. Pirmo iespiesto latviešu trimdas laikrakstu Vācijā jau 1945. gadā jūlijā izdeva Raimunds Čaks un to iespieda Lauenburgā, gan ļoti nepilnīgā ortogrāfiskā tehnikā, taču tas bija pirmais iespiestais laikraksts, kas apciemoja ne vien tuvējās Geisthachtas nometnes tautiešus, bet to ar lielu interesi gaidīja arī Lībekas un Hamburgas bēgļu nometnēs, kur mita latvieši. R. Čaks laikrakstam bija devis laikmetīgu nosaukumu — Trimda. Izdevējam un redaktoram laikam bija raduŗies sarežģījumi ar angļu okupācijas iestādēm, un viņa Trimda drīz izbeidzās.

Nav tagad gandrīz zemes, kuŗās mistu latvieši bez sava laikraksta. Pat Dienvidamerikā, kur latviešu skaits nav liels, jau vairāk kā 15 gadu Arģentīnā iznāk J. Bites rediģētais un izdotais informātīvais mēnešraksts Latvija, kas visu laiku ieturējis stingru nacionālu virzienu, sekodams mūsu dzimtenes notikumiem arī tad, kad mēs paši par tiem rakstīt nespējām. Mēnešrakstu rediģē J. Bite, K. Zvirgzdiņš un T. Dangavs. Pašreiz nostabilizējušies daudzi latviešu laikraksti aizjūŗas zemēs: Amerikas kontinentā Laiks un Latvija Amerikā, Austrālijas Latvietis — Austrālijā, Eiropā: Londonas Avīze — Anglijā, Latvju Vārds un Latvju Ziņas — Zviedrijā, Latvija — Vācijā u. c.

TRIMDAS PRESES NĀKOTNE

Ja kaŗš uz laiku ruīnē saimniecisko un kultūrālo dzīvi, dažās tās nozarēs atsviežot atpakaļ pa gadu desmitiem, tad latviešu avīžniecība mūsu trimdas sākumā techniskā ziņā atradās gandrīz uz vienas pakāpes ar avīžniecības pirmsākumu Eiropā, kad pirmie eksemplāri bija jāpavairo rokrakstā vai jāiespiež ar rotātora palīdzību un rokas spiedi. Atjaunojoties Vācijas spiestuvēm, mūsu avīzes drīzi vien izmantoja spiestuvju techniku un techniskā ziņā bija gluži nevainojamas, pat modernas. Vācijas nometņu laikā, kad katram bēglim iztikas minims bija kaut kā nodrošināts, mūsu trimdas laikraksti spēja atkal pulcināt profesionālos Latvijas brīvvalsts laika žurnālistus, un avīzes tika apstrādātas un vadītas pēc Latvijas laika arodnieciskajām tradicijām, atrodot pat vēl vienu otru jaunājumu. Citāds stāvoklis radās mūsu bēgļu saimei izklīstot aizokeanu zemēs, kad arī latviešu žurnālists bija padots tam pašam melnajam maizes darbam kā viss mūsu bēgļu lielais vairums. Avīžnieka darbu tas varēja strādāt tikai skopajās vaļas stundās.

Mūsu trimdas preses nākotnes izredzes ir bēdīgas. Varam sacīt, ka tā savus ziedu laikus jau pārdzīvojusi līdz ar „Mazo Latviju" likvidēšanu Vācijas nometnēs. Jaunā paaudze arvien vairāk iekļaujas svešajā vidē, bet arī vecajai pamazām zūd interese par latviešu laikrakstu un, ja daudzi vēl pie latviešu avīzēm pieturas, tad pa daļai tāpēc, ka svešā valodā tiem vēl pagrūti laikrakstu lasīt. Ir latviešu mājas, kuŗās latviešu laikrakstu jau izspieduši mārciņām smagie svešie preses izdevumi . . . Vērtējot avīzi tikai pēc papīra daudzuma un lappušu skaita, daudziem mūsu laikraksti šķiet arī dārgi. Nacionālo apziņu nevienam neyar ar varu ieliet, pie tās nevienu nevar arī ar varu piesiet. Šīs saites sakņojas vēl tanī zemē, no kuŗas kaŗa vētras mūs izsviedušas. Ja kādam šķiet tās jau pārtrūkušas, tad sevišķi stipras viņas tam nekad nav bijušas. Latviešu trimdas prese pastāvēs tik ilgi, cik mēs paši pēc tās jutīsim vajadzību.

Sidars

CELA VĀRDI

Es tiecos tikai pēc patiesības, un tieši tā man ir apslēpta. Šillers.

*

Mūsu ienaidnieku spriedums par mums vairāk tuvojas īstenībai kā mūsu pašu spriedums. Larošfuko.

*

Tauta, kas nespēj nocirstas galvas vietā likt izaugt jaunai, iet bojā kā senā Roma, Venecijas dodžu valsts u. c. Balzaks.

*

Īstiem spēkiem un nevis vēsturiskajām atmiņām mūsu laikos jābūt par iedarbīgiem līdzekļiem. Balzaks.

*

Vienīgi lielākie ģeniji laimīgos apstākļos reformē tautu. Lichtenbergs.

VAI JŪS ZINĀT, KA...

... Ziemeļos no Maple Leaf Garden, Toronto, trīs veco māju bloku vietā cels trīs 14 stāvu dzīvokļu mājas, kas izmaksās 8 milj. dolaru. Līdzīgas būves paredzētas arī ziemeļos no Aleksandra ielas. Būvi financēs galvenokārt Šveices kapitālisti, un pagājušā nedēļā gala līgi noslēdza līgumu par attiecīgo gruntsgabalu pirkšanu 500.000 **dolaru apmērā. Projekta autors ir** architekts Peters Kaspari. Paredzēti arī spēļu un apstādījumu laukumi, kā arī garāžas 550 automašīnām. Jaunās mājas labprāt uzņems **ģimenes ar bērniem.**

... Otavas statistiskais birojs ziņo, ka bezdarbs pašlaik sasniedzis visaugstāko līmeni pēckaŗa gados. Kanadas bezdarbnieku skaits sasniedz jau pus miljonu. Nacionālajā darba birojā pieteikušies pāri par 340.000 bezdarbnieku.

Bezdarbnieku skaits ir ļoti liels, salīdzinot ar visu strādājošo skaitu, kas sasniedz apmēram 5.500.000.

2. Unāms

ČERČILS UN STAĻINS

III

Agrāk bija ļoti dažādi labības veidi, bet tagad no vienas zemes malas līdz otrai drīkst sēt tikai padomju standarta labību. Kas tam pretojas, tiek smagi sodīts. Tas rada tālāku lielu pārtikas vielu ražošanas kāpinājumu."

Čerčils no savas puses pie šīs sarunas piebilst: „Es uzrakstu šīs atmiņas tā, kā tas viss norisinājās, un domāju par stipro iespaidu, ko uz mani atstāja tās ziņas par likteni, kas bija piemeklējis miljonus pārvietotu cilvēku vai arī izdzēsis to dzīvības. Bez šaubām, es domāju, nāks jauna paaudze, kura nekā nezinās par šīm šausmām, bet tās noteikti varēs labāk pārtikt un svētīs Staļina vārdu. Es necitēju Burkes izteicienu: „Kad es reformas bez netaisnības nevaru reālizēt, es negribu nekādas reformas."

„GADSIMTI KLANĀS JŪSU PRIEKŠĀ"

Šīs atmiņas, Čerčils ir rakstījis 1951. gadā, bet iespiests attiecīgais sējums ir pusgadu vēlāk. Ja nu šinī laikā, kad Padomju Savienība vairs nav ne Anglijas, nedz ASV sabiedrotais karā, Čerčils ar tādu autoritāti, kāda viņam ir visos angliski runājošos kontinentos, raksta, ka nākošās paaudzes svētīs Staļina vārdu (Would . . . bless Stalin's name), tad tas liek daudz, daudz ko pārdomāt un izprast mazliet savādāki, nekā mēs to dažkārt darām un vēlamies.

Ikvienas valsts varas pienākums, kā senatnē tā tagadnē, ir bijis aizsargāt un aizstāvēt visus tās zemes iedzīvotājus, kas šai valstī dzīvo. Tādas valsts varas līdz šim kultūras vēsturē vēl nav bijis, kas miera laikā atļautu, vai pat veicinātu miljoniem savu iedzīvotāju fizisku iznīcināšanu. Jau komūnistu partijas īsajā kursā, kas ir konspektīva Padomju Savienības valsts vēsture, ir teikts par miljoniem zemnieku kā šķiras likvidēšanu. Tur nav skaidri pateikts, kādā veidā šī likvidēšana ir notikusi. Bet sarunā ar britu imperijas ministru prezidentu, Padomju Savienības valsts šefs ir skaidri un nepārprotami pateicis, ka 10 miljonu cilvēku tiek iznīcināti. Tie ir bijuši mazie cilvēki — zemnieki, un Staļins saka, ka šos mazos cilvēksu ir nogalinājuši viņu kalpi. No Staļina paskaidrojuma izriet, ka šī 10 milj. cilvēku likvidēšana notikusi Pad. Savienības valsts sistēmas un politiskās interesēs. Vai tas nenozīmē, ka uz pasaules vēstures skatuves ir uznākusi tāda valsts vara, kas nesargā un neaizstāv miljoniem savu iedzīvotāju dzīvības, un ka Rūzvelta un Čerčila politika kara laikā bija tāda, kas šādai valsts varai atļāva nostiprināties un kļūt par vienu no stiprākām lielvarām pasaulē?

Čerčils Staļina stāstu par miljoniem cilvēku iznīcināšanu noklausās no vienas puses ar lielu interesi, bet no otras puses ar lielu vienaldzību. Viņš nebūt nav neapķērīgs cilvēks, viņam nav svešas ne pasaules, nedz atsevišķu valstu politiskās un oikonomiskās dzīves problēmas. Staļina stāstu par kollektīvizācijas ievešanu un par kulaku likvidāciju klausoties, viņam nebūt nerodas jautājums: Kad Krievija ražoja vairāk pārtikas — tad, kad tai bija privātās lauksaimniecībās, vai tad, kad tā pārgāja uz kollektīvajām lauksaimniecībām, un kad cilvēki plašajā un bagātajā Krievijā bija labāki paēduši un apģērbušies — komūnistiskā režīma vai nekomūnistiskā režīma laikā? Tādas domas un pārdomas Čerčilu nenodarbina, ne ar Staļinu runājoties, nedz deviņus gadus vēlāk par šo notikumu savus memuārus rakstot. Ja viņš vēl 1951. gadā ir varējis rakstīt, ka nākošā ģenerācija svētīs Staļina vārdu, tad šai vietā publicists ir atteicies no savas misijas, lai to atdotu praktiskam politiķim, angļu imperijas līderim. Arī zviedru Nobeļa prēmijas komisija, briljantu publicistu un reti apdāvinātu autoru godinot, šķiet, ir tomēr vērtējusi arī pašreizējā britu imperijas politiskā līdera specifisko svaru. Pēc Cēsu kaujām Edvards Virza par mūsu nacionālās armijas varonību runādams, teica klasiskos vārdus: „Septiņi gadu simteņi klanās jūsu priekšā." Varbūt, ka reiz dzims un izaugs arī tāda paaudze, kura par 1953. gada Nobeļa prēmijas komisijas lēmumu teiks: „Mēs klanāmies tās komisijas priekšā, kas ar augstāko literāro godalgu godināja to vīru, kas paredzēja, ka mūsu paaudze ar svētību pieminēs Staļina vārdu."

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķigās slimības, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708

TORONTO (552)

Dr. D. ŠAMU

Pieņem slimniekus

316 St. CLAIR Ave, W,

pie Spadina Rd.

Diplomēts iekšķigās un ādas slimībās

Tel. MI 8669

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķigās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave. W.

Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

Tel. MI 2395

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

(166)

Dr. Alexander Szapmari

nervu un noguruma slimības

260 St. Clair Ave. W.

Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel.

RA 0556 vai LL 5228.

Dr. med.

K. ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave).

Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.

Tel. RA 9632 un HU 8-7841

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicamies visiem, kas atcerējušies mūs slimos ar dāvanām Ziemassvētkos.

14. jūnijā aizvesto piemiņas dienas rīcības komitejai, Filadelfijā un rīcības komitejas priekšsēdim K. Dzintaram par zied. $78.05, Toledo, Ohio latviešu grupai un J. Vītiņam — $25.00, V. Austrumai, Jaliet, Ill. — $35.00, Board of Elders, St. Peter's Luheran Church, Joliet, Ill. — $35.00, Board of Elnas latv. ev. lut. kopai — $15.26, Sībrukas latviešu dievkalpojuma kopai — $40.00, Filadelfijas un apkārtnes ev. lut. latviešu draudzei un K. Dzintaram — $17.00, Nuarkas ev.lut. latviešu draudzei, V. Stepānam un draudzes dāmu komitejai — $100.00, Latviešu dāmu klubam Sv. Katarīnēs — $25.00 un 3 drēbju saiņiem, A. Vildei, Haverfordā, Pa. — $5.00, mūsu mīļajiem tautiešiem un Ed. Tiltiņam tālajos ziemeļos, Labradorā — $85.00, Sirakūzas latviešu ev. lut. Kristus draudzei — $90.00, Bostonas Daugavas Vanadzēm — $40.00, A. Bitem, Belvūdā, Ill. — $5.00, G. Mekšam, Frīportā, Longaileņda — $3.00, Stefanijai Kuzņecovai Oskošā, Wis. — $5.00, A. Plato, Ņujorkā — $10.00, Dr. med. V. Mīlenīcham, St. Louis, Mo. — $10.00, M. Bankavai, Rīdingā, Pa. — 1 saini ar drēbēm, V. Šaurīņam, Union City, N. Y. — 1 saini ar drēbēm, M. Tipainei Bostonā Mass. — 1 saini ar drēbēm, K. Birkhānei, Ņūbrunsvikā, N. J. — 1 saini ar drēbēm, Z.Landavai, Īstadē, Zviedrijā — 1 saini ar drēbēm un L. Kviesei, Saskatūnā par 5 bij. karavīru apdāvināšanu un atbalstīšanu. **Latviešu komiteja, Gautingas sanatorijā.**

Priekšsēdis I. Blaževičs. Kasieris J. Austrums. Aprūpības lietu kār-totājs F. Priekalns.

Čechoslovakijā komūnistu atomieroči

Pēc informācijas, kas saņemta no zemēm viņpus Dzelzs aizkara, spriežams, ka krievi atraduši jaunu un lētāku veidu ūdeņraža bumbu gatavošanai, lietojot lītiju, kas vēl piemērotāks nekā smagais hidrogēns. Lieli atomieroču krājumi novietoti Čechoslovakijā, kur Tatras kalnu apgabalos iekārto apmācību laukus un novietos atomartilerijas pulku. ASV zinātnieki tagad tic, ka krievi varētu būt priekšā ASV ūdeņraža bumbu pētniecībā un gatavošanā, jo tiklīdz krievi pārliecinājās, ka nespēs iedzīt ASV atombumbu karā, tie tūlīt pārslēdzās uz ūdeņraža bumbām. Britu nodevējs Klauss Fukss, otrs lielākais zinātnieks šajā jautājumā, viņiem deva vērtīgus pakalpojumus. ASV militārie lietpratēji domā, ka arī krievu flote pārāka par ASV floti tālvadāmo ieroču lietošanā. Jaunākie padomju kara kuģi apgādāti ar katapultām lidtorpedu izšaušanai. Baltijas piekrastē komūnisti steidz nobeigt trīs lielas gaisa spēku bazes. ASV steidzīgi pārvērš vēl nepabeigto kaujas kuģi „Kentaki" par tālvadāmo lidbumbu kuģi. Kk.

Krievu galvenais ierocis — propaganda

ASV Informācijas aģentūras direktors T. Streiberts kādā runā paskaidrojis, ka šīs iestādes galvenais uzdevums ir apkarot komūnistu propagandu, kas iziet uz to, lai izjauktu brīvās pasaules vienību. Krievija propagandas vajadzībām izdod 1.500 dolaru gadā. Krievu propagandas sistēmā ietelp 6.000 vietējās un 177 centrālās mācības iestādes, kuŗās propagandas paņēmienus mācās 300.000 audzēkņu.

Padomju Savienībai jauns karogs

Maskavas radio ziņo, ka Pad. Savienībai būšot jauns karogs. Jaunais karogs atšķiršoties no vecā ar to, ka līdzšinējā sarkanā karoga kreisajā pusē būs vertikāla zila svītra.

Apspiesto tautu atbrīvošana no komūnistu tirannijas

SPECIĀLZIŅOJUMS NO VAŠINGTONAS

16 miljonu amerikāņu vārdā izstrādātā apspiesto tautu atbrīvošanas politikas programma, ko pag. gada 5. decembrī 15 rezolūcijās ASV prezidentam un Kongresam nolēma iesniegt ASV Nacionālā konference mieram un brīvībai atbrīvošanas ceļā, nepaliks uz papīra, bet tiks aktīvi īstenota. Rezolūciju iedzīvināšanu garantē sešu darba komisiju izraudzīšana konferences ekseküīvā. — Bij. ASV DP komisijas loceklis Edvards M. O'Konnors rūpēsies par 15. rezolūcijas, — kas prasa Baltijas valstu pārstāvju pielaišanu Apvienotajās Nācijās kā delegātus — galīgo redakciju un komentēšanu iesniegumam ASV prezidentam un Kongresam.

Amerikāņu nacionālā konference brīvībai un mieram atbrīvošanas ceļā (tālāk saīsināti: Atbrīvošanas konference) šā gada 29. janvārī Vašingtonā, D.C., Vašingtona viesnīcā noturēja paplašinātu prezidija apspriedi. Šīs apspriedes dalībnieku kopskaits pārsniedza 100. Bez prezidija locekļiem — O. K. Armstronga, S. J. Skubika un A. Freijas — tajā piedalījās vairāki ASV Kongresa locekļi un konferencē ietilpstošo amerikāņu organizāciju delegāti, kā arī organizāciju pārstāvji no visām komūnisma apspiestām nācijām. No latviešiem šai apspriedē bija ieradušies A. Freija, latviešu nacionālais pārstāvis konferencē A. Kalme un delegāti: J. Vinters, V. Vintere, V. Ignāts, K. Skapars, V. Alps, Arn. Bērziņš un J. Zakis. Ar mandātiem un pārdeleģējumiem šai apspriedē bija pārstāvēts Latviešu nacionālais centrs ASV, Latviešu informācijas centrs, Latviešu pretestības kustība, redakcijas kollēģija darbam par komūnistu noziegumiem pret latviešiem, Antibolševistiskā nāciju bloka latviešu sekcija, propagandas un informācijas kopa Dzintarzeme un citas latviešu organizācijas, kas aktīvi informācijas darbā un cīņā pret komūnismu. Ar pārdeleģējumu bija pārstāvēts latviešu ev.-lut. baznīcas archibīskapa vietnieks ASV, kura personisku ierašanos aizkavēja piedalīšanēs skolotāju konferencē Bostonā tai pašā dienā.

Apspriedi atklāja Atbrīvošanas konferences prezidents O. K. Armstrongs ar klusu lūgšanas brīdi par komūnisma apspiesto tautu atbrīvošanu, pēc tam referējot par savu nule nobeigto braucienu uz Parīzi un Bonnu, kur viņam bijušas principiāli izšķirīgas sarunas ar valdību pārstāvjiem un militārām autoritātēm jautājumos, kas saistās ar konferencē izstrādāto apspiesto tautu atbrīvošanas politiku. Šo sarunu rezultātus O. K. Armstrongs iestrādā savā memorandā Baltajam namam.

Apspriedes darba kārtībā vispirms bija Atbrīvošanas konferences prezidija izveidošana par konstruktīvu un iedarbīgu eksekütīvu konferences pilnsapulcē pag. gada 5. decembrī izstrādātās programmas reālizēšanai. Paturot par galveno Atbrīvošanas konferences mērķi — panākt visu apspiesto tautu atbrīvošanu no komūnisma tirannijas, apspriedes dalībnieki vienojās par pagaidu darbības plānu ieskaitīt konferences pilnsapulcē pieņemto 15. rezolūciju iedzīvināšanu un reālizēšanu ar amerikāņu legislātīvo institūtu — Kongresa un Senāta — kā arī ASV valdības palīdzību.

Šim nolūkam nodibināja vairākas eksekūtīva komitejas: 1. komiteju atbrīvošanas principu un definīciju izstrādāšanai Kongresa locekļu M. A. Fīna (Feighan) un Č. J. Kerstena vadībā, 2. mandātu komiteju Atbrīvošanas konferences sastāvā ietelpošo organizāciju izvērtēšanai un jaunu organizāciju iesaistei atbrīvošanas akcijai atv. admirāļa Džordža Menca (Mentz) vadībā, 3. programmas un projektu komiteju Foreign Affairs politiskā virsredaktora Christofera Emmeta vadībā, 4. promocijas (ierosinājumu) komiteju bij. DP komitejas locekļa Edvarda M. O'Konnora (O'Connor) vadībā, kā arī atsevišķas komitejas publiskiem sakariem un sakariem ar prezidenta kanceleju, Senātu un Kongresu.

Sapulcējušies delegāti vienprātīgi nolēma, ka mandātu komitejai jārūpējas par to, ka Atbrīvošanas konferences sastāvā vai amatos neiekļūtu grupas vai organizācijas, kā arī personas, kas 1. kollaborējušās ar komūnistu vai komūnistu satellītu režīmu cilvēku tiesību apspiešanā, 2. kas rakstos vai vārdos publiski glorificējušas Padomju Savienību, un 3. kas palīdzējušas vai darbojušās Padomju Savienības organizētā spiegošanā pret ASV.

Šai apspriedē nolēma, ka bez Atbrīvošanas konferences pilnsapulcē ievēlētajiem pastāvīgajiem apspiesto nāciju pārstāvjiem pie prezidija (latviešu pārstāvis ir Alberts Kalme) visi konferences sastāvā uzņemto organizāciju delegāti, kas piederīgi pie apspiestajām nācijām, savā kopumā sastāda īpašu padomdevēju sapulci pie programmas un projektu komitejas. No šīs padomdevēju sapulces sastāva un pēc tās ieteikuma komitejas priekšsēdis izraudzīsies nepieciešamos speciālistus atsevišķu projektu izvērtēšanā un īstenošanā.

PRASA BALTIEŠU PĀRSTĀVI AN

Programmas un projektu komiteja katras problēmas resp. projekta risināšanai un reālizēšanai izraudzīs īpašu darba komisiju, tanī pielaižot arī speciālistus no apspiesto nāciju piederīgiem. Kā vienu no pirmajām divām šādām darba komitejām konferences prezidents O. K. Armstrongs ierosināja izraudzīt īpašu Baltijas komisiju ar uzdevumu vēlreiz rezidēt galīgai redakcijai pilnsapulces pieņemto 15. rezolūciju, kas prasa Baltijas valstu pārstāvju pielaišanu Apvienoto Nāciju delegātu sastāvā. Par šīs Baltijas komisijas priekšsēdi iecēla bij. DP komisijas locekli Edvardu M. O'Konnoru, atstājot viņam pārējo komisijas locekļu kooptēšanu. Viņam uzdeva tuvāko nedēļu laikā izstrādāt rezolūcijas galīgo redakciju, saskaņojot šo konferences prasību ar pašu baltiešu tautu pārstāvju viedokli šai jautājumā, un kopā ar attiecīgu pavadu komentāru to nodot ASV Kongresam, lai caur to šo rezolūciju virzītu uz Apveinotajām Nācijām.

Kā presē jau bija ziņots, šo Baltijas valstu (15.) rezolūciju atbrīvošanas konferences pilnsapulce pieņēma vienbalsīgi pēc Igora Bogoļepova priekšlikuma. Tās vārdiskais teksts ir šāds: „Mēs ieteicam, lai ASV delegāti pie Apvienotajām Nācijām saņemtu norādījumu atbalstīt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas legālo valdību, kā tās (par legālām) atzīst ASV, pielaišanu Apvienotajās Nācijās." Pirms šīs rezolūcijas nodošanas O'Konnora komisijai galīgai redakcijai, to vēlreiz šai apspriedē rekomendēja konferences prezidents O. K. Armstrongs un latviešu delegāts A. Kalme, bet tās interpretātīvu komentējumu deva K. Skapars. Igauņu viedokli izteica māc. Dr. Kiveranna.

Apspriedē vēlreiz pārbaudīja arī pārējo 14 rezolūciju tekstus un pēc plašākām debatēm atstāja tās programmas un projektu komitejai iedzīvināšanai konferences eksekütīva darbā. Lietišķas debates izraisīja jautājums par militāru vienību organizēšanu no apspiestām nācijām piederīgo trimdinieku vidus. (4. rezolūcija). Šo jautājumu apspriedīs arī nākamā sēdē, kas paredzēta Ņujorkā, 22. februārī.

Par vienu no pirmajiem Atbrīvošanas konferences panākumiem ar gandarījumu var atzīmēt faktu, ka Kongresa loc. Č. J. Kerstens ir nolēmis lūgt ASV Kongresu paplašināt viņa vadītās Baltijas komitejas darbību attiecsmē uz visām Padomju Savienības nelegāli anektētām vai ietekmētām zemēm komūnistu noziegumu izmeklēšanai. Šis Kerstena nodoms saskan ar Atbrīvošanas konferences pilnsapulcē (5. dec.) pieņemto 3. rezolūciju.

Aiz dzelzs aizkara

KRĀSLAVAS RAJONĀ

kādā kolchoza centrā, kas nosaukts Staļina vārdā, saceltas jau 16 kolchoznieku mājas un nule vēl astoņi citi kolchoznieki „izteikuši vēlēšanos" pāriet dzīvot ciematā. Šī paša rajona kāda cita kolchoza astoņi kolchoznieki — krievi — pag. gadā vienkārši pārvilkuši savas individuālās mājas vienā vietā, lai veidotu „kultūrālu dzīvi".

NOGALĒ

pionieru skolas vadītāja ir Dzidra Kaleja, bet šīs skolas direktore — Olga Martemjanovna Treskina. Skolotāji tomēr, liekas, aizvien latvieši: E. Dumbrāns, Linis, Grundule un Rudais.

VALMIERAS PILSĒTA

Jurģa ielas vietā tagad ir Revolūcijas iela, un pilsētas centrā uzcelts Ļeņina piemineklis. Kinoteātris saucas „Gaisma". Pilsētā darbojas teātris, kas nosaukts Leona Paegles vārdā. Puse pilsētas kara laikā bijusi nopostīta.

VALMIERAS RAJONĀ

atrodas kolchozs, kas nosaukts Ļeņina vārdā. Šeit par zootechniķi ieradusies no Smiltenes zootechniskā technikuma 18 g. v. Nellija Markuse, kas jau pirmajā vakarā iepazinusies ar kolchoznieču smīniem un nievām — pat tā, ka sākusi raudāt. Komjauniešu sanāksmē šajā kolchozā kritizēta komjauniete Marta Klētniece, jo tā, jebšu solījusies, nav nākusi vakara skolā partijas kursu mācīties. Uz šādu apsūdzību viņa atbildējusi: „Man nav laika — no pieciem rītā līdz 11 vakarā jābūt lopkopības farmā."

RĪGAS RAJONĀ

viens no lielākajiem kolchoziem ir „Oktobris", kas atrodas Daugavas labajā krastā. Jau pag. gada februārī aptrūcis lopbarības un tai pašā laikā uz lauka stāvējusi nekulta labība no 200 ha aramzemes. Paslaik kā agronoms šajā kolchozā strādā Jānis Ozoliņš, kas ņemas „vaiga sviedros", lai savestu kolchozu kārtībā.

SĪKAS ZIŅAS

Jaunu Rīgas kinostudijas ēku projektē Maskavas architekti. Paredzēts izstādīt okupētajā Latvijā virkni Kirova bistu un piemineklu. 11. janvārī pēc ziemas pārtraukuma atsāka skolas mācības. „Kāda Galina Manulica, skolniece, Jaungadā bijusi viešņa Kremlī. Sākot ar š. g. 1. februāri, Rīgā būs atvērta pastāvīga lauksaimniecības izstāde. Vai Jelgava savu lomu zaudējusi? Valsts izdevniecība nolēmusi izdot fotografiskas sienas avīzes. Janvāra vidū Rīgā Revolūcijas muzejā atklāja Ļeņina piemiņas izstādi, kuŗa redzams pie sienas marmorā izcirsts Staļina zvērests pie Ļeņina šķirsta (arī tā fraze par Pad. Savienības robežu paplašināšanu). Vitrīnā redzams arī Cīpas pagrīdes izdevums kurā 1924. gadā stāstīts par Ļeņina nāvi.

ABONENTU IEVĒRĪBAI

Ir jau pienācis februāris, bet daži abonenti vēl nav nokārtojuši Latvijas Amerikā abonēšanas maksas par šī gada janvāri un daži pat par iepriekšējo gadu. Paziņojam, ka ar 15. februāri laikrakstu piesūtīsim tikai tiem abonentiem, kas abonēšanas maksas būs nokārtojuši par iepriekšējiem mēnešiem. Tāpēc lasītāji lūgti pasteigties ar samaksu, lai nerastos traucējumi regulārai laikraksta piegādei. LA apgāds

MŪSU JAUTĀJUMI — VIŅU ATBILDES

NEKLĀTIENES INTERVIJA AR MIŠKI

Rīgā pag. gadā decembrī izdota b. Miškes brošūra Kas ir latviešu buržuāziskie nacionālisti. Šajā brošūrā atklāti stāstīts par latviešu tautas nacionālo pretestību bolševismam. Mūsu izdoma ir vienīgi jautājumi, bet atbildes ņemtas pēc minētās brošūras atreferējuma Rīgas radiofonā š. g. 23. janvārī, plkst. 10.30. Lai seko mūsu jautājumi, kuriem atbilstoši atbildēs kompartijas dižvīrs b. Miške.

Mūsu jautājums: „Vai bolševismam izdevies iznīcināt nacionālismu okupētajā Latvijā, kā tas dažkārt apgalvots?"

b. Miške: „Buržuāziskā ideoloģija tautas apziņā vēl **stipri manāma."**

Mūsu jautājums: „Kā ar strādniecību? Varbūt latviešu strādniecība ideoloģiski jau bolševizēta?"

b. Miške: „Viena no stiprākām vecās sabiedrības paliekām **darba ļaužu** apziņā ir buržuāziskā nacionālisma ideoloģija."

Mūsu jautājums: „No jūsu atbildēm, b. Miške, izriet, ka nacionālās cīņas spars nav sagrauts nedz visā tautā, nedz tās strādniecībā. Ja nacionālisms okupētajā dzimtenē ir aizvien tik stiprs — vai tas neietekmē arī kādu svārstīgāku komūnistu?"

b. Miške: „Modrības trūkuma dēļ viņiem izdodas vēl vienā otrā vietā ievilkt savos tīklos godīgus padomju pilsoņus un **pat komūnistus."**

Mūsu jautājums: „Kā redzam, nacionālajā pretestībā iesaistās arī pa retam komūnistam — tā vismaz izriet no jūsu atbildes. Kāds cits jautājums mūs interesē vairāk: ko šie nacionālās pretestības dalībnieki okupētajā Latvijā dara?"

b. Miške: „Tie veikli mēdz tērpties tautiskuma tērpā, kurina antisēmītismu, slēpj **noziedzības un nelikumības** sociālistiskās celtniecības darbā, it sevišķi kolchozos. Tautiskuma vārdā tie **aģitē** pret kolchoziem, **ārda darba disciplīnu** uzņēmumos un kolchozos, karo pret novātorismu ražošanā."

Mūsu jautājums: „Vai šādai nacionālai pretestībai bijuši panākumi?"

b. Miške: „Tikai priekš dažiem gadiem tika iznīcināta Padomju Latvijā pēdējā kapitālistu šķira — budži, un mēs sadūrāmies uz buržuāziskā nacionālisma izpauduma faktiem **asāk nekā vecajās padomju republikās."**

Mūsu jautājums: „Citiem vārdiem — latviešu pretestība kolchoziem ir bijusi stiprāka kā 30-to gadu pretestība Krievijā un Ukrainā. Vai pēc kolchozu noorganizēšanas šī pretestība tomēr nav iznīcināta vai vismaz apslāpēta?"

b. Miške: „Mūsu trūkumi šodien, it īpaši, kolchozu nostiprināšanas darbā, **bez šaubām,** stāv sakarā ar šā viltīgā un kaitīgā tautiskuma propagandu."

Mūsu jautājums: „Kāda ir latviešu nacionālisma nostāja pret krieviem? Mēs to varam iedomāties, bet būtu interesanti dzirdēt jūsu atbildi."

b. Miške: „Tie **propagandē naidu pret dižo krievu tautu un reizē** ar to pret padomju varu."

Mūsu jautājums: „Ko latviešu nacionālisti domā par amerikāņiem?"

b. Miške: „Tautiskuma vārdā tie izplata baumas par ASV imperiālisma **visvarenību."**

Mūsu jautājums: „Mēs pateicamies jums, b. Miške, par tik atklātiem vārdiem attiecībā uz latviešu nacionālās cīņas pašreizējo stāvokli. Mūs interesē arī nākotne — ko jūs, komūnisti, esat nodomājuši darīt ar šo latviešu nacionālismu."

b. Miške: „Tas traucē mūsu ceļu uz komūnismu un ir jāapkaro un jāiznīcina".

Šī ir pietiekami skaidra liecība par latviešu nacionālisma cīņu okupētajā Latvijā, jebšu to izteicis komūnists; bet varbūt tieši tādēļ šī balss ir autentiskāka par jebkuŗa aculiecinieka redzējumiem — tieši tādēļ, ka šādu latviešu nacionālās pretestības vērtējumu devis augsts partijas funkcionārs un šādam vērtējumam savu piekrišanu devusi pati partijas cenzūra. M. G.

ERICH RAAMAT

REAL ESTATE LTD.

310A Bloor St. W. Toronto

PIEDĀVĀ MĀJAS, VEIKALUS APBŪVES GABALUS

LIELĀ IZVĒLĒ

CASA LOMA RAJONĀ

$31.000 (iemaksa $11.000) 14 istabu māja ar mēbelēm un garāžu

Labā stāvoklī. Vērtīgs objekts ar labiem ienākumiem

SVANSEA RAJONĀ

$19.500 (iem. $6.000) 8 istabu savrupmāja ar garāžu. Stabila konstrukcija ar ērtu sadalījumu

EGLINTON-BATHURST RAJ.

5 istabu bungalovs ar garāžu — $15.200 (iem. $5.000) ultramodernā stāvoklī ar spoguļiem, brodlums visās telpās ap 3 gadi vecs, izdevīga nomaksa

Voldemārs Pētersons

pārstāvis latviešu klientūrai

RA 2422, mājās HU 8-4119

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(pie Spadina Rd) birojā MI 9494

Acu pārbaude Recepte

Apkārt zemes lodei

● Rekordu uz zirga muguras uzstādījis Bils Marčs, kurš nojājis uz sava mīluļa Rokija 20 mēnešos 11. 433 jūdzes. Viņš apmeklējis Vankuveru un Halifaksu un beidzot atgriezies mājās Kičenerā.

● Holandē draudzaiziet bada nāvē kāda 12 gadus veca meitenīte, kuŗa pieteikusi bada streiku par to, ka viņas tēvs, kāda restorāna īpašnieks, pārdevis viņas iemīļoto suni. Policija tagad izmisusi meklē nezināmo foksterjēra Tedija pircēju, kurš pazudis bez vēsts. Restorānā īpašnieks sunīti pārdevis tāpēc, ka pēc viņa ieskatiem tas traucējis restorāna apmeklētājus.

● Marseļā pirateriļā atzinies 30 gadus vecais amerikānis Burts Forrests, kuru policijas ierēdņi sagūstīja 1952. g. oktobrī. Visu laiku viņš stūrgalvīgi liedzās, jo bija nobažījies par spaidiem pret piederīgiem Amerikā.

Viņš 1952. g. rudenī uzbruka holandiešu kuģītim un nolaupīja cigaretes par vairāk kā 100.000 dolariem, noturot holandiešu kuģīša komandu kādu nedēļu gūstā. Tagad arī atklājies, kā Forrests bijis viens no vadoņiem lielajā internacionālajā kontrbandistu ligā, kas katru gadu izveduši nelegāli preces par apmēram 170 miljoniem. Nelaimīgi pasāktais 20. gadu simteņa piraterijas pasākums iegāzis „uzņēmīgo" amerikānieti.

● Mežoņiga un primitīva džungļu iedzīvotāju cilts atklāta Malakā, apmēram 100 klm ziemeļos no Kuala Lumpuras. Šai apgabalā atrodās ļoti mežoņīgi džungļāji, kuŗos pat vietējie iedzimtie baidās doties mazā skaitā bez laba apbruņojuma. Viss apgabals ir pilnīgi neizpētīts. Pirmiedzīvotāju ciltis, acīmredzot, izbaidījušas militāro operāciju eksplozijas, kāpēc tie centušies nākt saskarē ar vietējiem iedzimtiem. Pēdējie „mežoņus" apraksta kā biezām spalvām apaugušus cilvēkus ar lielām uzacīm, atpakaļ atbīdītu pieri un dzeroklīem, kas redzami abās pusēs mutei. Sievietēm ir arī gaŗas ūsas. Visi šīs cilts piederīgie ir ļoti bailīgi un steidzīgi pazūd džungļos pie mazākām aizdomām.

Kuala Lampura mūzeja direktors organizējis ekspediciju arī cilts piederīgo uzmeklēšanai, bet pagaidām bez panākumiem. Viņš lūdzies iedzimtos mēģināt panākt draudzīgu saskari ar nepazīstamo cilti kā arī iegūt to pēdu nospiedumus. Mūzeja direktors domā, ka darīšana ir ar kādu pārdzīvojušu pirmcilvēka pēcteču atzarojumu. Kā zināms, Malakas pussalā atrasts kāda „pirmcilvēka skelets.

Atrastās cilts locekļi ir līdzīgi 1937. gadā pamanītiem mežoņiem, kuŗus atklāja Kelatans un Peraks. Tie nekādā gadījumā nav pieskaitāmi mērķaku saimei, jo veikli skrien, neizmantojot rokas kā atbalstu.

IEEJAS KARTES JAU DABŪJAMAS

Toronto 1. ev. lut. draudzes koŗa koncerts ar komp. T. Ķeniņa kantātes Kurzemes kareivim pirmuzvedumu notiks 27. janv., pl. 8 v., Sv. Andreja baznīcas zālē. Ieejas Kartes a $1.00 jau dabūjamas DV namā, 123 Huron ielā, Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst ielā, un Sv. Andreja baznīcā Jarvis un Carlton ielu stūrī.

E. ŽEBRANSKAS

iedziedātās skaņu plates dabūjamas pie B. Senkēviča. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā PR 4208.

PASKAIDROJUMS

Elzas Žebranskas koncertā, 30. janvārī, pretēji līgumam, Komercskolas zāles apgaismošanas ierīces nebija kārtībā, kāpēc arī koncerta sākums novēlojās. Par šo nepatīkamo starpgadījumu TLB atvainojas god. koncerta apmeklētājiem. TLB

KLAVIEŖU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST,

Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

UZMANĪBU!

PĒC MĒRA ŠŪTS UZVALKS vai kostīms no angļu drānas, sākot ar $65

J. GRISLIS 188

Davenport Rd.

Tel. MI 5295

Toronto

HEINTZMAN un CO KLAVIEŖU TIRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto, (Latvijas Konservātorijas absolv.)

piedāvā savus pakalpojumus kā klavieŗu tirskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles.

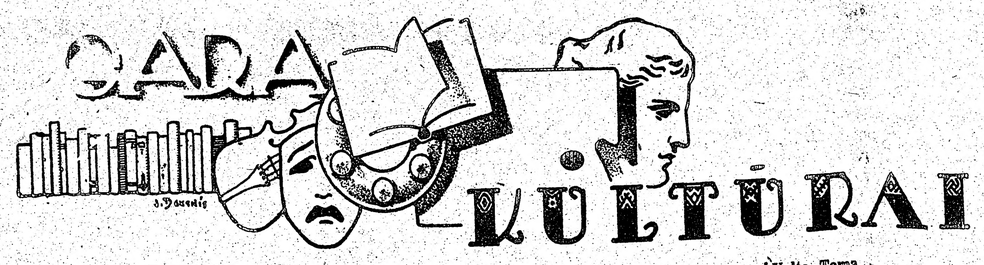

ELZAS ŽEBRANSKAS KONCERTS

Operdziedātājas Elzas Žebranskas koncerts Komercskolas zālē bija pulcējis kuplu apmeklētāju skaitu (vairāk kā 500 klausītāju), kas bija nākuši apsveikt retu viešņu, kuŗas vārds daudzinātā ne tikai latviešu sabiedrībā, bet arī internacionālā forumā. Tie, kas bija nākuši pārbaudīt, vai E. Žebranskai tiešām ir tā izcilā balss, kuŗu tai piedēvē, varēja justies pilnam gandarīti: skaistākas balss latviešu dziedātājiem, manuprāt, nav. Vispār E. Žebranskas balss materiāla kvalitāte sava kupluma, izlīdzinātības un plašā diapozona dēļ vērtējama ar starptautisku mērauklu: tā vēl šodien var sacensties ar kuru katru no prominentākiem mūslaiku mecosopraniem Parizē, Romā vai Nujorkā. Nezinu, kas vokāli visvairāk slavējams: briljantās augšas,iespaidīgie zemie toņi, dzidrais piano vai plašās elpas apbrīnojamais plūdums. Izcilu vokālu kvalitāšu, labas skolas, spožas balss cienītāji no šī koncerta varēja gūt patiešām lielu baudījumu.

Ārpus šiem tīri vokāliem rezultātiem, jāmin arī artistiskais priekšnesums, interpretācijas un izjūtu problēmu mākslinieciskais piepildījums. Tos apzīmogo mākslinieka personālitāte, gara kultūra, pārdzīvojuma skālas un variācijas. Elzas Žebranskas personība pēc mana ieskata vairāk centrēta drāmatisko pārdzīvojumu pasaulē, kuŗai dažkārt svešs nav arī patoss.Tas arī dabiski, ja zināms, ka E. Žebranskas mākslinieciskā personība visspilgtāk atestējusies uz skatuves, ievērojamos angažamentos Parizē un Nujorkā. Viņas balss formāts, dažkārt pat nesavaldīgais plašums, liekas, pat vietumis nevar un negrib samierināties ar koncertzāles intimitāti, pieticību. Viņas balss aizrauj mākslinieci tālāk no šīs uzspiestās vienkāršības, aizrauj nereti arī klausītāju jau citos mūzikas reģionos, kur gribētos dzirdēt viņu visvairāk — operā.

Būtu aplam domāt, ka māksliniece nevar dziedāt arī dziesmas— tomēr tās viņas priekšnesumā gūst citu aspektu, citu nozīmi, savā traktējumā laužot jau kamerstila tradīcijas un sūtību. Maza nozīme žestikulācijai vai mimikai, kas mākslinieciei izriet no vokālo līdzekļu lietošanas vai pārdzīvojuma iztēles: tas, kuŗu tās traucē, var arī neskatīties un iegrimt sevī, klausoties vienīgi Stradivārija plūdumā. Svarīgāka tomēr ir tā iekšējā sasprindzinātība kas pat vismierīgākajos momentos tur klausītāju sasaistītu; kā kādā eksaltētā pārdzīvojumā, klausītājs spiests izsekot E. Žebranskas priekšnesumam bez atelpas. Šādu stāvokli paildzinot, var nākt arī depresija, uzdrīkstēšos teikt, zināma monotonija tā vārda etimoloģiskā nozīmē. Šādu, tik personisku, akcentu pasvītrošana var sagādāt arī grūtības dažādo komponistu mūzikas pasauļu iedzīvināšanā, stilu diferencēšanā.

Skaistus piano momentus E. Žebranska veidoja Gluka „O del mio dolce ardor", kamēr Durantes „Danza, danza", izskanēja temperamentīgi, raksturīgi. Ja Vītola skaistajai romancei, kāda ir „Mirdzas dziesma", pietrūka vienkāršības, tāpat J. Kalniņa „Kaķpēdiņām" (kāpēc dramatizēt humoru", toties tā paša autora „Vakara Zvaigzne" bija vokālas perfekcijas paraugs. A. Kalniņa „Jau aiz kalniem" dziļu izjūtu,aktuālitāšu, piesātrovatais priekšnesums aizkustināja. Otrā programmas posma sākumā J. Brāmsa „Nicht mehr zu dir" šķita Brāmsa stilam vistuvākais. Es nezinu, vai dziedonei programmā vajadzēja uzņemt Debisī „Bilitis dziesmas": ir skaidrs, ka E. Žebranskas balss rakstura nav Melizandes, intīmā, impresionisma iekrāsotā lirisma, arī franču dzejas rečitatīviskam tecējumam vairāk kā viens tonis, balss akcents bija par skarbu, nemierīgu. Šajā ciklā mākslinieces uzdevumu sevišķi grūtu padarīja pavisam „nedebisiskais" klavieru pavadījums.

Programmu noslēdza spoži nodziedātā Masnē „Herodiādes" ārija, vokāli varenā, nešaubīgā lējumā. Klausītāji izprasījās virkni piedevu un sumin--ja lielo latviešu mākslinieci aplausiem un ziediem. P. Meijers pie klavierēm bija veikls, atzīstami rūpīgs (kaut brīžiem paskaļš) līdzgaitnieks, latviešu dziesmās gadījās gan pa kuriozam.

Tālivaldis Ķeniņš.

Mākslinieku biedrība Krāsa un forma gatavojas izstādei

KĀRTĒJĀ IZSTĀDE NOTIKS MAIJĀ

Tēlotāju mākslinieku biedrības Krāsa un forma gadskārtējā biedru pilnsapulce notika 31. janvārī. Kā zināms, 1952. gadā biedrībai dibinoties, tās nosaukums bija „Jaunkanadiešu mākslas klubs", bet lietderības labad mākslinieki izšķīrās par neitrālāku nosaukumu. Biedrība apvieno ap 30 latviešu, igauņu, somu, skandināvu, poļu, vāciešu un dažu citu nāciju mākslinieku, un par biedrības prāku arī nākošajam darbības gadam ievēlēja līdzšinējo P. Airolu (Somija).

Pag. gadā kluba biedri bija sarīkojuši patstāvīgu izstādi Toronto universitātes Harta zāles galerijā, kuŗu bija apmeklējuši ap 2000 skatītāju. Pašreiz notiek arī Ceļojošā izstāde pa Dienvidontario, skarot Londonu, Kičeneru, Bramptonu u. c. pilsētas. Biedrības gadskārtējā izstāde notiks maijā Harta galerijā un žūrijas komitejā, kas spriedīs par izstādāmiem darbiem, šogad uzaicināti arī kanadiešu mākslinieki — vecmeistars A. Y. Džeksons un R. Y. Vilsons.

Arī jauniem biedriem, lai iestātos biedrībā, jāiesniedz 2 darbi novērtēšanai īpašai komisijai, kuŗā ieiet P. Airola ,Lī (Igaunija) un Lundgrēns (Zviedrija), kas ir arī izstādes žūrijas locekļi. „Krāsas un formas" biedru starpā ir trīs latviešu mākslinieki: A. Nulītis, A. Kopmanis un H. Mercs.

KO SAKA Dr. ZENTA MAURIŅA PAR DIEVA ZĪMOGA TULKOŠANU

Zenta Mauriņa, jautāta, kādēļ viņa tulko vāciski K. Raudives nupat latviešu valodā iznākušo romānu „Dieva zīmogs", pastāsta:

„Relativisma, skepticisma un nihilisma virziens literātūrā pieder pagātnei. Tagadnes cilvēks prasa vērtības, kuŗām var uzticēties. Intellektuālisma laikmets ir pārvarēts, ir atkal modušās ilgas pēc sirds un Dieva. Tādēļ arī amerikāņu rakstnieks, armēņu bēgļu dēls Sarojans, tik ātri kļuvis populārs, ka viņš nebalstās intellektā, bet jūtās. Arī Raudives jaunajā romānā „Dieva zīmogs" jūtu dzīve ļoti bagāta, niansēta. Bez sentimentālitātes, bez patētikas, fakstnieks pievēršas dvēseles konfliktiem, un tie latviešu cilvēkam būtiski neatšķiras no kāda cittautieša. Otrkārt, Konstantins Raudive ar romānu triloģiju „Silvestra Pērkoņa memuāri" un filozofisko grāmatu „Chaosa cilvēks" cittautiešos sev jau iekaŗojis vietu, un viņa jaunam darbam nav grūti atrast izdevēju."

Jautāta, ar kādu rakstnieku pasaules literātūrā Raudivi varētu salīdzināt, literātūras doktore mineja latviešiem maz pazīstamo spāņu rakstnieku Lorku kas arī pastāvīgi dzīvojis jūtu pārisprāigumā un, kam gluži kā Raudivem, visu problēmu problēma bijusi nāve.

Beigās Zenta Mauriņa vēl piemetināja, ka viņa labprāt rediģētu Skalbes pasakas vācu valodā, ne jau divas, trīs, bet veselu sējumu, kas spētu rast priekšstatu par latviešu ētikas un aistētikas izpratni. Bet lai to veiktu, būtu, protams, vajadzīgi pilnīgi citi dzīves apstākļi. Ir viņai arī nodoms kopā ar kādu vācu dzejnieku tulkot Raiņa dzejoļus, bet par šo plānu sīkāk izteikties Dr. Mauriņa ateicās. J. Š.

Velta Toma.

GAISMA

Kāda dīvaina gaisma dienai
un klusums kā lās —
Un mainīdamās
laime stīdz pāri laika sienai.

Saules svētību debess sūta
un domās tā spīd —
Un mūžam to vīd
Tava mana sirds laimē grūta.

VALDEMĀRS KĀRKLIŅŠ — DIEVA ZEME

Romāns. Grāmatu Drauga apgāds. 1953. g. izdevums

Pēdējā laikā Valdemārs Kārkliņš ar nelielām laika atstarpēm iepriecina lasītājus arvien ar jauniem plaša vēriena darbiem.

1951. gadā iznāca viņa romāns „Vientulības kalns", 1952. gadā noveļu krājums „Pie Laika upes" un 1953. g. „Dieva zeme".

Dieva Zeme ir plaši iecerēts darbs, tas ir pirmais sējums šo slēgtu romānu ciklā ar to pašu nosaukumu, kā to lasām tituļlapā.

Šai romānā rakstnieks plašā, vērienīgā plūdumā parāda Zemgales sētu, tās dzīvo un nedzīvo dabu, cilvēkus un to likteņus pirmās revolūcijas negaisa mijkrēslī.

Sevišķa vērība veltīta zirgiem, un ar tiem sākas romāna darbība. Var nojaust, ka rakstnieks ir piegājis savam darbam ār lielu rūpību, milestību un nopietnību, jo citādi viņš nespētu tik dzīvi un uzskatāmi notēlot Midegu ērzeļa Kurbāda cīņu ar zirgu zagli čigānu Sunīti (33.—37. lp. p.), vai skaistās Bārbeles ķēniškīgo dabu (37.—50. lp.p.).

Tā vien liekas, ka Valdemārs Kārkliņš, rakstot kādu romānu, pats sev liek atrisināt kādu sevišķi grūtu uzdevumu. Ja Vientulības kalnā tas bija dēkainības un dziļi psiholoģisku atziņu savijums, tad Dieva Zemē tas ir likteņgais trijstūris: Krista starp diviem brāļiem Midegām — lēnīgo Jēkabu un trauksmaino Mārtiņu.

Brīžiem lasītājam šķiet, ka rakstnieks ir pārmetis šauru laipu bezdibenim un pats vēro, kā uz tās noturēsies. Jāatzīstas — gods kam gods nākas — Valdemāram Kārkliņam tas izdodas teicami. Rakstniekam ir apskaužami redzīgas acis un Dieva zemē viņš lieku reizi sevi apliecina kā smalku un jūtīgu cilvēka dabas un dvēseles pazinēju. Rakstnieka radītie tēli visi ir apbrīnojami dzīvi, tā teikt, tik tiešām ar miesu un asinīm un — pats galvenais — tie allaž ir uzticīgi paši sev, savai dabai. Lasītāju tie arī pilnīgi pārliecina, kas piešķir visam darbam dziļumu, lielu mākslinieciskū spēku un burvību. Kā Krista, tā Jēkabs un Mārtiņš ir pilnīgi vienreizēji, īpatnēji tēli, ne tipi, bet individuālitātes.

Krista ir būtiski vissievišķīgākais tēls, kāds jebkad radīts latviešu rakstniecībā. Nekur un nekad Krista nerīkojas ar prātu. Visu viņas rīcību arvienu nosaka Kristas alkainā un dzelmainā daba, jūtu vilnis, kas to nes kā palos. Pāriplūstošā sievišķība ir Kristas liktenis. Viņa gan mēģina pretoties Mārtiņam, viņa ir Jēkabam pielaulāta sieva un zina savu vietu, bet — nakts biedi, iznīcība, tumsa un jūtu pali ir stiprāki par saprātu (231. lp.). Īstenībā Krista ir sieviete, kuŗai arvien piedod un nespēj pretoties nevienis vīrietis. Viņā ir it kā iemiesota mūžīga sievišķība. Šai ziņā viņa ir līdziniece — un tomēr atkal daudz savādāka — Mangai Jaunsudrabiņa romānā „Jaunsaimnieks un velns".

Tādēļ romāna kompozicijā tik ļoti iederas notikums ar Kapeikas dēlu Juri (260 lpp.) un Kristas grēksūdze (441.—452. lp.).

Romāna galvenās norises atrisinātāja ir Taurkalnes Midegu māte pēc Kristas grēksūdzes.

„Dievs ir liels arājs, un cilvēku sirdis ir Dieva zeme," (šķiet, no tā arī atvasināts grāmatas nosaukums), saka Midegu māte (453. lp.) un ar vārdiem „Dievs tev, meit, labu vēlējis, pievezdams tevi pie Jēkaba," piedod Kristai grēkus. Bet Krista šai brīdī ir atskurbusi, viņu māc vainas apziņa, viņa nespēj to saprast. Viņai liekas, ka nepieciešami grēkā atzīties arī Jēkabam un aiziet. Midegu māte, piederēdama vairāk veļiem kā dzīvajiem, ir gaužī vieda. Viņa zina, ka klusēšanā bieži slēpjas lielāka grēku izpirkšana. kā runāšanā. Viņa pasludina Kristai: „Paliec, kur esi nolikta un kalpo" (454. lp.)... cilvēks... atspīd citos kā ūdeņos. Tu nedzīvo sevī vien, tu dzīvo bērnā un Jēkaba sirdī... tā ir tava daļa, kas mirdama nemirs. Bīsties un pateicies." Viedi, visiznīgi vārdi. Kad Krista vēl nerimstas, Midegu māte uzbrēc: „Valdi mutī!"... Dieva priekšā tu esi viena brāļa atraikne un otrs brālis ir tevi pieņēmis. Kas tev teica, ka Jēkabs nezina? Kas ir zināšana? Ticība vien dod spēku un mieru. (454. lp.). Un pārējiem Midegu laudīm Midegu māte pasludina: „Nu esmu viņu pārbaudījusi un launuma neesmu viņā ieraudzījusi." (457 lp.). Tā nedaudz lapas pusēs, rakstnieks ar lielu iekšēju drāmatisku spriegumu atrisina sarežģītās Kristas un Jēkaba attiecības.

Un Jēkabs pats? „Piedot?" Jēkabs stomījās. „Man taču nav viņai ko piedot?" (454. lp.) Šeit kā zibens gaismā parādās viņa Jēkaba Vai viņiem nebūtu atļauts darboties sabiedrībā? un viņš saka:.. Veči ir izbijušies un nezin, ko iesākt, lai jaunos piedabūtu atgriezties tur, kur ir visu mūsu vieta...

Tie ir gauži patiesīgi vārdi un, no vienas puses skatoties lieta ir tāda, bet visām lietām ir divas puses un varbūt vairākas arī, un proti: šie izbijušies veči ir sparīgi tramdījuši gan māju pilsētā gan farmu, gan automobili un dārgas mēbeles, bet par savu dēlu un meitu garīgo audzināšanu ir likušies maz zinām, tamdēļ tagad ienākas augļi. Bet šī parādība gan nav vērojama visās bēgļu ģimenēs un sabiedriskajās kopās, jo kur gan tad būtu izcēlušies tie jaunie domātāji, politiķi, zinātnieki un rakstnieki, kuŗu darbus mēs lasām grāmatās un periodiskajos izdevumos un kuŗu priekšnesumus mēs klausāmies nopietnās sanāksmēs? Bez zināma nobiruma jau bēgļu jaunatnē nebūs, bet ir skaidrs, ka latvisku likteņu vadītā, pati jaunatne ir izsitusies uz priekšu un gatavojas Latvijas Otrai republikai. Mazāko bērnu latvietības stāvoklis gan ir smags bet, ja vecāki atļautu bērniem iestāties tautiešu centra pirmmācības skolās, tad arī šis stāvoklis uzlabotos. Manuprāt bēgļu sabiedrībai nav jānokaŗ galvas nākotni gaidot, bet ir jācīnās par šo nākotni, kas nebūt nav nolādēta un nav aiz kalniem. Pasaulē neko par velti nedod, un viss ir jānopelnī pašam.

Tagad strādāju pie šī romāna atlikušajām grāmatām, kas ietvers abu okupāciju laiku.

Rakstura cildenā būtība. Ļoti savdabīgs un viscaur viena lējuma kā laukakmenī cirsts ir rakstnieka iecerētais un tēlotais romāna galvenais varonis Midegu Jēkabs. Gauss un lēnīgs pēc dabas, it kā zemes smaguma pilns, bieži būdams citiem par apsmieklu. Jēkabs, savā dziļākā būtībā smalkjūtīgu dvēseli apveltīts, ir liels un dižs savā dziļajā cilvēcībā. Reti būs iespējams mūsdienu, un ne tikai latviešu, bet vispār modernajā literātūrā atrast tādu cēlumu un sirdsšķistību, kāda iemājo Midegu Jēkabā. Jēkabs ir pati labsirdība. Viņš patiesi nepazīst launuma un naida. Viņš ir pazemīgs, laipnības un mīlestības pilns ne tikai pret citiem cilvēkiem, bet arī zirgiem un visu pārējo dzīvo radību. Viņš mīl viņus visus: Kristu, Mārtiņu, pat savu piezobotāju Lielo Ķikutu, kuŗš galu galā pats nonīkst savā žultī (460 lp.) Sevišķi labi Jēkabu raksturo kāds atgadījums jau pašā sākumā, kad viņš atpērk no Teņa Purgaiļa pašam nozagtos riteņus (96. lp.). Viņš dzīvo savas sirds skaidrajā pasaulē dziļā saskaņā ar dabu. Ja Jēkabs būtu greizsirdīgs uz Kristu un Mārtiņu, vai pārstātu vienu un otru mīlēt, viņš vairs nebūtu Jēkabs Midega. Jēkabā Midegā iemīt arī dziļš, iekšējs spēks un uzticēšanās pašam sev dzīves izšķirīgos mirkļos (270., 415. —419. u. c. lp.) Savas maigās sirds apslēptākos dziļumos Jēkabs zina un jūt to vienkāršo patiesību, ka, ak, tik daudzi neatskārst, ka mīlēšitba nekad nav iegūstama ar varu, uz to var vienīgi cerēt, ka tā pati vērsies kā puķes zieds, vai ierīkties klēpī kā necerēta velte.

(Nobeigums 6. lpp.)

SARUNA TĀLUMĀ AR AIDU NIEDRU

AIDAS NIEDRAS DOMAS PAR TRIMDAS JAUNATNI

Pazīstamā romāniste Aida Niedra, kuŗas jaunā romāna Pirmā republika pirmo daļu ar šo numuru sākam publicēt mūsu laikrakstā, „pasta intervijā" izsaka mūsu lasītājiem interesantas domas par to, kā viņas uztverē izskaidrojamas mūsu trimdas dzīves daudzās negātīvās kā arī pozitīvās parādības. Kā zināms, Aida Niedra dzīvo Sav. Valstīs, Jūdžinā, kur cīņīgi nododas rakstniecībai.

Aida Niedra Jūdžinas jaunatnes vidū.

KULTŪRAS APSKATS

Pagājušā nedēļā Toronto sāka darboties latviešu teātŗa studija. Studiju vada pazīstamā Latvijas skatuves māksliniece Alma Mača. Studija guvusi lielu atsaucību, un tanī sākuši mācības 26 dalībnieki. Studijas vadītāja A. Mača saka, ka galveno vērību piešķirs pareizai latviešu valodai un valodas ritmam. Studija strādā četras reizes nedēļā pa trijām stundām DV telpās. Paredzēts sniegt izvilkumus no latviešu lugām, sākot ar Rūdolfu Blaumani. Domāts arī par bērnu rītu sarīkošanu.

*

Dziedātāja Elfrida Karlsone - Kukaine citīgi gatavojas savam koncertam sestdien, 13. februārī Sv. Andreja baznīcas zālē. Mākslinieces programmā latviešu tautas dziesmas. Šāda veida koncerts Toronto latviešiem būs pirmais. Jāatzīmē, ka tieši tautas dziesmu priekšnesumos Elfrīdai Karlsonei - Kukainei ir sevišķa apdāvinātība. Viņas pirmā skolotāja Latvijas konservatorijā Malvīne Grīnberga bija labākā latviešu tautas dziesmu iztulkotāja. Pie klavierēm būs Edīte Ozola - Timermane. Koncertu rīko Latviešu sporta apvienība Kanadā.

*

Mazā mūzikas bibliotēka — saucas grāmatu serija, ko Hamburgā izdod Hanss Sokorskis. Tiks izdotas visu ievērojamāko mūziķu biografijas, līdz šim iznākušas Bacha, Hendeļa, Gluka, Haidna, Mocarta, Bēthovena, Šūberta, Pučini, Bruknera un Linkes biografijas.

Matiss Amerikā lielā cieņā. Par ievērojamāko pagājušā gada mākslinieku National Arts Foundation Nujorkā nosauc franču gleznotāju Anrī Matisu (Matisse), jo viņa darbi 20. g. s. glezniecībai devuši jaunas dimensijas.

Vācu modernā dzeja Amerikā: ASV iznākošais gada ceturkšņa žurnāls Origin a Quaterly for the Creative 10. numurā sniedz, blakus amerikāņu jaunākai dzejai, labā tulkojumā vācu moderno dzejnieku: Gotfrieda Benna, E. M. Gaula, A. Šolla un Hans-Egona Holthūzena darbus. Tā ir izvēle no vairāk simtiem moderno vācu autoru darbiem. Amerikāņu lasītāju iepazīstināšanai un vispār par moderno vācu dzeju, ievadā sniegta Benna eseja Pēc nihilisma. Žurnāls pasūtināms: B. De Boer, P.O. Box 761, Hoboken, New Jersey, USA, vai tieši no izdevēja: Cid Corman, 51 Jones Ave, Dorchester 24, Mass. USA.

Vladimirs Scilkarskis, dzimis Lietuvā, bij. Maskavas, Tērbatas, Viļņas un Kauņas universitāšu profesors, nupat atskatījās uz 70 dzīves gadiem. Slavenais zinātnieks darbojas Bonnas universitātē kā ārkārtējais profesors slavistikas nozarē.

Orvella paziesības ministrija! Lielās Sovjetu — enciklopēdijas abonenti nesen saņēma bezmaksas sūtījumu. Viņi tika aicināti izgriezt no 5. sējuma šādas lappuses: 21., 22., 23. un 24. un arī foto uzņēmumu lapu starp 22. un 23. lappusi un ielīmēt jaunās lapas, kas tika piesūtītas. Vecajās lopās (burts B bija stāstīts par Beriju. Tā vietā sovjetu pilsoņi tiek pamācīti par Fridrichu Wilhelmu Bergholcu un Bēringa jūru.

Tulkojot bībeli eskimosu valodā, vārds „jēriņš" bija jāaizstāj ar vārdiem „mazs roņītis", jo eskimi nav nekad aitas vai jērus redzējuši, un tāpēc viņu vārdu krājumā tāds vārds nemaz nav sastopams.

Āzijas pētnieka Marko Polo 700 gadu dzimšanas dienas piemiņai Itālijā rīko vairākas atceres svinības. Polo ir uzrakstījis interesantus celojumu aprakstus, kas noder kā svarīgi avoti viduslaiku pētīšanai.

*

Berlīnes filharmoniki Vilhelma Furtvenglera vadībā 1955. gadā rīkos plašu koncertturneju ASV. Paredzēti 26 koncerti.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem
LONDON ST,
E 8609
jumā lietotas
eres (440)

ANĪBU!

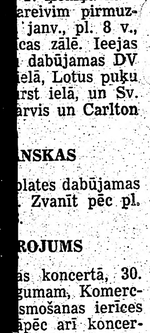

n CO KLAVIERU
AŅOTĀJS
IEDNIS
GL 1326, Toronto.
ērvātorijas absolv.)
pakalpojumus kā
notājs, remontētājs
eksperts.
es no augšminētās
proc. atlaide
ieres pēc izvēles.

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPEŽIEM

Tūkstoš deviņi simti trīsdesmit sestā gada lapu mēneša dienā staroja pāri Latvijas galvaspilsētai Rīgai. No mazās Alberta ielas augsto namu pavārtēm un pagrabu logiem vairs nevilnīja ledainas pūtes, jo saule bija izkarsējusi milzīgos namus. Šīs Alberta un Antonijas ielu mājas ar dīvainajām un nedailajām augšas smailēm un „jaunības stila" rotājumiem bija cēlis kāds latviešu celtnieks vēl tanīs gados, kad latviešu zemē valdīja krievi un vācieši.

Šaurajā un īsajā ielinā mājoja daudz sveštautiešu. Te no rītiem ar sīkiem šuneļiem pastaigājās vecas un drebelīgas vācietes, lepnas un iepūtīgas, siksti turēdamās apdraudētajā vācietības cietoksnī Rīgā. Vasarā viņas tecēja ar salmu platmalītēm virs gludeni saglaustiem un pakausī savītiem matiem, bet ziemās nēsāja velteņa cepures un paplukušus mēteļus.

Te mājoja arī krievu politiskie bēgļi no Pirmā pasaules kara. Nansenistu plūdi bija apsīkuši un aizvēlušies pāri robežām uz Vāciju, Franciju, Italiju un uz Balkānu valstīm, un daudzi bēgļi bij pieņēmuši Latvijas pavalstniecību un pa lielākai daļai dzīvoja Rīgā, pelnīdamies kā dziedoņi, dejotāji, aktieŗi un dažādos citos, neapzīmējamos darbos, No šiem svešiniekiem izcēlās starptautiskie kokaīna un morfija tirgoņi, kuŗi iepludināja latviešu zemē aizliegto nāvekli un guva lielu peļņu. Naudīgi krievi dzīvoja Alberta ielas un apkaimes vācu ģimeņu pansijās un īres istabās.

Pie namiem turējās grezni gaisa lieveņi un vietām zaļoja arī maurs. Uz smagajām durvīm un arī uz mūŗa bija piestiprinātas vācu advokātu un ārstu balta porcelāna izkārtnītes.

Pirmajā namā, lielā un baltā ēkā, atradās kluss un pieklājīgs bārdskuvja veikals, tālāk skatlogs ar skaistām un smalkām sieviešu kurpēm un stūrī, ar skatu pret Antonijas, Dzirnavu un Elizabetes ielām, piena un drogu pārdotavas. Piena veikala logā kārdinoši bija izstādīts milzīgs siera ripulis, siets ar svaigām olām, jogurts, zeltainais šūnu medus un mīkstie rauši. Te tirgojā latvieši.

Drogu veikalu valdīja vecs un apskapstējis žīds un arī pats veikals bij apsūbējis un piekrauts ar sasvaidītām precēm, ar gumijas cimdiem, bērnu zīšļiem, lētu smaržu un sejas ūdeņu pudelītēm, nagu un lūpu ziedēm, dzirklēm, ar dažādām ārstniecības tējām un ārzemju izdaudzinātiem un nezināmiem ārstniecības līdzekļiem lepnos un raibos, bet saulē izbalojušos un ar putekļiem apklātos papīra maisiņos un kārbās.

Alberta iela īsākās ar šiem veikalu namiem un nobeidzās ar politiskās pārvaldes ēku viņā galā. No šķirotavas piestātnes pa tuvo Dzirnavu ielu brāzās preču izvadātāju un smago važoņu vezumi, vēlās ar plankām un dziedriem piekrauti rati uz iekšpilsētu, un viss sadalījās pa rūpnīcām un veikaliem. Trokšņu atbalss apšalkoja Alberta ielu kā jūras viļņu krākšana, un Dzirnavu iela dunēja visos gada laikos, jo darbs nekd neaprimās, pilsēta elpoja un dzīvoja.

Lapu mēneša beigās daļa Alberta ielas iedzīvotāju bija jau devusies uz jūrmalu un namu gaisa lieveņi tagad bija tukši. Rītos un pēcpusdienās pa ietvēm staigāja ierēdņi un veikalu kalpotāji un pie vārtiem stāvēja sētnieki ar slotām un vācelēm. Ielas stūrī, laikrakstu būdā sēdēja iesārtinājusies pajauna krieviete ar melni nošvīkotām uzacīm un snauda.

Viņa pamodās pircēju iztraucēta, sašķindināja stikla auskarus un pasniedza gan papirosu kārbiņas, gan laikrakstus, neveikli lauzīdama ielāgotos latviešu vārdus. Labajā pusē otrais nams bij balts un košs un uzcelts ar grezniem izciļņiem. Saule šķīdēja platā vālā no Antonijas un Elizabetes ielu krusta un stari zaigoja nama smailēs un kaisa lielo un augsto logu stiklā. Diena bij spoža un karsta, ielas troksnis jautrs un skalš un Rīga vēl nebija iegrimusi pelēkā svelmē un apsērējusi ar smiltīm un putekļiem. Vēl teātri sniedza savas pēdējās izrādes un mūzejos un citās vietās atklāja interesantas gleznu izstādes, bet kafejnīcu sabiedrībā risinājās spraigas ķildas un apspriedes par teātŗu lugām, grāmatām, par operu, politiku, likumiem, par celtņu un pieminekļu projektiem un par savilņoto Eiropu, par draudīgo Hitlera ēnu.

Ielu un bulvāŗu liepas, dārzu zāle un puķes smaržoja spirgti un stipri un šis bija labākais gada laiks skaistajā Rīgā.

Pretī Alberta ielas otram namam kāds šoferis bij apturējis automobili un gaidīja. Viņš skatījās augšup uz atvērto logu un pēc brīža, izdzirdis uz nama kāpnēm soļus, naski pieliecās un atgrūda automobiļa durvtiņas. Iznāca divas sievietes. Viena, gludenā un šaurā tērpā ar platu, baltu vasars platmali bez vizuļiem, nesa somu un ceļa mēteli un viņas augums bij slaids un šaurā seja bez mākslīgas dailes. Otra bij citāda, pār tumšajiem, gandrīz melnajiem matiem gūlās sarkana maza cepurīte ar ziedu vīteni un biezā, sarkanā zīda lindraki plandījās vasaras vējā, bet košais un raibais pieburs izcēla augstās un vilnīgās krūtis.

„Arne," teica tumšā, sēzdamās mašīnā, „arī es gribētu aizceļot!"

„Es Tev neticu, Lelde Gulbēres kundze," smējās biedrene, „jo Tu baidies atstāt savu vīru Rīgā!"

Viņa pagriezās un teica šoferim:

„Lūdzu uz Jūrmalas piestātni!"

Auto sakustējās un skrējienā pazibēja ielas mīlzīgie nami, stūrī pagraba veikals ar skatloga piena un krējuma pudelēm, ar blu rausi uz zila šķīvja, ar kliņģerīšu vāzi vidū un atvērās platā Elizabetes iela pretī Brīvības bulvārim, apstādījumiem, piemineklim un kanāļa tiltam. Aiz pieminekļa un kanāļa bulvāris sadalījās, un pretī Operas kafejnīcai krustā pacēlās augstais ielas pulkstenis. Auto slīdēja lēni caur šo pilsētas daļu un pa spodrajiem kafejnīcas logiem bij saredzami svēdrainie marmora galdiņi. Skatlogā uz dzidrā stikla plāksnēm bij daiļi sakārtotas apglezdenotas saldumu kārbas un no marcipāna, šokolādes, sukura un krējuma izveidotās augļu un tēliņu kaudzītes un cepumi. Uz bulvāŗa otra stūŗa atradās Mēnesietes kafejnīca — Luna. Te skatlogs bij pārgalvīgāks un izrotāts ar kairu brūnas sievietes figūru un palmu vēdekli ar rozēm. Šinī kafejnīcā varēja dabūt arī alu un gardēžu sviestmaizes.

(Turpinājums sekos).

TLB DARBA GAITAS

TLB jaunā valde un revīzijas komisija. 1. r. no kr.: vicepr. N. Pētersons, biedrzinis K. Suntažs, p-dis J. Popelis, kasieris K. Pūliņš. Sēāv. rev. kom. loc. F. Slaucītājs, V. Pakalns un P. Ziedinš.
H. Kliģera foto.

TLB gada sapulce notika svētdien, 31. janvārī, biedrības telpās. Par sapulces vadītāju ievēlēja K. Kampi, bet sekretāru M. Vosvenieci. Plašu pārskatu par TLB skolu sniedza skolas pārzine M. Matīsa, atzīmējot, ka skolas darbs ir stipri uzlabojies kā saimnieciskā, tā arī skolēnu sekmju ziņā. Skolotāju un skolēnu vecāku starpā valdījusi vislabākā sadarbība. Zināmu sarūgtinājumu radījis tas, ka no Dziesmu svētku atlikuma skolas atbalstīšanai nav atrasts par iespējamu piešķirt ne dolaru. Svinīgs un labi izdevies bija pagājušā gada skolas izlaiduma akts, kad skolu beidza 18 skolēni. Izlaiduma aktam saziedotas 55 grāmatas, un LSAK 2 skolēniem piešķīrusi visas vasaras, bet 3 skolēniem trīs nedēļu atpūtu Sidrabenē. Tāpat Sv. Jāņa draudze piešķīrusi 2 skolēniem divu mēnešu atpūtu Saulainē. Skola pagājušā gadā atzīmējusi Kalpaka, ģimenes dienu un 18. novembri. LNAK bērnu bibliotēkas ierīkošanai nodevusi skolas rīcībā savus grāmatu krājumus. Skolas darbu ļoti atvieglojis arī uzdevumu burtnīcu un klases žurnālu sagatavošana. Sevišķi jūtamu atbalstu skolai sniedzis Nacionālais teātris, ziedojot Skroderdienu Silmačos izrādes atlikumu $195.50 dol., Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība ziedojusi skolai 20 dol. aizkaru pagatavošanai un pielikšanai, lai sadalītu klases telpu divās daļās, Mednieku un makšķernieku b-ba sakarā ar 18. nov. svinībām arī ziedojusi 20.00 dol. Ziemassvētku vakara atspirdzinājumu galdi devuši 70.00 dol. atlikumu. Nolemts skolā iegādāties Latvijas karogu, bet karoga kātu bez atlīdzības apņēmies izgatavot A. Kļaviņš. LPB Kanadas kopa skolai dāvinājusi Milenbacha - Endzelīna vārdnīcu, apgāds Latvju grāmata dāvinājis Cross Road Country — Latvia, bet LU Vienību savienības Toronto kopa savos darba svētkos dāvinājusi A. Švābes Ceļu uz Purgatoriju.

Pārskata noslēgumā M. Matīsa atzīmē, ka ļoti lielu darbu veic skolas padome, kas sastādās no skolas pārsāvja un skolas pilnsapulcē ievēlētiem bērnu vecākiem.

Par Dižķanča darbību ziņo P. Aigars. Dižķancis darbojas jau piekto gadu un dejojis daudzos latviešu un cittautiešu sarīkojumos, lieliski propagandējot Latvijas vārdu. Labi izdevusies arī pagājušā gada turneja pa ASV. Arī šogad pavasarī trupa dosies uz ASV.

H. Mangale sniedz īsu pārskatu par teātra darbību, atzīmējot, ka 14. martā teātris sniegs režisora V. Pukata vadībā sagatavoto R. Blaumaņa Pazudušo dēlu. Izrāde notiks Kolumbus zāles telpās.

Garākas pārrunas izraisīja J. Popeļa ziņojums par makšķernieku un mednieku lielākās daļas aizliešanu no TLB, pie kam bez valdes ziņas aizgājēji paņēmuši līdzi sekcijas kasi — $85.83. Tas tomēr nenozīmē, ka Makšķernieku un mednieku sekcija pie biedrības likvidējusies. Sapulces viedoklis bija, ka aizgājēju rīcība nav savienojama ar organizāciju dzīvē pastāvošām tradicijām. Valdes priekšsēdis J. Popelis paskaidroja, ka valde izšķīrusies āicināt aizgājējus naudu ziedot grūtdieņu aprūpei Kanadā. Sapulce šo valdes rīcību akceptē.

Biedrības kasē uz pārskata dienu skaidrā naudā 243.70 dolaru, bet kapitāls uzrāda 5.024.17 dolaru. Labi rentējies TLB nams, dodot gadā 2.578 dol. ienākumus, kas pārsniedz hipotēkāros maksājumus.

Par revīziju ziņo A. Rublis, atzīstot valdes un sekciju darbību par ļoti labu. Sapulce vienbalsīgi pieņem valdes, sekciju un revīzijas komisijas ziņojumus un izsaka valdei pateicību.

Sapulce pieņēma arī 1954. gada budžeta projektu, sabalansējot to uz 5.500 dolariem.

Par biedrības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo — J. Popeli ar 24 balsīm, valdē — M. Pētersonu (21), sekr. B. Žukovu (18), A. Pūliņu (23) un K. Suntažu (15). Revīzijas komisijā ievēlēja: V. Pakalnu, J. Slaucītāju un P. Ziedinu.

Pārrunājot kopēja latviešu nama pirkšanu Toronto, izskanēja domas, ka pie pašreizējās rocības biedrībai tas nebūs izdevīgi un šī doma nav vispār reāla. Nenoraidīja vēlējumu, ka izdevīgā gadījumā varētu būt runa par pašreizējā īpašuma pārdošanu, ja atrastu piemērotu objektu pilsētas centrā. Vairāki runātāji tomēr norādīja uz daudzām neērtībām, ar kādām varētu iznākt sadurties, ja īpašums būtu citur. Arī šo jautājumu atstāja valdes ziņā.

IEROSINĀJUMS PIEŠĶIRT LĀČPLĒŠA ORDENI 2. PASAULES KARA VAROŅIEM

Austrālijā Daugavas Vanagu Brisbenes nodaļas valdes loceklis LKOK Andrejs Iksens izstrādājis projektu par Lāčplēša kara ordeņa piešķiršanu 2. Pasaules kara varoņiem. Projekts pārrunāts un pieņemts DV Brisbenes nodaļā, kas šo projektu kā ierosinājumu izsūtījusi DV zemes valdei Austrālijā; LKOK ģen. Oskaram Dankeram, LKO pirmās domes locekļiem; LKOK ģen. Jānim Priedem, Lāčplēšu biedrības valdes priekšsēdim; Latvijas konsulāram pārstāvim Austrālijā Olģertam Rozītim; visām latviešu laikrakstu redakcijām brīvajā pasaulē. Sniedzam lasītājiem šī projekta tekstu:

Vēsture pierāda, ka latviešu leģionāri un visi latvju karavīri vācu armijas sastāvā Otrā pasaules karā kaujās par savu dzimteni un viņas brīvību veica latviešu cienīgus varoņdarbus, kas vēstures spoguli droši nostājās blakus latviešu veco strēlnieku un neatkarības cīnītāju varoņdarbiem Pirmā pasaules karā un sekojošās dzimtenes brīvības cīņās. Bet varoņu nāvē kritušo leģionāru skaits pat pārsniedz kritušo skaitu no 1915. līdz 1920. gadam.

Tāpēc ir taisnīgi, audzinoši un nacionāli nepieciešami godināt leģionāru cīņas un viņu piemiņu, piešķirot varoņiem Lāčplēša kara ordeni. Šim nolūkam vispirms jāpapildina Ordeņa statūtu attiecīgs pants, attiecinot ordeņa saņemšanas tiesības arī uz latviešu leģionāriem un visiem karotājiem vācu armijā Otrā pasaules karā. Juridiskās propozicijas šim papildinājumam izstrādā trimdā esošās autoritātes un juristi, un apstiprina augstākais valsts varas nesējs.

Ordeni piešķir Lāčplēša kara ordeņa dome, kas sastādās no 7 karavīriem — ordeņa kavalieriem vecākumā kārtībā, un 7 organizāciju izraudzītiem delegātiem. Domes priekšsēdis ir sūtnis Londonā Kārlis Zariņš vai viņa izraudzīts un apstiprināts pilnvarnieks.

Ordeņa statūtu un tradicijas kārtībā par Domes locekļiem no karavīru vidus minami šādi ordeņa nesēji: likumīgie Ordeņa domes locekļi, ģenerāļi Oskars Dankers un Jānis Priede; tālāk ģenerāļi Rūdolfs Bangerskis, Eduards Kalniņš, Jānis Kurelis, Jānis Lavenieks, Valdemārs Skaistlauks, tāpat vairāki ordeņa nesēji nākošās pakāpēs uz leju, un leģiona pulku komandieri. Šeit minams arī veco strēlnieku tēvs Jānis Goldmanis, kuŗš kā ministrs savā laikā parakstīja līdz daudzus ordeņa diplomus.

Ordeņa domes darbvedību vada sekretariāts. Jāatceras, ka trimdā mīt pirmais Ordeņa domes sekretārs kalpakietis LKOK kapt. Aleksandrs Lasis.

Tehnisko izdevumu segšanai dibināms VAROŅU KULTA FONDS.

Ja rastos atziņa, ka latviešiem trimdā pašlaik nav tādas suverēnas varas, kas šai akcijai piešķirtu likuma spēku, tad ordeņa piešķiršana kvalificējama par p a g a i d u aktu, ko neapšaubāmi apstiprinās suverēnā vara pēc dzimtenes atbrīvošanas. Jāatceras vēstures precedents: arī pašu Latviju nodibināja un vairākus gadus vadīja Pagaidu valdība, kuŗas lēmumi bija tiesīgi un saistīgi visiem latviešiem.

1954. gada janvārī, Brisbenē

Ierosinātājs DV Brisbenes nod. valdes loc.
LKOK Andrejs Iksens

Sekretārs R. Pauls

PATS LASĪJIS SAVU NEKROLOGU

Slavenais amer. rakstnieks Ernests Hemmingvejs ir viens no tiem retajiem cilvēkiem, kam izdevība lasīt savu nekrologu.

Pagājušā nedēļā lidojot no Kenijas uz Ugandu, Hemmingveja lidmašīna nogāzās džunglos kāda ezera krastā. Rakstnieks un viņa kundze palika nelevainoti. Naktī pārnakšņoja nelaimes vietā un nākošā dienā sasnieguši tuvāko pilsētu, Hemmingvejs un viņa pavadoņi noīrējuši jaunu lidmašīnu ceļa turpināšanai, tikai lai šoreiz iegāztos kādā tirumā. Arī otrā avārija beigusies ar belzieniem.

LATVIEŠU GARS

tā gribas teikt, ieejot kādu trešdienu „Hull House, 800 S. Halsted St., kad durvis atvērot, pretim šalc jaunatnes čalas kā no Pērses ūdens krituma. Jā, tur bija skaisti. Neaizmirstami skaisti. Tieši šīs jauniešu čalas manas domas, mani aizved dzimtenē. Visas istabas ap izstādes zāli latviešu pilnas. Un „vecie" arī kļuvuši jauni: jaunatne tos „aizrāvusi" sev līdzi latviskā vidē. Zālē, kur notiek V. un un E. Dzelmju latviešu tautisko deju mācības, pāros, gan arī mijoties, lido jaunu deju iestudējumos priecīgi dejotāji. Vaigi kaist un acis dzirkst. Nu jau otra gada atcere šai deju kopai, kuŗa to atzīmēja šestdien, 30. janvārī šī nama teātŗa zālē.

Skaisti ir mūsu tautas tērpi, kas saista ikkatru tautieti un jo vairāk cittautieti, kam šī krāsu bagātība un saskaņa sevišķi duras acīs, jo viņi to redz pirmoreiz. Mums ir lielas vērtības tautas dziesmās, bet īpatnējas ir mūsu tautas dejas, ar kuŗām šī kopa viesojusies cittautiešu rīkotājos lielos deju festivālos.

„Hull House" ir vieta, kuŗu ieteic apmeklēt visi cejojumu biroji Čikāgā un par kuŗu māca vidusskolās. Nav tādēļ brīnums, ka arī tagad ienāk liels pulks ekskursantu, kas atbraucis autobusos no citas pilsētas. Viņi sanāk priekštelpā un jūsmo par mūsu dejām un tautas tērpiem. Viņi vaicā un interesējas par latviešiem, kur tādi dzīvojot un kādēļ esot te. Visu to viņiem pastāsta, un viņi aiznes sev līdzi iespaidus par redzēto un par Latviju.

Otto Krolls

Draudzīgā aicinājuma dienā Niagārā DV sarīkojumā runāja Toronto viešņa — rakstniece Angelika Gailīte. Pēc referāta A. Gailīte iepazinās ar daiļamatnieku darbu stendu. Pa kreisi A. Tīruma, vidū viešņa, pa labi DV Niagāras nod. pr-ks K. Sisenis.
Foto J. Liģers.

VALDEMĀRA KĀRKLIŅA — DIEVA ZEME

(Pārnesums nc 5. lpp.)

Savādākas dabas ir otrs brālis Mārtiņš. Viņā nav mīlestības. Dzimis revolucionārs, sapņotājs un fantasts pats būdams, viņš spēj aizraut citus sev līdzi, aizdedzināt to sirdis. „Mārtiņa Midegas valodai bija kāda īpaša vara; visi, kas jel reiz bija viņā klausījušies, to zināja." (336. lp.). Mārtiņš sava sapņa dedzībā bija laba gribējis, bet darījis visiem tik launu, jo neviena nebija īsti mīlējis (404. lp.). Viņš nezina tās vienkāršās patiesības, ka naids dzemdē vienīgi naidu. Mārtiņš nezina arī, ka pasaule kļūs labāka vienīgi tad, ja ikviens iznīdēs launumu vispirms savā sirdī. Launums nav ārpus mums, bet mūsos. Mārtiņš ir traģikas pilns tēls, kam jāiet bojā.

Ļoti labi rakstnieks ir izstrādājis arī visās blakus personas: Lielo Ķikutu, Kapeiku ar sievu, dēlu Juri u. c. Vienīgi Lības tēls ir reizēm par daudz grotesks un ne visai pārliecina. Māksliniecīski lieka ir Lības atgriešanās Midegās.

Grāmata uzrakstīta ļoti labā latviešu valodā. Iepriecina svaigie salīdzinājumi (102 lp. u. c.). Valdemārs Kārkliņš prot uzburt tik sirsnīgu un tuvu latviskās mājas gaisotni, ka sirds iesāpas (151 lp.). Grāmatā ir arī laba tiesa humora un asas, vienreizīgas lietu un notikšanu redzēšanas, ka tīri prieks (Midegas klizma ar ratiem, monopola dedzināšana un t. j. pr.).

Ar savu plašo, vienmērīgo, vareno plūdumu, ar radītiem rakstuŗiem, Zemgales sētas un vides pārdzīvoto tēlojumu, ar kāvu gaismas liktenīgo baigumu šī grāmata, kaut gan tverta vēsturiskā skatījumā, ir tuva jo tuva pašreiz pārdzīvojamām laikmetam.

Tā patiesi ierindojama labāko darbu vidū latviešu epikā vispār.

Vāku zīmējis Harijs Gricēvičs.

Lasītājs gaida nākamo sējumu!

Karola Dāle.

Redakcijai piesūtītas grāmatas

Ceļa zīmes, 17. nr.

„Daugavas Vanagi" biļetena 32. nrs (nov./dec.). Saturā: J. Jaunsudrabiņa — Miers virs zemes, R. Kociņa — Strādāsim nākotnei, A. Plensnera — Divās vētrās (atmiņas par ģen. R. Bangerski), V. Bilkina — Kareiviskās prūšu sievietes, O. Akmentiņa — Uz svešas zemes (latviešu kara ziņotāji krievu - japāņu karā), V. Janums — Kad egles šalc (no grāmatas Mana pulka gaitas.).

„Latviešu Brīvībai", Komitejas Latvijas brīvībai izdevums Nr. 3 (4) (dec.). Saturā: K. Zariņš — 35. Latvijas valsts svētkos, Dr. V. Māsēns — ASV Kongresa Baltijas komisija, E. Freivalds — Latviešu kultūras politika trimdā, A. Blodnieks — Baltijas valstu savienības ideja un īstenība, Dr. A. Rūsis — Brīvā Latvija Eiropas tautu saimē, prāv. J. Kuļitis — Latvijas ev. - lut. baznīca grūtā izšķiršanās brīdī un ieilgušā trimdā, V. Zants — Vai iespējams sadarboties ar veclatviešiem u. c.

H. Timma — Zelta cirvītis, pasakas.

LATVIEŠU VECIE IMMIGRANTI KANADĀ

1.

Māju apkures meistars Artūrs Garnejs

Ar gandarījumu lasām laikrakstos par latviešu uzņēmību un panākumiem Jaunajā pasaulē. Toronto ir jau ap 500 latviešu, kam pieder nami, un viņu starpā ir daudzi, kuŗu parādi nav vairs lieli, un nav arī bažu par to nokārtošanu. Iepirktas arī lauksaimniecības un nodibināti daudzi saimnieciska rakstura pasākumi. Tas, bez šaubām, izskaidrojams ar latviešu taupību, centību un rūpēm par nākotni. Jāatzīst, ka esam šeit ieradušies īstā laikā, kad Kanada piedzīvo strauju uzplaukumu un dzīves standarts kāpj. Ne tik viegli ir klājies tiem latviešiem, kas šeit ieradušies agrāk. Kas gan no Toronto latviešiem nepazīst vienmēr smaidošo Artūru Garneju, kuŗu mēs, jaunieceļotāji, pieskaitām pie „veckanadiešiem." Kas gan viņam kait! Skaista māja, skaista mašīna, labi nostādīts uzņēmums un, droši vien, kārtīgs konts bankā! Tas viss taisnība, bet paklausīsimies, kā agrāk pie visa tā varēja tikt.

A. Garnejs par to labprāt pastāsta. No Latvijas viņš 1928. gadā izceļojis, kā jauns cilvēks, lai dotos pie savas krustmātes un krusttēva uz Toronto. Toreiz Toronto bijusi daudz mazāka, jau drīz aiz St. Clair Ave sākušies ģimeņu dārziņi. Latvijā A. Garnejs bijis smalkmēchanikis un pēdējā laikā strādājis VEF'a uzņēmumā kā nodaļas vadītājs. Savu obligāto kara dienestu nokalpojis Elektrotechniskā divizionā, kur pabeidzis arī instruktoru rotas kursus. Tāpēc jaunais immigrants Toronto sācis raudzīties pēc piemērotas nodarbošanās. Tomēr ar visām zināšanām bijis jāsāk strādāt fabrikā par 35 centiem stundā. Preču cenas bijušas gan daudz zemākas, bet arī dzīves standarts bijis nesalīdzināmi zemāks. Pirmo pusotra gadu laikā viņš neesot sastapis nevienu latvieti, bet vēlāk iepazinies ar dažiem tautiešiem. Tas bijis liels notikums, kad no darba brīvā laikā varējis sarunāties mātes valodā. 1930. gadā Toronto latvieši pirmoreiz sarīkojuši kādā lauksaimniecībā līgošanu Jāņos. Ieradušies 45 līgotāji. Jāņu svinēšana izdevusies lieliski un palīdzējusi nodibināt saskari latviešu starpā. Bet tanī gadā sākās milzīga depresija, kas ilga līdz pat 1937. gadam. Viena trešdaļa Toronto iedzīvotāju bijusi spiesta iztikt ar valdības pabalstu. Krizes laikā daudzi torontieši zaudējuši savas mājas. Šo situāciju izmantojuši daži bagātnieki, un kāds no bijušiem Toronto pilsētas galvām tanī laikā ieguvis ap 100 māju, maksājot par māju no 200 līdz 300 dolaru. Toreiz mazturīgākie pie māju pirkšanas nevarējuši lēti tikt, tāpēc māju zaudētāju vidū bijis tikai viens latvietis. Laimīgā kārtā arī krizes laikā viņš bez darba bijis tikai 3 mēnešus. No 1936. g. līdz 1939. gadam A. Garnejs strādājis Ruud Manufacturing Co pie gāzes ūdens sildītāju izgatavošanas, un viens tips ir A. Garneja projektēts. Šinī darbā gūta milzīga pieredze apkures nozarē. Pēdējos gados A. Garnejs tur uzstrādājies par technisko vadītāju. No darba brīvā laikā uzņēmīgais latvietis mācījies un strādājis arī blakus darbu — apkuŗu iekārtošanā. Otram pasaules karam sākoties A. Garnejs vadījis kādu nodaļu lidmašīnu fabrikā pie precīzu mērīšanas, ellpošanas u. c. instrumentu gatavošanas. Šinī darbā A. Garnejs guvis ļoti labu skolu cilvēku pazīšanā un darbu vadīšanā, kas ir svarīgs faktors ikvienā privātā uzņēmumā, kur darīšanas ar cilvēkiem un kreditu. Kā viens no pirmajiem latviešiem, 1941. gadā A. Garnejs ieguvis māju lepnajā Forest Hillā.

Pēc kara A. Garnejs nodibinājis savu apkures ierīkošanas uzņēmumu. Grūtais laiks bijis garām, un arī uzņēmums bija sācis darboties istā laikā, kad oglu apkures vietā pārgājuši uz ērto eļļas apkuri un darba piedāvājumi nākuši kaudzēm. Rezultātā, pēc viena gada nopelnīts tik daudz, cik, strādājot agrākā uzņēmumā, būtu nopelnījis 10 gados.

Sākumā uzņēmumā strādājuši kanadieši, bet kad 1947. gadā sāka Kanadā iebraukt latvieši, tad A. Garneja uzņēmumā kanadiešus aizstāja latvieši. Un kā gan tas citādi varēja būt, jo A. Garnejs viens pats sagādāja galvojumus vairākiem latviešiem. Ir bijušas arī savas klizmas, un kāda latviešu strādnieku grupa tam sagādājusi lielu vilšanos. Bet pēdējos divos gados strādnieku sastāvs nav mainījies, un tie ir sevišķi labi, viņu darbam var uzticēties. Tas svarīgi visam uzņēmumam, jo no strādniekiem stipri atkarīga darba kvalitāte. Toronto A. Garneja firmai ir sevišķi labs vārds. Pagājušā sezonā firma ierīkojusi ap 300 apkuŗu, no tām ap 80 latviešiem. A. Garneja firma sadarbojas tikai ar labi pazīstamām firmām, kas garantē labu darbu un apmierina klientu. Šeit jāatzīmē, ka A. Garnejs daudziem latviešiem kredita ziņā ir izrādījis veikalnieku pasaulē neparastu labvēlību kredita un noteikumu ziņā. A. Garnejs saka, ka neviens viņu arī neesot pievilis un laikam viņa skola cilvēku pazīšanā esot laba.

Pieskaroties latviešu sabiedriskai dzīvei Toronto pirms Otrā pasaules kara, A. Garnejs izsakās, ka tā sākusi veidoties ap 1937. gadu, kad Latvijas valsts prezidents Kārlis Ulmanis izraudzīja R. N. Braisonu par konsulu Toronto. Vietējiem latviešiem ar R. N. Braisonu izveidojušās ļoti sirsnīgas attieksmes. Izcils notikums bijis 1937. gadā latviešu piedalīšanās Toronto Kanadas Nacionālā izstādē, kur visi vietējie latvieši ar milzīgu sajūsmu ierīkojuši Latvijas stendu. Stends bijis ļoti plašs, un tanī bijuši mākslas darbi, dzintars, tautiski izstrādājumi, piena produktu ražojumi, šokolādē utt. Latvieši tanī laikā atsākuši dzīvu sazināšanos ar Latviju un interesējušies par visu, kas notika dzimtenē. Valsts prezidents dāvinājis latviešiem Latvijas karogu, kas glabājas pie mūsu ģenerālkonsula Braisona.

A. Garnejam ir vēl daudz ko stāstīt, bet viņš domā, ka jādod arī vārds pārējiem veckanadiešiem, kuriem tāpat kā viņam būs kas sakāms.

Uz jautājumu, kādi nākotnes nodomi, A. Garneis atbild: „Divu gadu laikā dubultot uzņēmuma apmērus!" Uzņēmība, darbs un goda prāts ir vedis pie panākuma augļiem, bet tas prasījis daudzu gadu darbu.

VAJADZĪGA SIEVIETE
vai meitene pie mājas darbiem (dzīvot uz vietas). Zvanīt Toronto RE 6328. (177)

Olģerts Liepiņš

LENČS AMERIKĀŅU KLUBĀ

Savienotajās Valstīs tāpat kā Kanadā izplatīta klubu dzīve. Klubiem liela ietekme sabiedrībā. Arī tieslietu ministrs Braunels savu slaveno runu par spiegu Hariju Deksteru Vaitu, kas atbalsojās visā pasaulē, neteica vis oficiālā sanāksmē, bet gan kādā klubā.

Amerikāņu klubi interesējas par daudz ko, arī par politiku. Mūsu tautieši vairākkārt aicināti klubos referēt, īpaši provincē, kur notikumu mazāk un jaunatbraucēji kļūst ātrāk pazīstami. Man līdz šim nebija bijusi izdevība amerikāņu klubos viesoties. Tādēļ labprāt piekritu to darīt, saņēmis aicinājumu uz starptautisko lenču, ar ko Bostonas profesijās nodarbināto sieviešu klubs (Professional Women's Club) atklāja savu sezonu.

Šis klubs pastāv vairāk kā 45 gadus un viņam ir ievērojams svars. Par biedrenēm uzņem akadēmiski izglītotas sievietes, kas strādā savā arodā, kā arī mākslinieces u. c.

Noliktajā laikā ierodos Bostonas pazīstamākajā viesnīcā — pie Statlera, kur klubs vienmēr notur savas sapulces un nodarbības. Kad vaicāju portjē, kurp jāiet, viņš vispirms ielūkojas tabelē pie sienas, kur atzīmēti visi šīsdienas notikumi milzīgajā namā, un tad norāda vajadzīgo zāli. Pie ieejas sagaida dāmas ar piespraustām nozīmēm, kuŗās lasāms, ka tās ir viesu saņēmējas. Viņas man ierāda garderobi un pēc tam aizved un iepazīstina ar kluba prezidenti un valdes locekļēm. Sarunām programmā paredzēta pustunda. Piebiedrojos pārējo grupai, kas lenčā aicināti uzstāties ar runām un programmā nosaukti par goda viesiem. Starp tiem ir Lielbritanijas ģenerālkonsuls Bostonā Leslijs Klods Setons Barbers, piedzīvojis diplomāts, agrāk darbojies Ungārijā un Zviedrijā. Viņš uzsver, ka šeit jūtoties ļoti labi, jo dienestu atvieglinot kopējā valoda un tradicijas. Citu tautu psiholoģijā esot daudz grūtāk iejusties. Viņam blakus stāv Italijas ģenerālkonsuls Dr. Džovanni Formikella, nopietna izskata vīrs acenēs, kas atgādina jaunu zinātnieku. Ar viņu runājās smaidīgs ķīnietis gaŗā, tumšā zīda mēteli līdz grīdai. Tas ir vietējais ķīniešu mācītājs Pēteris Sī (Shih), kas pārstāv savas tautas nacionālistus. Viņš ļoti izglītots cilvēks, mākslu bakalaurs un dievvārdu zinību doktors. Pēdējais šajā grupā redzams starptautisko attiecsmju padomnieks, barons Frerijs fon Blombergs, ar ko esmu iepazinies jau agrāk.

Taču viesiem vis nelauj stāvēt nošķirti, klubs grib ar tiem jo sirsnīgi iepazīties. Tādēļ katram aicinātajam piesprauž pie krūtīm zīmīti ar viņa vārdu un titulu, pēc kam apmēram 200 dāmas nāk gaŗām, sniedz roku un saka savu vārdu. „Tagas" jeb birkas Amerikā nav nekas neparasts, mēs ar tām iepazināmies iecelošanas laikā jau uz kuģa. Apvainoties nav pamata, jo arī mūsu saimnieces piespraūdušas sev pie elegantajiem tērpiem tādas pašas etiķetes. Un vai nav praktiski? Vārdu kaut kā nomurmina, un vajag ļoti koncentrēties, lai ievērotu, kas kuŗais ir, kad jūs iepazīstaties ar tik daudziem reizē. Bet tagad — paskatieties tik birkā, un nebūs pārpratumu.

Kad šī ceremonija galā, katru kungu paņem zem rokas nozīmēta dāma un ved pie galda. Mana galda dāma ir rakstniece Frenča kundze, skotu izcelsmes, kas zin izsekot saviem senčiem jau kopš pirmo pionieŗu kuģa Maipuķes (Mayflower) brauciena uz jauno pasauli. Frenča kundze raksta filmu scenārijus, kas, kā zināms, tiek samaksāti daudz labāk par latviešu avīžu un žurnālu rakstiem. Holivudā viņa tomēr nevēloties dzīvot, jo viņas vīra darba lauks esot Jaunanglijā.

Patīkami rit valodas, kamēr viesmīļi iznēsā ēdienus. Statlera ēdienu karte ir amerikāniska, bet piemērota arī eiropiešu gaumei, kā jau viesnīcā, kur grozās daudz ārzemnieku. Iesāk ar ietaisītiem augļiem, seko meža putns ar sēņu salātiem, tad dod apalīšus ar sviestu un beigās kafiju ar saldējumu. Alkoholisku dzērienu, bez kādiem Eiropā nav domājams kaut cik ievērojams sabiedrisks sarīkojums, šeit neredz, vispār, amerikānis, nedzer arī savā mājā pie galda, kad lūgti viesi. Tomēr noskaņojums ir omulīgs, nepiespiests. Drīz dabūju iepazīties ar kādu amerikāņu īpatnību, kas Eiropā liktos pavisam nepiemērota, bet šeit, pēc ievāktām ziņām, ir diezgan parasta. Cienīgā izskata priekšniece uzsīt uz pults ar lielu āmuru un paziņo, ka klubam esot izdevība šodien redzēt un dzirdēt pazīstamo mākslinieci Keju Karolu, kas braucot kādā turnejā, ja nemaldos, uz Angliju.

No galda pieceļas jauna tumšmate un dodas blakus telpā, no kuŗienes atgriežas ar — palielu lelli, kas tērpta kā puisēns. Viņa pagriež lelles galvu pret vienu vai otru no klātesošajām cienījamām personām, un tad tas „runā" — tas ir, leļļa vietā runā pati K. Karola, kaut gan mute viņai nekustas. Ventrilokvisms, jeb vēderrunāšana amerikāņu sabiedrībā ir iecienīts laika kavēklis. Šinī gadījumā lelle, kam bija lauts uzstāties pirms visām ekselencēm, izrādījās it atjautīga, resp., tāda bija viņa vadītāja. Atkal ar eiropiešiem nesaprotamu akcentu viņa griezās tieši pie atsevišķiem dalībniekiem, aizrādot uz viņu ieņemamo amatu vai citām personīgām īpašībām. Citu starpā bija klāt arī kāda tiesnese, ko nerātnais puisēns savā skalajā bērna balsī lūdza bargi nesodīt, jo viņš varot tikt tiesāts kā „noziedzīgs jaunietis." Piezīmējams, ka jaunatnes kriminālitātes problēma bieži ir amerikāņu preses un audzinātāju diskusiju degpunktā.

Turpinot priekšnesumus, uzstājās divas jaunas dziedātājas, soprāni, varbūt no kluba biedreņu aprindām. Viena dziedāja āriju no operas Rigoletto, kas skanēja tīri labi.

Politiskajiem priekšnesumiem vieta paredzēta pašās beigās. Priekšniece vispirms nedaudzos vārdos raksturo katru no runātājiem: Bārberu, Formikellu, fon Blombergu un Sī. Ģenerālkonsuls L. K. S. Bārbers vispārīgos vilcienos uzsver diplomātiju tautu tuvināšanā un atceras dramatiskus notikumus savā agrākajā dienestā Eiropā. Viņš ir diplomātiskā darbā kopš 1919. g. un pavadījis ilgākus gadus Ungārijā, Zviedrijā un Norvēģijā. Tāpēc eiropiešu problēmas viņam pazīstamas un viņš zina arī Latviju.

Doktors Džovanni Formikella agrāk strādājis ārlietu ministrijā Romā, pēc tam divus gadus bijis Italijas vicekonsuls Ņujokrā. Viņš sagatavojis paplašu referātu par italiešu sieviešu tiesībām pēc jaunās satversmes. Viņa valsts acīmredzot vēl atrodas demokratijas romantisma periodā, kad gribas ticēt labi un daiļrunīgi uzrakstītiem satversmes pantiem.

Pēc tam pieceļas barons Frerijs fon Blombergs un pastāsta par šo rindu autoru. Izsaku pateicību godājamai sapulcei, ka man kā neoficiālam latviešu pārstāvim dota izdevība runāt pēc lielu un brīvu tautu oficiāli akreditētiem diplomātiem. Ko man citu bija teikt, kā atgādināt Latvijas likteni, kas cieš no netaisnības. Sacīju, ka Amerikā liela nozīme sabiedriskajai domai, un kā šīs illustrais klubs palīdz tādu veidot. Aizrādīju uz diviem virzieniem, kas vērojami amerikāņu politikos: viena piekritēji domā, ka vērts līgt ar Krieviju, citi tam netic. Saprotams, ka es raudzīju aizstāvēt pirmā virziena viedokli.

Pēdējais runātājs ir austrumnieks, klusais un smaidīgais Dr. Pēteris Sī. Pēc viņa spriedumā, posts, kas nācis pār ķīniešu tautu mazinātos, ja vairāk viņas brāļu pieņemtu kristīgo ticību, ar tās ideāliem. Bostonā esot daži tūkstoši ķīniešu, bet tikai pāris simti kristīgo. Atminā palicis zīmīgs šā svētnieka teiciens, kas sevišķi labi skan angliski: „Dievs dod un piedod, cilvēks ņem un aizmirst."

Pa tam pienācis šķiršanās laiks. Atvadāmies no viesmīlīgās priekšnieces un visas valdes. Mājās ejot Bārbera kungs sirsnīgi spiež roku un saka, ka viņš arī piekrītot tam, ko es esot teicis. Tātad visi angļu diplomāti laikam nedomā tāpat kā sērs Vinstons.

Tradicionālais studentu karnevals

COLUMBUS ZĀLĒ, TORONTO, 12. FEBRUĀRĪ, NO PLKST. 20 LĪDZ 1

NAKTS LATĪŅU KVARTĀLĀ

ASTOŅU VĪRU DEJU KAPELLA, MASKU GODALGOŠANA, BOLES GALDS, ATSPIRDZINĀJUMI, PUĶES, BALONI FANTASTISKAS DEKORĀCIJAS

Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St.

TORONTO LATVIEŠU STUDENTU KOPA

†

Mans dzīves draugs, mīļotais tēvs, vīra tēvs un vectētiņš, ilggadīgais Jaunāko Ziņu korespondents Berlīnē

RUDOLFS AICHERS

dzimis 1890. g. 17. janvārī,

šķīrās no mums pēkšņā nāvē 1954. g. 30. janvārī Vīnē

Dziļās sērās

ANNIJA SIMSONE-AICHERE,
PĒTERIS AICHERS,
JURIS BENJAMIŅŠ AR ĢIMENI

ELFRĪDAS KARLSONES-KUKAINES

TAUTAS DZIESMU KONCERTS

SV. ANDREJA BAZNĪCAS ZĀLĒ Š. G. 13. FERUĀRĪ, PLKST. 7.30 V.

Pie klavierēm EDITE TIMERMANE-OZOLA

Ieeja $1.50, $1.00 un jaunatnei $0.50

Pieņemu labošanā visāda veida

PULKSTEŅUS

Garantēts darbs

O. BAROŅIŅŠ

553 Concord Ave, Toronto
Tel. LA 6139

Dažāda veida ELEKTRISKUS REMONTA DARBUS veic licencēts elektrotechniķis Rūdolfs Purvs
Tel. RI 6453, Toronto (83)

VAI JŪS JAU ZINĀT...?

Pirmais latviešu uzņēmums St. Katarīnā!

„QUEEN'S JEWELLERY"

ATKLĀŠANA NOTIKA Š. G. 29. JANVĀRĪ

VEIKALS JUMS PAKALPOS AR:

- latviskiem izstrādājumiem ādas, koka, porcelāna,
- latviešu un vācu skaņu platēm,
- īsta dzintara izstrādājumiem,
- latviešu grāmatām,
- Šveices un dažādu firmu pulksteņiem,
- dažādām rotas lietām,
- porcelāna un kristalla izstrādājumiem.

Turpat izdara pulksteņu un rotas lietu labošanas darbus pirmklasīga latviešu meistara vadībā. Visus laipni aicina

JĀNIS GAUŠE

82 Queenston St., tel. MU 4-1429, St. Catharines, Ont., Canada

ŽĀVĒTUS ZUŠUS

Sākot ar 10 marc., izsūtu uz visām ASV un Kanadas vietām. Lūdzu Jūsu pasūtīnājumus

A. ROZE

10 Widmer St., Toronto

MEKLĒJU ARNOLDU STŪRI

Izceļojis uz Kanadu no Darmštates nometnes Vācijā 1948. g.
Roberts Jurkevics
Urb. Michelena S — 16, Valencia, Venezuela (174)

MEKLĒJU JĀNI KRŪMIŅU

Pacific Ave Toronto, sakarā ar nodokļu atmaksu. Zvanīt Jānim Krūmiņam, HA 1268, 81 Simpson Ave, Toronto. (169)

Veras Keišes BALETA SKOLA TORONTO
Talr. RA 1276

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar visām ērtībām apartamenta mājā St. Clair — Bathurst. Zvanīt un apskatīt katrā laikā. KE 5851, Toronto. (182)

IZĪRĒJAMA istaba ar vai bez virtuves lietošanas. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. EM 4-2543, Toronto. (184)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, vienmēr karsts ūdens, tuvu satiksmei. Zvanīt MI 1974, Toronto. (185)

IZĪRĒJAMA viena mēbelēta un viena nemēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Labā satiksmes rajonā. Zvanīt MA 9593, Toronto. (180)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Zvanīt Toronto, tel. HO 6433. (170)

IZĪRĒJAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba Sunnyside, sākot ar 14. februāri, vieniniekam -cei, Zv. tel. LA 6246 pēc plkst. 5.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar modernu virtuvi otrā stāvā, uz vēlēšanos garāža. LO 8073, Toronto. (167)

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām 2 personām. Gerrad — Greenwood rajonā. GL 3949, Toronto. (164)

IZĪRĒJAMAS 4 nemēbelētas istabas, virtuve un saules istaba. Turpat izīrē divas garāžas Browning un Ferrier ielu rajonā. Zvanīt pēc pl. 5 vak., GL 8707, Toronto. (187)

IZĪRĒJAMS trīs istabu dzīvoklis 2. stāvā. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā. MI 6402, Toronto. (181)

IZĪRĒJAMS apakšējais stāvs, divas nemēbelētas istabas ar atsevišķu virtuvi vai virtuves lietošanu. Garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. GL 3026, Toronto. (178)

IZĪRĒJAMAS istabas kungiem, uz vēlēšanos ar pansiju, labā satiksmes rajonā. Tel. MI 6398, Toronto. (179)

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar virtuvi tuvu pilsētas centram un satiksmei. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. RA 3818, Toronto, sestdien un svētdien visu dienu. (138)

IZĪRĒJAMA viena mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu, uz vēlēšanos arī garāža. Zvanīt ME 6980, Toronto. (186)

IZĪRĒJAMA gaiša mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, Bloor—Avenue Rd. rajonā. Tel. MI 3438, Toronto. (189)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANIT OL 1403, Toronto

TULKOJUMU BIROJS

Kārļa Lazdiņa, B.Sc. (Com.)

Korespondence adresējama: Chas Lasdin, Room 12, 1501 St. Catherine St., West, Montreal, P.Q., Tel. Wi 6805

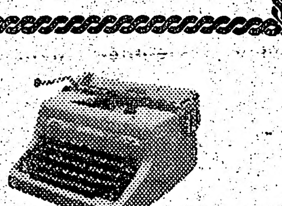

Visāda veida RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās

ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont.

GALDNIEKU, kas vēlētos strādāt pie virtuves skapīšu pagatavošanas, lūdzu zvanīt no plkst. 7—9, GR 0924 (183)

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1130 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ:

VEIKALUS, AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Konditoreja-maiznīca un 5 istabu dzīvoklis
Cena $7.800 iekārtu iesk. Īre $125 mēn., 6½ gadu līgums. Iespēja pirkt arī māju.

Benzīna tanks un ēdienu veikals ar 20 sēdvietām
90 jūdzes no Toronto. Cena $8.200, iemaksa $4.000

Pārtikas preču veikals
un 2 apartamentu māja ar 2 garāžām Dundas — Dufferin raj. Cena $20.400

Mūra māja (bungalovs)
6 istabas, garāža, eļļas apkure cena $9.500, St. Clair W

8 istabu ķieģeļu māja
garāža, eļļas apkure, College — Dufferin raj. Iemaksa $3.500

Interesenti lūgti
paši apskatīt pārdodamos objektus un pēc tuvākas informācijas zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606

prasot

Mr V MUKTS

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

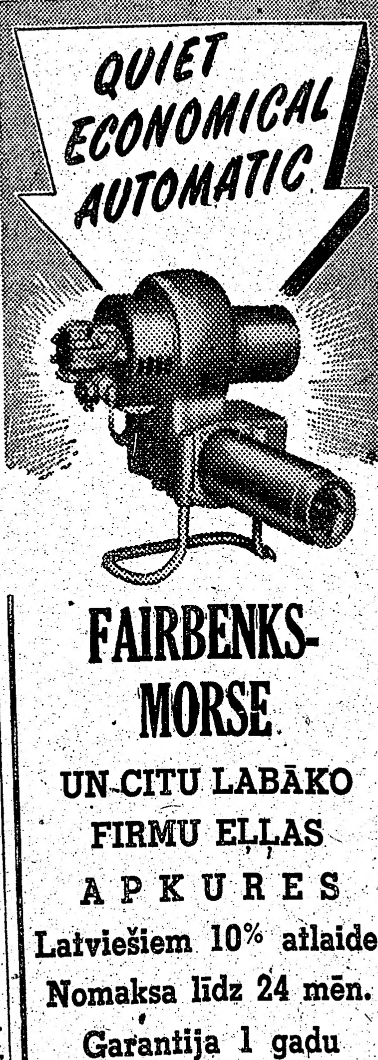

FAIRBENKS-MORSE

UN CITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS APKURES

Latviešiem 10% atlaide
Nomaksa līdz 24 mēn.
Garantija 1 gadu

Sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās

GARNEY & Co

15 BARTON AVE
Toronto, ME 2554

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

7. februārī, pl. 2, Port Vašingtonā. Prāv. J. Kullītis.

7. februārī, pl. 3, Betlemes baznīcā. Māc. R. Zariņš.

14. februārī, pl. 9,30 Sv. Toma baznīcā Bronksā. Māc. A. Ozols.

14.febr., pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā. Māc. R. Zariņš.

21. februārī, pl. 3 p.p. Betlēmes baznīcā Bruklinā. Māc. A. Ozols. Tai pašā dienā skautu un gaidu sarīkojums.

28. februārī, pl. 3 p.p. Betlēmes baznīcā Bruklinā. Māc. R. Zariņš.

28. februārī, pl. 6 vak. Sv. Toma baznīcā Bronksā. Māc. R. Zariņš.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 7-0136) **Bramptonā**, 21. febr., plkst. 1 pp. dievkalp. Anglikāņu baznīcā.

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 14. februārī, pl. 3.00 pp. dievkalpojums.

Svētdien, 28. februārī, pl. 3.00 pp pulkv. Kalpaka pieminas dievkalpojums. Pēc dievkalp. laicīgs piemiņas akts.

Māc. V. Šefers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagara Falls, 7. febr., plkst. 3 pp. All Saints draudzes zālē, Robinsona un Main ielas krustojumā, dievkalpojums. Plkst. 2.15 pp. turpat apakšā bērniem (jaunākai grupai).

Iesvētes mācības sākums 6. februārī, plkst. 6 vak., 706 Eastwood Cs, Niāgārā.

Jaunieši no St. Katarinas un Velandes tiek lūgti pievienoties. Iesvētīšana maijā.

Londonā, 14. febr., plkst. 4 pp. dievkalp. Trīsvienības baznīcā.

Vellandē, 21. febr.. plkst. 1 p.p. dievkalp. Ungāru baznīcā.

St. Katarīnā, 21. febr., plkst. 3 pp. dievkalp. Kristus baznīcā.

Iesvētes mācība jauniešiem 20. febr., plkst. 6 vak., 85 Mine ielā.

Sarnijā, 27. febr., plkst. 6 vak. dievkalpojums.

Londonā, 28. febr., plkst. 4 pp. dievkalp. Trīsvienības baznīcā.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave, So), svētdien, 14. februārī, plkst. 5.30 vakarā dievkalpojums.

Ceturtdien, 11. februārī, plkst. 6.30 vakarā jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL 8171.

7. februārī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola bērniem. Tūlīt pēc dievkalpojuma apm. plkst. 5 p. p. Bēru kases dalībnieku pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

14. februārī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Māc. A. Lūsis. Svētdienas skola.

21. februārī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. Māc. A. Briedis. Svētdienas skola bērniem. Tūlīt pēc dievkalpojuma E. Znotiņas deklamāciju vakars baznīcas apakšējā zālē.

28. februārī, plkst. 4 p.p. Dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola bērniem.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis iel. st. PR. 1563).

Svētdien, 7. februārī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma plkst. 5,30 kafijas vakars draudzes dāmām. Piedalīšanās brīva.

Svētdien, 14. febr., plkst. 11 dievkalpojums.

Svētdien, 21. febr., plkst. 4 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas rīkotais tradicionālais draudzes vakars — bazārs. Piedalīšanās pret labprātīgiem ziedojumiem. Darba nespējīgiem un bērniem piedalīšanās brīva.

Sestdien, 27. februārī, plkst. 8 vak. draudzes koŗa koncerts ar komp. T. Ķeniņa godalgotās kantātes Kurzemes kareivim pirmizvedumu.

Svētdien, 28. febr., pl. 11, dievkalpojums.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr. DE 8394.

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī — dievkalpojumi: 14. un 28. febr., plkst. 1 p.p.

Bērnu dievkalpojumi: 14. un 28. februārī plkst. 12,30 p.p. baznīcā.

Otavā — Sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St., 7. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

Svētdienas skola pus stundu pirms dievkalpojuma.

Cornwall, Ont. 6. februārī (sestdien) plkst. 7. vakarā, M. Dārznieka namā, 1326 Aubin Ave.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Vilbrod St.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā, 250 Lyon ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Drive, Sudbury, Ont., tel. 3-3284.

Norandā, svētdien, 7. februārī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13 Ave, Vancouver B.C.) **Vankuverā**, Redeemer bazn., 8. Ave un Prince Edward ielas krustojumā.

Vankuveras latviešu draudzei dievkalpojums 14. un 28. februārī, plkst. 3 p.p. Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā.

Māc. E. Caune ,10166 - 107 Str., Edmonton, Alta, Tel.: 41890.

Edmontonā dievkalpojums Sv. Jāņa ev. lut b-cā, 7. febr., pl 4 pp.

Ļezbridžē dievkalpojums Kristus Trīsvienības baznīcā svētdien, 14. februārī ,plkst. 4 p.p..

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man.

Dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrooke ielu krustojumā.

Svētdien, 7. februārī, pl. 2 pp., dievkalpojums, dziesmu grām. Pēc dievkalpojuma Draudzes Dāmu komitejas trīs gadu atcere un pēcpusdienas tēja pie klātiem galdiem. Visi ielūgti.

*

Vinipegas latv. ev.-lut. draudzes nākošie dievkalpojumi:
Svētdien, 7. februārī, plkst. 14.
Svētdien, 21. febr., plkst. 14.
Svētdien, 7. martā, pl. 14.00.
Svētdien, 21. martā, plkst. 14.

*

Latvijas ev.-lut. baznīcas **Vinipegā Mārtiņa draudzes** nākošie dievkalpojumi notiks:
Svētdien, 28. febr., plkst. 15.
Svētdien, 28. martā, plkst. 15.
Sv. Imanuela baznīcā, College un McKenzie ielu stūrī.

Māc. A. Voitkus, Hamiltonā, Pāvila ev.-lut. draudzē.

SPORTS

SĀKUSIES TORONTO ŠACHA MEISTARĪBA

Toronto latviešu šacha meistarsacīkstēs, ko LSAK uzdevumā rīko DV sporta klubs, dalību pie teikuši 9 šachisti. Lielāko dalībnieku skaitu — 7, dod TLSK, bet DV 2. Spēļu pirmā kārtā Atkauķis pieveica Luteru, Augulis (DV) — Teteri, Bertušs — Skujiņu un Teteris — Skujiņu un Eichmani (DV). Simsona — Skrastiņa partiju atlika, bet pārtrauca Lutera — Bertuša.

2. kārtā spēlēs: Skrastiņš — Augulis, Skujiņš — Simsons, Teteris — Atkauķis.

Viens no Kanadas latviešu labākiem šachistiem — A. Līdacis spēlēs simultānspēli pret Toronto latviešu šachistiem DV namā, 123 Huron St., 7. februārī, plkst. 14.00. Aicināti piedalīties visi Toronto latviešu šachisti līdzi ņemot savus šacha komplektus. Turpat varēs pieteikties jauni dalībnieki Toronto meistarībai.

A. KĀRKLIŅŠ ATKAL STARTĒ

Ja runājam par aizmirstiem vai novārtā atstātiem sporta veidiem, pie tiem noteikti jāpieskaita arī svaru celšana. Pēc dažiem mēģinājumiem trimdas laikā Vācijā tā uzplauka Anglijā, kur rekordista K. Bileskalna vadībā auga un veidojās vairāki jauni spēki. To starpā bija arī mūsu trimdas rekordists vesera mešanā — Gunārs Vainovskis. Notika pat „pilsētu sacīkstes" Līdsa - Donkastera. Taču šis sporta veids nesaistīja. Tajā pašā laikā angļu klubos savas gaitas sāka arī A. Kārkliņš, ko pazinām arī kā labu vingrotāju. Izklausīsies mazliet neparasti, bet Bileskalns Kārkliņu trenēja pa pastu... Panākumi neizpalika.

Pēc ierašanās Kanadā, nerodot treniņu partnerus un sacensību iespējas Kārkliņš bija apklusis, bet tagad atkal atsācis nodarbības. Toronto YMCA's internās sacīkstēs viņš savā svara klasē (198 mārc.) nesen olimpiskā trīscīņā cēla 342 kg. Šis cēlums ir krietni labāks pat par smagā svara uzvarētāja spēto.

H. SKRASTIŅŠ TĒVA GODĀ

Toronto latviešu sportisti sveic Haraldu Skrastiņu (TLSK) un kundzi Ritu ar dēla Rolanda piedzimšanu.

DV NETIEK FINĀLA GRUPĀ

Svarīgajā Toronto basketbola svētdienu ligas spēlē par tiesībām cīnīties finala grupā, DV zaudēja: ar 92:80 to pieveica Tridents piecnieks. Augstais rezultāts labi raksturo straujo spēles gaitu un abu vienību precīzos iemetienus.

TORONTO LATVIEŠU GALDA TENISA MEISTARSACĪKSTES

notiks 7. februārī Centrālās YMCA's telpās, 40 College St. Vīriešu vienspēles sāksies plkst. 12.00, sieviešu — plkst. 15.00. Uzvarētājiem balvas. Turnīru rīko latviešu YMCA's klubs.

SMAGA NEVEIKSME

Pēc ierašanās Eiropā, kanadiešus reprezentējošā ledus hokeja izlases vienība pasaules meistarsacīkstēm, Parīzē sacentās ar t. s. Eiropas kanadiešu sastādīto, kuras sastāvā bija Londonas Harringay Racers un Wembley Lions spēlētāji. Cīņa deva smagu 2:11 zaudējumu Kanadas pārstāvjiem, kas gan tagad aizbildinās ar ceļa nogurumu un jūras slimību. Nākošā spēle vienībai paredzēta Šveicē.

Vienības neveiksme radījusi satraukumu Kanadas amatieru ledus hokeja savienībā, kas paredzējusi vienībai steigā nosūtīt papildspēkus.

HAMILTONĀ

● DV Hamiltonas nodaļas Sporta kopas Sparta valdes pr-ks ir Ivārs Leja — 78 George St., tel. 8-1235, sekr. Edīte Leja, dzīvo turpat, pr-ka palīgs Z. Lakševics 445 Charlton Ave W., tel. 3-5679, kariese Dagmāra Žulpa 49 Oak Ave, tel. 3-8455, biedrzinis Modris Žulps, dzīvo turpat. Sporta kopas biedriem jānomaksā biedru nauda par 1953. g. un 1954. g. pirmiem trim mēnešiem ne vēlāk kā līdz š. g. 15. februārim.

Hamiltonas kausa finālspēles un balle paredzēta 20. martā ar Balles karalienes vēlēšanām. Hamiltonas sportisti paredzējuši sarīkot galda tenisa turnīru. Interesentus lūdz pieteikties pie Sporta kopas valdes locekļiem.

NAMAMĀTES

Pieved mājās reizi nedēļā (sestdienās) no latviešu farmas svaigas olas, krējumu, biezpienu un putnus par tirgus cenām. Interesentus lūdz pieteikties šī laikraksta kantorī, tel. EM 8-0792 no pl. 5—6 vakarā vai arī rakstveidā. (171)

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vakarā. Tel. kabinetā RA 7203, mājās KE 5628

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. SILVIJA UŽĀNS

BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS, ĀDAS SLIMĪBAS

(Slimniekus pagaidām apmeklē mājās)

Tel. GL 2892, Toronto

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, HAMILTONĀ

DZEMDĪBU PALĪDZĪBA

pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

10% Atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem 10%

V. KUČĀNS

DĀMU UN KUNGU DRĒBNIEKS

73 Westminster Ave, Toronto, tel. OL 7172, pieņem no pl. 9—20

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANA TORONTO, HAMILTONA UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

---

DAUGAVAS VANAGU HAMILTONAS NOD. DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA

PIRMUZVEDUMS

svētdien, 1954. g. 7. februārī, plkst. 15.00
St. Michaels Hallē, 213 James St., N., Hamiltonā

VOLDEMĀRA RICHTERA

„TRAKIE"

KOMĒDIJA 3 CĒLIENOS

Režisore: Lidija Lapsa; dekorātore: Beatrise Silkovska; apgaismotājs: Evalds Brīvkalns

Biļetes pie kases

Cross Road Country

LATVIA

Cena brož. $9.80, ies. $12.50

LATVJU GRĀMATA

P.O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Latvijas amata meistara
J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni
PIEŅEM REMONTĀ
FOTO APARĀTUS
FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ
445 PAPE Ave, TORONTO
Tel. HA 3800

Jauna grāmata iznākusi DVF apgādā Londonā!

Gen. V. ANDERSS

ARMIJA TRIMDĀ

Grāmata 228 lapp. par poļu armijas cīņām un traģēdiju no 1939. g. līdz 1945. g. ar tā laika politiskās frontes raksturojumu. Illustrēta ar fotoattēliem un divkrāsu notikuma vietu kartēm

Tulkojis: V. SKULTĀNS — Vāku zīmējis: U. PRIEDĪTIS

Pieprasāma visās lielākās latviešu grāmatnīcās vai DVF grāmatnīcā, 72 Queensborough Terrace, London, W. 2., England

Cena ies. $2.80, brož. $2.20

„Andersa grāmata paver ieskatu daudzos visdrūmākajos Otrā pasaules kara notikumos. Divos lielos pretstatos šai grāmatā rādīti Polijas likteņi. Poļu tautas varonīgā cīņa ar diviem varmācīgiem iebrucējiem. Rietumvalstu vadītāju divainais politiskais apmulsums un principu trūkums darījumos ar Maskavu.... Katram latvietim, kas grib dziļāk ieskatīt Austrumeiropas ciešo likteņu saistību, šī grāmata var būt labs palīgs." Londonas Avīze, Nr. 401, 29. 1. 54.

LIELĀ IZVĒLE 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY, smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

Bruno Purins

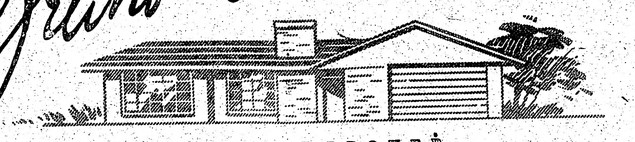

REAL ESTATE BROKERE
ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS
OL 7561
1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS
GL 7516
179 Danforth Ave. Toronto

BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

Pasteidzieties pirms īres likums vēl nav atcelts, un apskatiet šos SPECIĀLOS PIEDĀVĀJUMUS:

BLOOR — BATHURST rajonā 9 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 3 vannas istabas, 1 moderna ar dušu, jauna garāža + vieta divu auto novietošanai, šifera jumts. Iemaksa apm. $5,000.00 vai pēc vienošanās.

HIGH PARK rojanā 8 istabu kalto akmeņu divu stāvu māja, ūdens apkure, plašas telpas, brīniškīgs, liels dārzs, mūra garāža. Iemaksa apm. $5.000.00, atlikums uz vienu ilggadīgu obligāciju ar zemiem kapitāla maksājumiem. Zvanīt O. PERRO, OL 7561.

$4.500 iemaksa, mēbelēta 9 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, DANFORTH—PAPE rajonā, divas modernas virtuves, eļļas apkure, garāža un privāts iebraucamais ceļš. Zvanīt E. PUĶĪTIM, OL 7561

$3.000 iemaksa, $15.500 pilna cena, 10 istabu māja ar vienu izbūvētu pagraba telpu, cietkoka grīdas visos stāvos, trīs virtuves, eļļas apkure, liels dārzs, garāžas iespējas. — Īpašums atrodas liela parka tuvumā. Izcils ienākumu īpašums. Zvanīt nekavējoties P. AVOTIŅAM, OL 7561.

ŠĪS MĀJAS IR JĀREDZ, LAI NOVĒRTĒTU

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Lotus

802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūra)
Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

- ZIEDI UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM
- PLAŠĀ IZVĒLĒ DAŽĀDAS PODU PUĶES
- LATVIEŠU KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI

FEDERAL
Tailors, Cleaners, Launderers

728 ST. CLAIR AVE, TORONTO

● PAGATAVOJAM DĀMU UN KUNGU APĢĒRBUS ● PIEŅEM TĪRĪŠANĀ UN LABOŠANĀ ● VELAS MAZGĀTAVA

ME 7545 ZVANĪT ME 7545

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

---

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā radio un televīzijas aparātus. Izbraucu arī mājās. Garantēts darbs. Mērenas cenas.

62 LANGLEY AVE, Tel. RI 6477, TORONTO

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. RA 9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3169

VĀCIJĀ IESPIEŠANĀ IR

ARNOLDA ŠIŅĶA GRĀMATA

KURZEMES CIETOKSNIS

kur jūs plašā vērienā varēsit lasīt par 19. divīzijas cīņām Vidzemē, Zemgalē un galvenokārt Kurzemē.

Grāmata plašā skatījumā apvelk mūsu dzimtenes likteņus Otrā pasaules karā. Tur jūs sastapsit pazīstamas vietas, savus cīņu biedrus un paši sevi, kas visi gāja nesaudzīgajā cīņā par Māti Latviju.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

MODERN DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE, TORONTO, tel. GE 3331

PIEDĀVĀJAM LIELĀ IZVĒLĒ:

Dažādu šķirņu gaļas izstrādājumus no Krist apsona, European Meat Maket (vācu izstrādājumi), Central Meat Market, Šneidera, Swift'a un Co-Op uzņēmumiem

Visādu šķirņu maizi latviešu gaumē. Lielā izvēlē: delikateses, importēti zivju konservi, Šveices un Dānijas sieri, kā arī žāvēti zuši un laši. No piena produktiem piedāvājam Kanadā pazīstamos Silverwood'a un Maple Creamery Brand ražojumus

Mūsu veikalā dabūjams viss, kas vajadzīgs jūsu aukstajam galdam

Pieņemam pasūtinājumus visāda veida viesību galdiem

UZ VĒLĒŠANOS PRECES PIEGĀDĀJAM MĀJĀS KATRU DIENU

ZELMA BELTE

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

Birojā UN 6-8791, MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

O. E. CARSON

LIMITED REALTORS

490 COLLEGE ST., TORONTO PR 3313

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

OSVALDS INDZERS MĀJĀS HA 7881

UZMANĪBU!

PARKDALE RAJONĀ, iemaksa $4.000, 8 istabu dubultķieģeļu māja ar divām virtuvēm, māja atrodas ļoti labā īres rajonā. Pirmā obligācija apm. $8.000 uz 5 ar pus %.

EGLINTON — ROGERS RD. Iemaksa $2.900, 6 istabu atsevišķa māja ar divām virtuvēm un garāžu.

Uzmanību! Sniedzam paskaidrojumus par visām CARSONA biroja sludinātām mājām vietējos laikrakstos

KĀDĒĻ NEPIEZVANĪT TŪLĪT?

ULDIS PRIEDĪTIS MĀJĀS LO 8073

KAKTIŅŠ

Transporta firma un mantu glabātuve

Veicam visādus transportus ar piecām modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.)

261 Concord Ave, Toronto, tel. KE 9578, katrā laikā

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 8-5284
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
īgauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto
(397)

AKORDEONA STUNDAS
ARMANDA KRŪMKOKA
MŪZIKAS STUDIJA
Toronto OR 6486

FRANK VĀSS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352